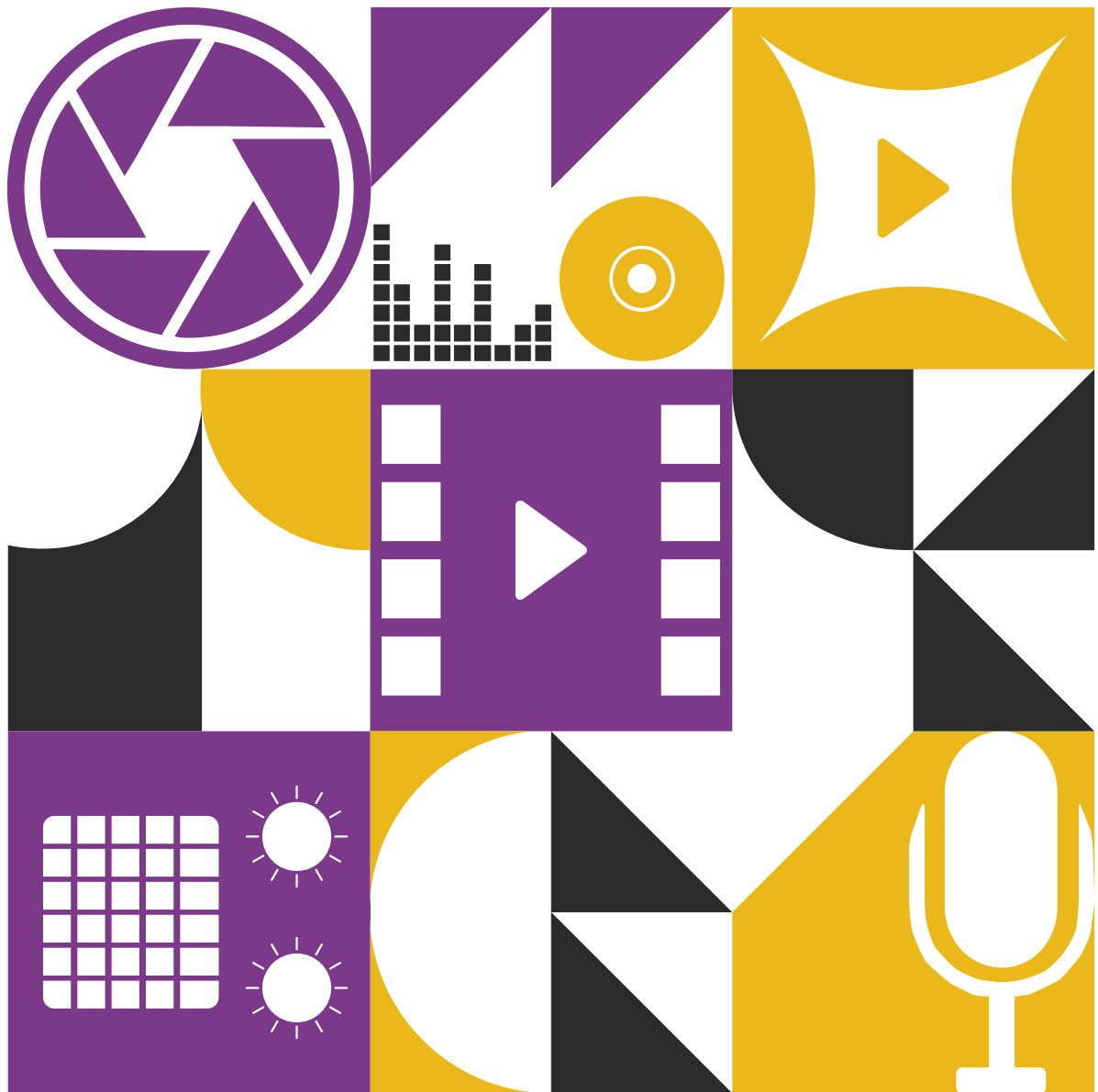

SDU Journal of Media Studies

J | M | S

Media: Society, History and Politics | Journalism

ISSN: 3105-3475

SDU CENTRAL ASIAN
RESEARCH CENTER

SDU Journal of Media Studies

№1 (4)/ 2026

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза год

Қаскелең / Kaskelen / Каскелен
2026

Бас редактор

Мадияр Саудбаев, PhD, ассистент профессор, SDU University

Жауапты редактор

Айзада Нуридденова, PhD, ассистент профессор, SDU University

Техникалық редактор

Жұлдызай Кубашева, Ғылым департаментінің маманы, SDU University

Редакциялық алқа:

Есенгүл Кәпқызы	ф.ғ.к., ассистент профессор, SDU University (Қазақстан)
Ғалым Жүсіпбек	PhD, қауымдастырылған профессор, SDU University (Қазақстан)
Мұхтар Сенгірбай	PhD, қауымдастырылған профессор, SDU University (Қазақстан)
Айкерім Әлімжанова	PhD, ассистент профессор, SDU University (Қазақстан)
Қарлыға Мысаева	PhD, қауымдастырылған профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)
Гүлмира Әшірбекова	ф.ғ.к., доцент, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ (Қазақстан)
Зульфия Имярова	PhD, қауымдастырылған профессор, KIMEP University (Қазақстан)
Сергей Голунов	PhD, профессор, SDU University (Қазақстан)
Елнұр Алимова	MA, аға оқытушы, SDU University (Қазақстан)
Асхат Еркімбай	MA, аға оқытушы, SDU University (Қазақстан)
Бердақ Байымбетов	MA, аға оқытушы, SDU University (Қазақстан)
Асылзат Қарабаева	PhD, ассистент профессор, KIMEP University (Қазақстан)
Айнұр Сләмғажы	PhD, ассистент профессор, Astana IT University (Қазақстан)
Беате Джозефи	PhD, профессор, Сидней Университеті (Австралия)
Уэйн Уанта	PhD, профессор, Флорида Университеті (АҚШ)
Айтолқын Ашимова	PhD, ассистент профессор, Turan University (Қазақстан)
Алтын Ақынбекова	PhD, ассистент профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)
Асия Исембердиева	PhD, аға оқытушы, SDU University (Қазақстан)
Бахтияр Нурумов	MA, аға оқытушы, SDU University (Қазақстан)
Ислам Супыалдияров	MA, аға оқытушы, SDU University (Қазақстан)

Редакцияның мекенжайы: Алматы облысы, Қарасай ауданы
040900, Қаскелең қаласы, Абылай хан көшесі 1/1

*e-mail: jms@sdu.edu.kz

SDU Journal of Media Studies

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінде тіркелген

30.06.2025, № KZ92VPY00123309 есепке қою туралы куәлігі

SDU University

ISSN: 3105-3475

Сайт: <https://jms.sdu.edu.kz/index.php/jms>

Editor-in-chief

Madiyar Saudbayev, PhD, Assistant Professor, SDU University

Managing Editor

Aizada Nuriddenova, PhD, Assistant Professor, SDU University

Technical editor

Zhuldyzay Kubasheva, Science Department specialist, SDU University

Editorial board:

Yessengul Kap	Candidate of philological sciences, Assistant Professor, SDU University
Galym Zhussipbek	PhD, Associate Professor, SDU University (Kazakhstan)
Mukhtar Senggirbay	PhD, Associate Professor, SDU University (Kazakhstan)
Aikerim Alimzhanova	PhD, Assistant Professor, SDU University (Kazakhstan)
Karlyga Myssayeva	PhD, Associate Professor, Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Gulmira Ashirbekova	PhD, Associate Professor, L.N. Gumilyov Eurasian National University (Kazakhstan)
Zulfiya Imyarova	PhD, Associate Professor, KIMEP University (Kazakhstan)
Sergei Golunov	PhD, Professor, SDU University (Kazakhstan)
Yelnur Alimova	MA, Senior Lecturer, SDU University (Kazakhstan)
Askhat Yerkimbay	MA, Senior Lecturer, SDU University (Kazakhstan)
Berdak Bayimbetov	MA, Senior Lecturer, SDU University (Kazakhstan)
Assylzat Karabayeva	PhD, Assistant Professor, KIMEP University (Kazakhstan)
Ainur Slamgazhy	PhD, Assistant Professor, Astana IT University (Kazakhstan)
Beate Josephi	PhD, Professor, Sydney University (Australia)
Wayne Wanta	PhD, Professor, Florida University (USA)
Aitolkyn Ashimova	PhD, Assistant Professor, Turan University (Kazakhstan)
Altyn Akynbekova	PhD, Assistant Professor, Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Assiya Issemberdiyeva	PhD, Senior Lecturer, SDU University (Kazakhstan)
Bakhtiyar Nurumov	MA, Senior Lecturer, SDU University (Kazakhstan)
Islam Supyaldiyarov	MA, Senior Lecturer, SDU University (Kazakhstan)

Address of the editorial office: Almaty region, Karasay district
040900, Kaskelen, 1/1 Abylai Khan street
*e-mail: jms@sdu.edu.kz

SDU Journal of Media Studies

Registered by the Ministry of Culture and Information of the Republic of Kazakhstan

Certificate of registration No KZ92VPY00123309 from 30.06.2025

SDU University

ISSN: 3105-3475

Site: <https://jms.sdu.edu.kz/index.php/jms>

Главный редактор
Мадияр Саудбаев, PhD, ассистент профессор, SDU University

Ответственный редактор
Айзада Нуридденова, PhD, ассистент профессор, SDU University

Технический редактор
Жулдызай Кубашева, специалист департамента науки, SDU University

Редакционная коллегия:

Есенгүл Кәпқызы	к.ф.н., ассистент профессор, SDU University (Казахстан)
Ғалым Жүсіпбек	PhD, ассоциированный профессор, SDU University (Казахстан)
Мұхтар Сенгірбай	PhD, ассоциированный профессор, SDU University (Казахстан)
Айкерим Алимжанова	PhD, ассистент профессор, SDU University (Казахстан)
Қарлыға Мысаева	PhD, ассоциированный профессор, КазНУ имени аль-Фараби (Казахстан)
Гүлмира Әшірбекова	к.ф.н., доцент, ЕНУ имени Л.Н. Гумилева (Казахстан)
Зульфия Имярова	PhD, ассоциированный профессор, KIMEP University (Казахстан)
Сергей Голунов	PhD, профессор, SDU University (Казахстан)
Елнұр Алимова	магистр, старший преподаватель, SDU University (Казахстан)
Асхат Еркімбай	магистр, старший преподаватель, SDU University (Казахстан)
Бердақ Байымбетов	магистр, старший преподаватель, SDU University (Казахстан)
Асылзат Қарабаева	PhD, ассистент профессор, KIMEP University (Казахстан)
Айнұр Слэмғажы	PhD, ассистент профессор, Astana IT University (Казахстан)
Беате Джозефи	PhD, профессор, Сиднейский университет (Австралия)
Уэйн Уанта	PhD, профессор, Университет Флориды (США)
Айтолқын Ашимова	PhD, ассистент профессор, Turan University (Казахстан)
Алтын Ақынбекова	PhD, ассистент профессор, КазНУ имени аль-Фараби (Казахстан)
Асия Исембердиева	PhD, старший преподаватель, SDU University (Казахстан)
Бахтияр Нурумов	MA, старший преподаватель, SDU University (Казахстан)
Ислам Супыалдияров	MA, старший преподаватель, SDU University (Казахстан)

Адрес редакции: Алматинская область, Карасайский район
040900, г. Каскелен, ул. Абылай хана 1/1
*e-mail: jms@sdu.edu.kz

SDU Journal of Media Studies

Зарегистрирован Министерством культуры и информации Республики Казахстан

Свидетельство о постановке на учет № KZ92VPY00123309 от 30.06.2025

© SDU University

ISSN: 3105-3475

Сайт: <https://jms.sdu.edu.kz/index.php/jms>

© SDU University

МАЗМҰНЫ / CONTENTS / СОДЕРЖАНИЕ

Media зерттеулер: Қоғам. Тарих. Саясат

Media Studies: Society. History. Politics

Media исследования: Общество. История. Политика

Instagram желісіндегі соғыс туралы эмоциялық фреймдердің өзгеруі: Ресей-Украина соғысына қатысты пікірлердің бір жылдық салыстырмалы талдауы	
<i>Айбике Жұмабай, Асхат Еркімбай</i>	6
Social Media Humor and Loneliness during COVID-19 Quarantine: Experiences of Asian Students in Japan	
<i>Dildar Serdaly</i>	30
After Karimov and Nazarbayev: Official Media Discourse on Central Asian Identity in Uzbekistan and Kazakhstan	
<i>Korkem Serikbek</i>	41
Palestine Through the Central Asian Lens: Kazakhstan and Kyrgyzstan’s Independent Media Narratives of the Gaza War (2023-2026)	
<i>Bekzhan Turdybek</i>	65

Масс коммуникация және журналистика ғылымы

The Science of Mass Communication and Journalism

Наука о массовой информации и журналистике

Қаңтар оқиғасының халықаралық медиадағы репрезентациясы: The New York Times пен Financial Times материалдарының фреймдік талдауы	
<i>Дина Өскен</i>	88

DOI: <https://doi.org/10.47344/sdubss.v58i.003>

FTAMP: 19.31.00

Instagram желісіндегі соғыс туралы эмоциялық фреймдердің өзгеруі: Ресей-Украина соғысына қатысты пікірлердің бір жылдық салыстырмалы талдауы

Айбике Жұмабай

SDU University, Қаскелең, Қазақстан

email: 221308006@stu.sdu.edu.kz

Асхат Еркімбай

SDU University, Kaskelen, Kazakhstan

email: askhat.yerkimbay@sdu.edu.kz

Аңдатпа

Бұл зерттеу Ресей-Украина соғысы тақырыбында әлеуметтік желіде жарияланған ақпаратқа оқырмандардың қандай бағытта үн қататынын анықтауға бағытталған. Зерттеу нысаны ретінде «Азаттық радиосының» Instagram парақшасында 2022 жылдың ақпаны мен 2023 жылдың наурызы аралығында жарияланған 5000-нан астам пікірге сандық контент-анализ жасалды. Медиабұрмалау көбіне тақырып таңдау мен фрейминг арқылы жүзеге асады. Сондықтан бұл зерттеу Роберт Энтман ұсынған фрейминг теориясын аналитикалық негіз ретінде қолданады. Ал Зизи Папачариси сипаттаған «аффективті қоғамдық орталар» тұжырымдамасы пікірлердегі эмоционалды реңкті түсіндіруге мүмкіндік береді. Кевин Коу және басқалары интернеттегі пікірталастардың жиі дәрекі сипат алатынын атап өтсе, бұл зерттеу де аталған парақшадағы пікірлерде ұқсас үрдістердің бар-жоғын тексереді. Зерттеу нәтижесінде пікірлердің басым бөлігі эмоциялық реакция мен саяси поляризация элементтерін қамтитыны, ал конструктивті талқылау сирек кездесетіні анықталды. Сонымен қатар уақыттық динамика тұрғысынан маңызды үрдіс байқалды: 2022 жылғы ерте кезеңде соғысқа қатысты ұстанымдар көбіне гуманитарлық сезімталдықпен және моральдық айыптаумен (соғыстың әділетсіздігі, құрбандар трагедиясы, бейбіт тұрғындарға жанашырлық) күшейсе, 2023 жылы сол позицияның дискурстық өзегі кеңейіп, антиимпериялық және тарихи аргументтермен толыққан. Яғни фрейм үлесі салыстырмалы түрде тұрақты сақталғанымен, бір жыл ішінде оның мазмұны гуманитарлық-эмпатиялық реңктен саяси-тарихи түсіндіруге қарай ығысқанын көреміз. Бұл қорытындылар соңғы зерттеулер тұжырымдаған ақпараттық тәуекелдер мен идеологиялық жіктелу үрдістерімен үндес.

Кілт сөздер: эмоциялық фреймдер, фрейминг теориясы, Ресей-Украина соғысы, әлеуметтік желідегі пікірлер

Кіріспе

Ресей мен Украина арасындағы соғыс 2022 жылдан бері халықаралық ақпарат кеңістігінің басты тақырыптарының бірі болып келеді. Бұл соғыс тек саяси және әскери ғана емес, сонымен қатар ақпараттық кеңістіктегі күрес алаңына айналды. Зерттеудің өзектілігі цифрлық медиа дәуірінде соғыс нарративтерінің қалай құрылатынын және оқырман тарапынан қалай интерпретацияланатынын айқындауға бағытталуымен байланысты.

Сонымен қатар бұл тақырып Қазақстан үшін де ерекше маңызды. Қазақстан посткеңестік кеңістіктің бір бөлігі ретінде Ресеймен тарихи, саяси және ақпараттық байланыстары тығыз елдердің қатарына жатады. Сондықтан Ресей-Украина соғысына қатысты ақпарат пен интерпретациялар қазақстандық медиа кеңістікте де белсенді таралып, қоғамдық пікір

калыптастыруға ықпал етеді. Қазақстандық аудитория бұл соғысты әртүрлі ақпарат көздері арқылы қабылдайды: халықаралық медиа, ресейлік ақпарат құралдары және жергілікті онлайн платформалар бір мезгілде қоғамдық дискурсты қалыптастырады. Мұндай ақпараттық ортада соғыс туралы интерпретациялар мен пікірталастардың қалай құрылатынын талдау қазақстандық қоғамдық пікірдің қалыптасу логикасын түсіну үшін маңызды. Райымбекова (2023) атап өткендей, соғыс медиациясының басты тәуекелі – ақпараттық поляризация мен қоғамдық пікірдің радикалдануы. Ал Шевченко (2022) әлеуметтік медиадағы соғысқа қатысты контенттің мультимодал сипаты мен саяси мағыналық кодтарының әртүрлілігін көрсетеді. Қазақстан медиасы да бұл үдерістен шет қалмады: Сайрамбай мен Қамза (2024) қазақстандық онлайн ресурстар көбіне халықаралық ақпарат агенттіктеріне сүйенетінін және бұл жағдай ұлттық медиадағы дискурстың тәуелділігін арттыратынын анықтаған.

Әлеуметтік медиа, әсіресе Instagram сияқты платформалар, ақпарат алмасудың ғана емес, пікірталас пен азаматтық белсенділіктің кеңістігіне айналды. Папачариси (2014) «аффективті қоғамдық орталар» теориясында әлеуметтік желілердегі эмоциялық байланыстар саяси дискурсты қалыптастыруда маңызды рөл атқаратынын түсіндіреді. Бұл тұрғыдан алғанда, оқырман пікірлері медиа контенттің қабылдануы мен интерпретациясын талдауда құнды дереккөз бола алады.

Родриго-Джинес және әріптестері (2023) медиабұрмалауды анықтаудың маңызды тәсілі ретінде контенттің құрылымдық және семантикалық ерекшеліктерін талдауды ұсынса, Энтман (1993) фрейминг теориясы арқылы ақпараттың белгілі элементтерін таңдап, басқаларын елемедің қоғамдық пікірге әсер ететінін түсіндіреді. Гамсон және Модильяни (1989) фреймдерді әлеуметтік құрылым ретінде қарастырып, медиа аудиторияның қабылдау логикасын талдауға мүмкіндік береді.

Зерттеу осы теориялық негіздерге сүйене отырып, Азаттық радиосының Instagram парақшасындағы Ресей-Украина соғысына қатысты оқырман пікірлерін сандық контент-анализ әдісімен зерттейді. Азаттық радиосының Instagram парақшасын дереккөз ретінде таңдаудың бірнеше себебі бар. Біріншіден, Азаттық радиосы Қазақстандағы қоғамдық-саяси тақырыптарды жүйелі көтеріп, аудиторияға жаңалық пен пікір алмасуға арналған ашық алаң ұсынатын тәуелсіз ақпарат көздерінің бірі ретінде сипатталады (Radio Free Europe/Radio Liberty, n.d.). Екіншіден, Human Rights Watch Азаттық радиосын Қазақстанда сыбайлас жемқорлық, әлеуметтік теңсіздік, саяси қысым сияқты мәселелер бойынша тәуелсіз ақпарат беретін маңызды дереккөз ретінде атап өтеді, бұл оның контентін саяси коммуникацияны зерттеу үшін құнды етеді (Human Rights Watch, 2025). Үшіншіден, Reporters Without Borders жариялаған материалдардағы аккредитация төңірегіндегі даулар Азаттық радиосының қызметі қоғамдық-саяси тұрғыдан сезімтал екенін және оның айналасындағы дискурстың (соның ішінде оқырман пікірлерінің) зерттеуге лайық екенін көрсетеді (RSF, 2025). Төртіншіден, Азаттық радиосының цифрлық платформаларға бейімделуі мен медиа-конвергенция жағдайындағы трансформациясы отандық академиялық еңбектерде арнайы қарастырылғандықтан, Instagram кеңістігіндегі оқырман пікірлерін эмпирикалық дерек ретінде талдау қиынды (Кэп & Жасарал, 2025).

Зерттеу сұрағы келесідей тұжырымдалды: Азаттық радиосының Instagram парақшасындағы пікірлер Ресей-Украина соғысына қатысты қандай интерпретациялық фреймдерді қалыптастырады және пайдаланушылардың осы тақырыпқа қатысты ұстанымдары мен бағалауларында қандай айырмашылықтар байқалады? Осы сұраққа жауап беру үшін фрейминг теориясы (Entman, 1993; Gamson & Modigliani, 1989) және аффективті қоғамдық орталар тұжырымдамасы (Papacharissi, 2014) негізге алынды.

Бұл зерттеу жұмысының мақсаты – әлеуметтік медиа кеңістігінде соғыс тақырыбына

катысты пікірталастардың қалай қалыптасатынын, қандай интерпретациялық фреймдер басым екенін және пайдаланушылардың пікірлері арасында қандай позициялық немесе идеологиялық айырмашылықтар байқалатынын сандық контент-анализ әдісі арқылы анықтау

Әдебиетке шолу

Бүгінде Instagram, Facebook, X (бұрынғы Twitter) және TikTok сияқты платформалар саяси коммуникацияның логикасын өзгертіп, қоғамдық пікірдің қалыптасуына әсер ететін негізгі аландарға айналды. Зерттеулер олардың саяси пікірталас қана емес, дезинформация мен поляризация сияқты құбылыстардың да күшейетінін көрсетеді (Papathanassopoulos, 2025). Сонымен бірге, халықаралық қатынастар мен қақтығыс жағдайларында әлеуметтік медиа пропаганда, манипуляция және қарсы-нарративтер тарайтын “ақпараттық соғыс” кеңістігі ретінде қарастырылады (Prier, 2017). Әлеуметтік медиа платформаларында қалдырылған пікірлер аудиторияның саяси ұстанымы мен эмоциялық реакциясын айқындайтын дереккөзге айналды (Alafwan, Siallagan & Putro, 2023). Алафван, Сиаллаган және Путро әлеуметтік желідегі пікірлерді талдаудың күрделілігін атап өтіп, оларды лингвистикалық, психологиялық және әлеуметтік тұрғыдан кешенді зерттеу қажеттігін көрсетеді. Бұл тәсіл Азаттық радиосының Instagram парақшасындағы пікірлерді медиаталдау үшін де өзекті, себебі пікір алаңы тек ақпарат қабылдау емес, оны бағалау мен идеологиялық мағыналу кеңістігі ретінде де қызмет етеді.

Ресей мен Украина арасындағы соғыс 2022 жылы басталған сәттен бастап әлемдік медиада жаңа ақпараттық соғыс кезеңін ашты. Зерттеушілер бұл үдерісті медианың эмоциялық және идеологиялық фреймдері арқылы түсіндіреді (Entman, 1993). Фрейминг теориясы ақпараттың белгілі бір бөлігіне назар аударып, аудиторияның қабылдауын қалыптастыру механизмдерін сипаттайды. Бұл тұрғыда соғысқа қатысты әлеуметтік медиа пікірлері қоғамдық көңіл-күй мен медиалық әсердің көрсеткіші ретінде маңызды (Gamson & Modigliani, 1989).

Цифрлық дәуірде әлеуметтік желілер медиақабылдау мен қоғамдық пікірдің басты кеңістігіне айналды. Папахарисси (2014) аффективті қоғамдық орталардың (affective publics) пайда болуы арқылы пайдаланушылардың жеке тәжірибелері мен саяси позицияларының медиалық айналымға түсу жолдарын сипаттайды. Instagram сияқты визуалды платформаларда эмоциялық репрезентация (мысалы, фотолардағы соғыс көріністері немесе бейбітшілік символдары) ақпаратқа деген реакцияны арттырып, пікірталастың қарқынын күшейтеді. Бұл үрдісті Ко, Кенски және Рейнс (2014) анықтап, онлайн пікірлерде поляризация, агрессия және сенімсіздік мотивтерінің жиілегенін көрсеткен.

Осы тұрғыда Қазақстандағы Instagram платформасының қоғамдық-саяси дискурстағы рөлі ерекше байқалады. Зерттеулерге сәйкес, Instagram қазақстандық жастар арасында азаматтық белсенділікті жүзеге асырудың маңызды алаңына айналып, сыбайлас жемқорлық, экологиялық мәселелер және әлеуметтік әділеттілік тақырыптарын ашық талқылауға мүмкіндік береді (Voices on Central Asia, 2021). Аталған платформа дәстүрлі медиада шектеулі көрініс табатын мәселелерді қоғамдық кеңістікке шығарып, пайдаланушыларға делдалсыз коммуникация орнатуға жағдай жасайды. Мәселен, #SaveKokZhailau экологиялық компаниясы Instagram-ның мобилизациялық әлеуетін айқын көрсетті: платформадағы жарияланымдар мен пікірталастардың нәтижесінде 33 мыңнан астам қол жинақталып, қоғамдық резонанс қалыптасты (Voices on Central Asia, 2021). Бұл жағдай Instagram-ды қоғамдық пікір қалыптастыратын «виртуалды алаң» ретінде сипаттауға негіз болды. Мұнда азаматтар әлеуметтік маңызы бар тақырыптарды еркін талқылап, ұжымдық әрекетке жұмыла алады

(Voices on Central Asia, 2021).

Сонымен қатар, Қазақстандағы әйелдердің саяси қатысуын зерттеген еңбектерде де әлеуметтік желілер, соның ішінде Instagram, ақпарат алмасу, пікірлес топтар құру және саяси әрекеттерді үйлестірудің негізгі құралы ретінде қарастырылады (Kudaibergenova, 2019; Voices on Central Asia, 2021). Бұл платформалар әйелдердің қоғамдық-саяси процестерге белсенді араласуына, өз көзқарасын білдіруіне және желілік қолдау жүйесін қалыптастыруына мүмкіндік береді.

Осылайша, Instagram Қазақстанда тек әлеуметтік желі ғана емес, сонымен қатар саяси пікір қалыптастыру, азаматтық мобилизация және қоғамдық дискурсты кеңейтудің маңызды медиалық кеңістігіне айналды. Бұл фактор Ресей мен Украина арасындағы соғысқа қатысты пікірлердің де дәл осы платформада белсенді талқылануына ықпал етіп, қоғамдық көңіл-күй мен эмоциялық реакциялардың индикаторы ретінде көрінуіне жағдай жасайды.

Соғыс контентін қабылдаудағы эмоциялық динамика – зерттеушілер жиі талдайтын бағыттардың бірі. Росс және Риверс (2017) пікірталас мәдениетінің цифрлық платформаларда жиі «қақтығыстық стильге» ие болатынын атап өтеді. Яғни, әлеуметтік желідегі пікір жазу мәдениеті медиалық оқиғаларға қоғамның эмоционалды және идеологиялық жауап беру үлгісін көрсетеді. Осыған ұқсас тұрғыда, Чулиараки (2013) «медиалық жанашырлық» ұғымын енгізіп, соғыс кезіндегі медиақабылдау адамдардың этикалық және эмоциялық ұстанымдарын қалыптастыратынын дәлелдейді. Сонымен қоса, Иванова мен Петренко (2023) Ресейдің Украинаға қарсы ақпараттық соғысы жастардың қоғамдық сана-сезіміне айтарлықтай ықпал еткенін көрсетеді. Авторлар әсіресе әлеуметтік желілер мен визуалды контенттің жастардың эмоционалды қабылдауына әсерін талдап, ақпараттық манипуляцияның ұзақ мерзімді салдарын анықтаған. Бұл зерттеу Азаттық радиосының Instagram парақшасындағы оқырман пікірлерін талдау тұрғысынан маңызды, себебі ол ақпараттық контенттің эмоциялық резонанс тудыру арқылы аудиторияны белгілі бір позицияға бейімдейтінін дәлелдейді. Азаттықтың Instagram парақшасы соғыс туралы жаңалықтың қазақстандық аудиторияда қалай интерпретацияланатынын бақылауға мүмкіндік береді, өйткені мұнда жаңалық мәтінімен бірге оған берілген жедел реакциялар мен пікірталас динамикасы да көрінеді (RFE/RL, n.d.). Сондықтан бұл алаңдағы комментарийлер медиалық дискурстың аудитория деңгейінде қалай “оқылатынын” және қандай эмоциялық-идеологиялық жауап тудыратынын эмпирикалық тұрғыда талдауға қолайлы.

Қазақстандық контексте әлеуметтік медиа зерттеулері соңғы жылдары қарқын ала бастады. Тулеметова (2023) Ресей-Украина соғысына қатысты қазақстандық медианың риторикалық фреймдерін талдап, бейтараптық пен ақпаратты сүзгіден өткізу стратегияларының жиі қолданылатынын көрсеткен. Ержанова (2024) әлеуметтік желілердегі соғыс туралы пікірлер уақыт өте келе өзгеріп, бастапқыда үрей мен сақтық басым болса, кейін эмоциялық бейімделу мен ақпараттық шаршау байқалатынын атап өтеді. Бұл – қоғамдық көңіл-күйдің динамикасын сипаттайтын маңызды құбылыс. Ал, Сайрамбай мен Қамза (2024) зерттеуінде Ресей-Украина соғысының Қазақстандағы онлайн медиа кеңістігіне ықпалы жан-жақты қарастырылады. Авторлар контент-талдау мен қоғамдық сауалнамалар нәтижесіне сүйене отырып, қазақстандық медианың соғыс тақырыбында ресейлік және мемлекеттік ақпарат көздеріне тәуелділігін көрсетеді. Сонымен қатар, олар әлеуметтік желілерде соғысқа қатысты пікірлердің поляризацияланып, қоғамда деколонизация мен ақпараттық қауіпсіздік туралы жаңа дискурстардың қалыптасқанын атап өтеді.

Сондай-ақ, Родриго-Джинес, Каррильо-де-Альборнос және Плаза (2023) медиабұрмалау мен фреймингтің цифрлық кеңістіктегі көрінісін жүйелі талдап, әлеуметтік медиа

комментарийлері аудиторияның ақпаратты қабылдауындағы бейтараптық дәрежесін өлшеуге мүмкіндік беретінін айтады. Войцезак және Гаррет (2018) әлеуметтік желілердің пікір поляризациясын күшейтетінін дәлелдеп, бұл құбылысты қоғамдық сенімге қауіп ретінде қарастырады.

Осы зерттеулердің барлығы медианың аудиториямен қарым-қатынасында фрейминг пен эмоциялық дискурс теорияларының маңыздылығын айқындайды. Бұл мақала Азаттық радиосының Instagram парақшасындағы пікірлерді талдау арқылы соғысқа қатысты қоғамдық көңіл-күйдің уақыт бойынша қалай өзгеретінін анықтауға бағытталады. Алдыңғы зерттеулер көбіне журналистік мәтінді зерттеу нысаны ретінде қарастырса, бұл жұмыс аудитория реакциясын эмпирикалық тұрғыдан зерттеу арқылы жаңа дереккөзді ұсынады. Мұндай тәсіл әлеуметтік медидағы қоғамдық пікірді түсіндірудің жаңа эмпирикалық және теориялық бағыттарын толықтыруға мүмкіндік береді.

Теориялық негіздеме

Бұл зерттеу фрейминг теориясы мен медиа поляризациясы тұжырымдамаларына сүйенеді. Фрейминг теориясы медиа мәтіндер арқылы оқиғаларды белгілі бір қырынан көрсету және сол арқылы қоғамдық пікір қалыптастыру процесін түсіндіреді (Entman, 1993). Бұл теория кейінгі медиазерттеулерде кеңінен қолданылып, қоғамдағы саяси және әлеуметтік процестерді талдаудың негізгі құралына айналды (Gamson & Modigliani, 1989).

Ресей-Украина соғысы сияқты геосаяси оқиғалар медиа фреймдер арқылы әртүрлі интерпретацияланады. Зерттеулер көрсеткендей, соғыс тақырыбы жиі үш негізгі фреймде көрініс табады: құрбандық пен әділетсіздік фреймі, қорғаныс пен патриотизм фреймі, және бейбітшілік пен гуманитарлық фрейм (Shevchenko, 2022; Yanti et al., 2022). Бұл фреймдер қоғамның белгілі бір тарапқа жанашырлық танытуына немесе керісінше, кінә тағуына ықпал етеді. Медианың осындай әсері ақпараттық кеңістіктегі поляризацияны күшейтеді (Wojcieszak & Garrett, 2018).

Қазақстандық медиа контексте бұл процесс ерекше мәнге ие, себебі елдің ақпараттық кеңістігі көптілді және әртүрлі идеологиялық ықпалға ашық. Райымбекова (2023) атап өткендей, Ресей-Украина қақтығысына қатысты Қазақстан медиасында медиаторлық ұстаным байқалғанымен, әлеуметтік желідегі пікірталастарда радикал позициялар жиі кездеседі. Ал Сайрамбай мен Қамза (2024) бұл соғыс қазақстандық онлайн медианың құрылымына және аудиторияның ақпарат тұтыну мәдениетіне айтарлықтай әсер еткенін көрсетеді.

Медиа теория тұрғысынан алғанда, Instagram сияқты әлеуметтік платформаларда пікір білдіру актісі тек коммуникация құралы емес, қоғамдық дискурстың бөлігі саналады. Paracharissi (2014) мұндай онлайн кеңістіктерді *affective publics* – яғни эмоцияға негізделген қоғамдық қауымдастықтар деп сипаттайды. Бұл аудиториялар ақпаратқа рационалды емес, аффективті (сезімге толы) реакция білдіру арқылы қоғамдық пікірдің бағыт-бағдарын өзгертеді.

Сонымен қатар, Ко, Кенски және Рейнс (2014) зерттеуі әлеуметтік желідегі пікірлерде жиі кездесетін инцивильділік (өрескел сөйлеу) пен қарсы пікірге төзбеушілік құбылыстарын көрсетеді. Мұндай дискурстар поляризацияны күшейтіп, ақпараттық ортада “біз-олар” деген дихотомияны тереңдетеді. Ал Родрига-Джинес және әріптестері (2023) атап өткендей, бұл процестер медидағы бұрмалау және бейтараптықтың жоғалуына әкелуі мүмкін.

Осы тұрғыдан, “Азаттық радиосының” Instagram парақшасындағы пікірлер тек аудитория реакциясы емес, соғысқа қатысты қоғамдық фреймдердің индикаторы болып табылады. Бұл зерттеу Энтман (1993) және Гэмсон және Модильяни (1989) ұсынған фрейминг

тәсілін басшылыққа алып, пікірлерді бес негізгі категорияға бөледі: *Ресейді қолдау фреймі, Украинаны қолдау фреймі, антисоғыс/бейбітшілік фреймі, скептикалық/бейтарап фрейм және антибатыстық фрейм.*

Сондықтан фрейминг теориясы мен сандық контент-анализ тәсілін біріктіру зерттеуге екі артықшылық береді: біріншіден, аудиторияның қандай фреймдерге көбірек жүгінетінін өлшеуге мүмкіндік береді; екіншіден, қоғамдағы идеологиялық поляризацияның медиалық көрінісін нақты деректермен көрсетуге жағдай жасайды. Осылайша, бұл зерттеу медиадағы соғыс дискурсын тек мәтіндік деңгейде ғана емес, әлеуметтік және эмоциялық өлшемде де түсіндіруге бағытталған.

Әдіснама

Бұл зерттеу сандық контент-анализ әдісі арқылы жүргізілді. Зерттеу нысаны ретінде Азаттық радиосының Instagram парақшасында 2022 жылдың ақпан айынан 2023 жылдың наурыз айына дейін жарияланған Ресей-Украина соғысына қатысты жазбалар таңдалды. Бұл уақыт екі ел арасында конфликтінің басталғанын медиада хабарлай бастаған кез бен бір жылдан кейінгі сәтін бейнелеген тұсқа сәйкес келеді. Осы кезең ішінде жарияланған материалдардың ішінен бес мыңнан астам пікір алынды. Талдауға алынған бес постқа веб-сілтемелер төменде көрсетілген:

1. [«#Путин бұлай жасауы мүмкін емес»](#)
2. [Алматыда “Сарыарқа” кинотеатрының алдында жиналған қауым](#)
3. [Украинадағы соғыс және бүлдіршінің әкесімен қоштасуы](#)
4. [«Соғысты бастаған – солар»: Путин жолдауында не айтты?](#)
5. [Путиннің болжауы: Батыс Ресейді бөлшектегісі келеді](#)

Посттарды іріктеу бірнеше критерий негізінде жүргізілді. Біріншіден, зерттеу Ресей мен Украина арасындағы соғысқа қатысты аудитория пікірін талдауға бағытталғандықтан, тек осы тақырыпқа тікелей қатысты жарияланымдар қарастырылды. Екіншіден, зерттеу үшін 2022 жылғы 24 ақпаннан 2023 жылғы 31 наурызға дейінгі кезең қамтылды. Бұл кезең Ресейдің Украинаға толық масштабты әскери әрекет бастаған уақытымен сәйкес келеді және соғыс тақырыбына қатысты медиадискурстың ең белсенді кезеңдерінің бірі болып саналады. Аталған мерзім ішінде Азаттық радиосының Instagram парақшасында соғыс тақырыбына қатысты бірнеше жарияланым болғанымен, зерттеу үшін аудитория реакциясы ең белсенді байқалған және пікір саны жоғары посттар таңдалды. Сонымен қатар, посттардың әртүрлі форматта болуы (жаңалық посты және reel форматындағы қысқа видео) аудитория пікірінің динамикасын салыстырмалы түрде талдауға мүмкіндік береді. Осы критерийлер негізінде аталған бес пост зерттеу нысаны ретінде іріктелді.

Зерттеу барысында Instagram посттарына жазылған 5021 комментарий талданды. Пікірлерді талдау үшін сандық контент-талдау (quantitative content analysis) әдісі қолданылды. Комментарийлер алдын ала әзірленген кодтау схемасы негізінде тақырыптық және эмоционалдық категорияларға бөлінді. Кодтау үдерісі қолмен (manual coding) жүргізілді. Бұл тәсіл әлеуметтік желідегі пікірлердің контекстік және семантикалық ерекшеліктерін дәлірек анықтауға мүмкіндік береді. Кодтау барысында әр пікір зерттеу категориялары бойынша жеке-жеке белгіленіп, кейіннен жиілік талдауы жүргізілді. Деректерді жүйелеу және нәтижелерді есептеу үшін электрондық кестелер қолданылды. Бұл тәсіл аудиторияның соғыс тақырыбына қатысты пікірлеріндегі негізгі дискурстық бағыттарды, эмоциялық реңктерді және фреймдік

интерпретацияларды анықтауға мүмкіндік берді.

Зерттеудің негізгі мақсаты – Азаттық радиосының Instagram парақшасындағы Ресей-Украина соғысына қатысты оқырман пікірлеріндегі негізгі эмоциялық, идеологиялық және фреймдік ерекшеліктерді анықтау. Сандық контент-анализ әлеуметтік медиадағы пікірлердің мазмұнын жүйелі кодтау және жиілік тұрғысынан талдау арқылы қоғамдық қабылдау мен позициялық бөліну құрылымын айқындауға мүмкіндік береді (Alafwan et al., 2023; Krippendorff, 2018).

Контент-анализдің негізгі бірлігі ретінде жеке пікір алынды. Барлық жиналған пікірлер мәтін түрінде кодталып, семантикалық және мағыналық ұқсастығына қарай бірнеше аналитикалық категорияларға бөлінді. Кодтау процесі дедуктивті тәсілмен жүргізілді, яғни фреймдер алдын ала теориялық негізге сүйене отырып анықталды. Зерттеу сұрағына сәйкес фреймдер соғысты түсіндіретін кең тараған интерпретациялық нарративтерді және пайдаланушылардың пікірлерінде көрінетін әртүрлі позициялық ұстанымдарды ескере отырып құрылды.

Мұндай тәсіл соғысқа қатысты әлеуметтік медиа дискурсын талдаған зерттеулерде жиі кездеседі: онлайн-коммуникацияда соғыс туралы мәтіндерді «pro-war/anti-war» бағыттарымен немесе «pro-/anti-regime» фреймдері арқылы ажыратып, аудитория пікіріндегі позициялық айырмашылықтарды талдаудың маңызды аналитикалық өлшемі ретінде қарастыратын еңбектер бар (Alyukov et al., 2023; Urman, 2025). Сонымен қатар, соғыс дискурсында жауапкершілікті сыртқы акторларға аудару, әсіресе «Батысты кінәлау/антибатыс» риторикасын дербес фрейм ретінде бөліп көрсету тәжірибесі де ғылыми әдебиетте сипатталған (Kobilke, 2023). Осы әдістемелік логикаға сәйкес төмендегідей фрейм категориялары белгіленді: Ресейді қолдау фреймі, Украинаны қолдау фреймі, антисоғыс/бейбітшілік фреймі, скептикалық/бейтарап фрейм, Батысқа қарсы/антибатыс фреймі. Бұл категориялар пікірлердегі интерпретациялық ұстанымдардың әртүрлілігін жүйелі түрде кодтауға және пайдаланушылардың соғысқа қатысты бағалаулары мен позициялық айырмашылықтарын эмпирикалық деңгейде талдауға мүмкіндік береді (NATO StratCom COE, 2014).

Сандық талдау нәтижелері негізінде аудитория пікірлерінің идеологиялық бағыттары, эмоционалдық реңі және пайдаланушылардың соғысқа қатысты ұстанымдары мен бағалауларындағы айырмашылықтар айқындалды. Зерттеу барысында деректердің шынайылығы мен сенімділігін қамтамасыз ету үшін тек ашық және жалпыға қолжетімді пікірлер ғана пайдаланылды. Пікір мәтіндері еш өзгеріссіз алынып, тек мазмұндық және сандық тұрғыдан жүйеленді. Бұл тәсіл әлеуметтік медиадағы қоғамдық дискурсты эмпирикалық тұрғыда талдауға мүмкіндік береді және соғыс тақырыбына қатысты аудитория көзқарастарының әртүрлі медиалық интерпретацияларын көрсетуге бағытталған.

Осы зерттеуде қолданылған контент-анализ және фреймингке негізделген дедуктивті кодтау тәсілі әлеуметтік желілердегі саяси дискурсты және соғыс тақырыбындағы қоғамдық пікірдің әртүрлі интерпретацияларын талдауда кеңінен пайдаланылатын әдістемелік бағытқа сәйкес келеді. Бұл тәсіл пайдаланушылардың соғысқа қатысты ұстанымдары мен бағалауларындағы айырмашылықтарды жүйелі түрде анықтауға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, бұл теориялық негіз кейінгі эмпирикалық зерттеулерде дедуктивті кодтау арқылы фреймдерді алдын ала айқындауға мүмкіндік берді. Осы бағытта Д'Анжело және Куйперс (2010) жаңалық мәтіндерін және қоғамдық пікірді талдауда алдын ала анықталған фрейм категорияларын қолдану ғылыми нәтижелердің жүйелілігі мен салыстырмалылығын арттыратынын көрсетті. Ал Маттес пен Коринг (2008) медиалық мәтіндер мен онлайн пікірлерді семантикалық бірліктер арқылы жүйелі кодтауға мүмкіндік беретін контент-анализ

тәсілін ұсынды. Осы әдістемелік логикаға сүйене отырып, бұл зерттеуде эмоциялық реңк те фреймдерден бөлек қосымша айнымалы ретінде кодталды: бағалауыш лексика (мақұлдау/айыптау), дискурстық актілер (кекесін, агрессия) және паралингвистикалық маркерлер (эмодзи, CAPS, көп леп/сұрақ белгісі) эмоцияның көрсеткіші ретінде тіркелді (Matthes & Kohring, 2008). Мәселен, қолдау/мақұлдау эмоциясы ұрандық формулалар мен эмодзи арқылы (“Слава Украине!!!UAUAUA”) белгіленсе, анτισоғыс/бейбітшілік реңкі соғысты тоқтатуға шақыратын лексика арқылы (“🛑 stopWar! Stop putin!!! ❌❌❌”, “Нет войне💙💛”) айқындалды. Агрессия/айыптау эмоциясы қатқыл бағалау мен бас әріппен (CAPS) жазу арқылы (“ТЕКСІЗ ТУЫЛҒАН ПУТИН ТОҚТАТУ СОҒЫСТЫ...”) кодталды, ал күдік/скепсис реңкі оқиғаны “қойылым” деп сипаттайтын тұжырымдар арқылы (“Постановка!!!...”) тіркелді.

Әлеуметтік желілердегі соғыс дискурсын эмпирикалық тұрғыда талдаған зерттеулер де бұл тәсілдің тиімділігін дәлелдейді. Мысалы Ожала, Пантти және Кангас (2018) Украина дағдарысы контексінде журналистер мен аудитория арасындағы өзара әрекетті зерттеп, әлеуметтік медидағы пікірлердің идеологиялық жіктелу мен эмоционалдық поляризацияны айқын көрсететінін анықтады. Сонымен қатар, Вольфсфельд, Сегев және Шифер (2013) әлеуметтік желілер қақтығыстарды қабылдау мен интерпретациялауда маңызды платформаға айналып, қоғамдық пікірдің саяси поляризациясына елеулі ықпал ететінін көрсетті.

Соғыс тақырыбының медидағы репрезентациясы мен журналистік интерпретациясын кешенді тұрғыда талдаған Блэксин (2025) еңбегіне жасалған ғылыми шолу да (Allan, 2025) қазіргі жаһандық қақтығыстарды жариялауда медианың фреймдік құрылымдары қоғамдық дискурсты қалыптастыруда шешуші рөл атқаратынын дәлелдейді.

Осы еңбектерге сүйене отырып, аталмыш зерттеуде қолданылған контент-анализ бен фрейминг тәсілдерінің үйлесімі Instagram платформасындағы пікірлер арқылы қалыптасатын қоғамдық дискурсты, идеологиялық бағдарларды және поляризация деңгейін эмпирикалық тұрғыда жүйелі түрде талдауға мүмкіндік береді. Бұл әдістеме Ресей-Украина соғысына қатысты медиалық кеңістіктегі пікір алуандығын, эмоциялық реңктерді және идеологиялық карама-қарсылықтарды айқындауға бағытталған.

Зерттеу нәтижелері

Деректер корпусы және кодтау өлшемдері

Бұл зерттеу Азаттық радиосының Instagram парақшасында Ресей-Украина соғысына қатысты жарияланған 5021 пікірге контент анализ жасады. Бұл пікірлердің ішінде 2896 пікір мәтін түрінде емес, эмодзи ретінде берілді. Корпус екі уақыттық кезеңге бөлінді: (1) 2022 жыл - соғыс басталған алғашқы кезеңдегі 3469 пікір (3 пост) (4,6,9 наурыз); (2) 2023 жыл - соғысқа бір жыл толғаннан кейінгі 1662 пікір (2 пост) (22 ақпан және 27 ақпан). Осы уақыт кезеңінде ең көп пікір жазылған.

Контент-анализдің негізгі бірлігі – жеке пікір. Әр пікір бір мезетте екі өлшеммен кодталды: (А) *фреймдік категориялар* (5): Ресейді қолдау; Украинаны қолдау; Анτισоғыс/бейбітшілік; Скептикалық/бейтарап; Батысқа қарсы/антибатыстық. Ә) *Эмоциялық категориялар* (5) бұл зерттеуде дайын бір шкаланы көшіріп алу арқылы емес, эмоцияларды дискретті түрде жіктейтін кең тараған типологияларға сүйене отырып және Instagram пікір дискурсына бейімдеп ықшамдау арқылы жасалды. Нақтырақ айтқанда, ашу/агрессия, қорқыныш/үрей, қайғы/жанашырлық сияқты негізгі эмоциялар базалық эмоциялар туралы классикалық жіктеулерде жиі қолданылатын өзек категорияларға сәйкес келеді (Ekman, n.d.; Mohammad, n.d.). Ал цинизм/сарказм және рационал/эмоциясы әлсіз санаттары әлеуметтік

желідегі саяси пікірлерде эмоцияның тек “қуану-ренжу” деңгейімен шектелмей, кекесін/қашықтау немесе төмен аффективті (нейтралға жақын) тональдік арқылы да көрінетінін ескеріп, дискурстық реңкті дәл тіркеу үшін енгізілді (Gennaro & Ash, 2022)

Фреймдердің жалпы жиілігін талдау пікірлер кеңістігінің құрылымын және қандай айырмашылықтар байқалатынын айқындауға мүмкіндік берді. Жалпы корпус бойынша ең жиі кездескен фрейм - Украинаны қолдау (антиимпериялық) фреймі, ол 2022 және 2023 кезеңдерінің екеуінде де жетекші орын алды (әр кезеңде 44%). Бұл фреймге жататын пікірлер Украина тарапын «жәбірленуші», ал Ресей тарапын «агрессор» ретінде бейнелейтін моральдық бинарлық құрылымға сүйенеді. 2022 жылғы ерте кезеңде бұл позиция көбіне гуманитарлық сезімталдықпен және моральдық айыптаумен (соғыстың әділетсіздігі, құрбандар трагедиясы, бейбіт тұрғындарға жанашырлық) күшейсе, 2023 жылы оның ішкі мазмұны кеңейіп, антиимпериялық және тарихи аргументтермен толыққан. Яғни фрейм үлесі тұрақты болғанымен, оның дискурстық өзегі бір жыл ішінде гуманитарлық-эмпатиялық реңктен саяси-тарихи түсіндіруге қарай ығысқанын көреміз.

Екінші жиі кездескен фрейм – Ресейді қолдау фреймі, алайда оның үлесі уақыт бойынша төмендеу тенденциясын көрсетті: 2022 жылы 26% болған бұл көрсеткіш 2023 жылы 21%-ға азайды. Бұл дерек аудиторияның бір бөлігі үшін ресейлік интерпретацияның сақталғанын, бірақ салыстырмалы салмағы төмендегенін аңғартады. Ресейді қолдау фрейміндегі пікірлер көбіне соғысты «мәжбүрлі қорғаныс», «қауіпсіздікті сақтау», «сыртқы қысымға жауап» ретінде түсіндіруге ұмтылады және Украина мен Батысқа жауапкершілік жүктеу арқылы Ресей әрекетін ақтауға негізделеді. 2023 жылға қарай бұл фреймнің әлсіреуі, бір жағынан, аудиторияның соғыс барысы туралы жинақталған тәжірибесіне, екінші жағынан, қарсы фреймдердің (антиимпериялық және антибатыстық) коммуникациялық белсенділігіне байланысты болуы мүмкін.

Үшінші маңызды бағыт – Батысқа қарсы/антибатыс фреймі. Оның жалпы үлесі 2022 жылдан 2023 жылға қарай айқын өсті: 2022 жылы 14% болса, 2023 жылы 20%-ға жетті. Бұл динамика соғыс туралы түсіндірулердің бір бөлігінде Батысты (АҚШ, НАТО, Еуропалық Одақ) негізгі қозғаушы күш ретінде бейнелеу тәсілінің күшейгенін көрсетеді. Антибатыстық фрейм көбіне геосаяси реализм логикасына сүйеніп, соғысты «үлкен ойын», «ықпал үшін күрес», «ақпараттық манипуляция» ретінде түсіндіреді. Мұнда соғыстың гуманитарлық салдары көбіне екінші қатарға ығысады да, басты назар «кім басқарды/кім ұйымдастырды?» деген сұраққа ауысады. Әсіресе 2023 жылдың ақпан айындағы посттарда ресми мәлімдемелер мен халықаралық риторикаға реакция ретінде антибатыстық түсіндірулер жиірек көрінеді. Бұл фреймнің контенттік триггерлерге (пост тақырыбына) сезімтал екенін аңғартады.

Антисоғыс/бейбітшілік фреймі екі кезеңде де бірдей деңгейде қалды (әр кезеңде 10%), яғни уақыт өте оның үлесі айтарлықтай өзгермеген. Бұл фреймге соғыстың өзін түбегейлі айыптайтын, «қай тараптықы дұрыс?» дегеннен гөрі «соғыстың тоқтауы маңызды» деген гуманитарлық-этикалық ұстанымдағы пікірлер жатады. Үлестің тұрақтылығы бейбітшілік дискурсының пікірталас кеңістігінде үздіксіз бар екенін көрсетеді. Алайда оның салыстырмалы түрде төмен болуы пікірлер кеңістігінде айқын позициялық айырмашылықтар байқалатын жағдайда «үшінші позицияның» шектеулі үлеске ие болатынын көрсетеді.

Үлесі ең төмен категория – скептикалық/бейтарап фрейм. Ол 2022 жылы 6% болса, 2023 жылы 5%-ға төмендеді. Бұл нәтиже пікір жазушылардың басым бөлігі бейтарап бақылаушы позициясында қалмайтынын, керісінше, бір тарапқа жақтасып немесе кем дегенде нақты интерпретациялық бағытты қолдап пікір білдіретінін көрсетеді. Скептикалық пікірлер көбіне ақпарат көздеріне сенімсіздік, «екі жақ та кінәлі» логикасы, немесе нақты позициядан қашу

2022 жылғы пікірлердің эмоциялық реңкі

2022 жылғы пікірлерде эмоциялық реңк әсіресе жоғары. Соғыс басталған сәт «шок» әсерімен ұштасып, ашу мен жанашырлық үлесі басым болды.

Кесте 2. *2022 жылғы пікірлердің эмоциялық реңкі*

Эмоциялық категория	Үлесі (%)	Мысал пікірлер (N...)
Ашу / агрессия	45	N743: «ТЕКСІЗ ТУЫЛҒАН ПУТИН ТОКТАТУ СОҒЫСТЫ.СЕНІ ӨЗІҢДІ ҚУРТУ КК» \nN690: «Орыстар егер екінші дүние соғысы болмағанда қазақ халқын жойып жіберетін еді,Геноцид 🤬»
Қайғы / жанашырлық	22	N739: «Қазақ жерлестерімдім корип козиме жас толды 🙄, Алға қазақ халқым, қазақ елим, қазақ жерім 🙄» \nN689: «Халық қан жылап отырғанда қайдағы той,қайдағы ән, қайдағы күй?»
Қорқыныш / үрей	12	N746: «... алаңға шығамыз деп Украйыннаның күнін кешпейік.» \nN691: «... Алла сақтасын. ... Америка Орта Азия мемлекеттеріне жақсы нәрсе ақелмейді түбі.»
Цинизм / сарказм	11	N740: «Цирк» \nN684: «Лучше бы шли работать)))»
Рационал / эмоциясы әлсіз	10	N688: «Қазахи ,пожалуйста,успокойтесь!» \nN741: «Митинг за мир? За дружбу? При этом поливать так Путина??? 🙄»
Барлығы	100	

Ескерту. Үлестер 2022 жылғы 3 пост пікірлерін кодтау нәтижесі бойынша есептелген.

Ашу/агрессия көбіне тікелей айыптау және қарсы тарапты моральдық тұрғыдан кінәлау арқылы беріледі. Қайғы/жанашырлық соғыс құрбандарына эмоциялық қолдау білдіру, бейбіт тұрғындарға жаны ашу және «соғыс бітсе екен» деген тілек арқылы байқалады.

2023 жылғы пікірлердің фреймдік құрылымы

2023 жылғы пікірлер соғыс басталғанына бір жыл толғаннан кейінгі кезеңді сипаттайды. Бұл кезеңде фреймдік қақтығыс сақталғанымен, кей фреймдердің ішкі мазмұны өзгеріп, антиимпериялық және тарихи аргументтер жиілей түседі.

Кесте 3. 2023 жылғы пікірлердің фреймдік талдауы

Фрейм категориясы	Үлесі (%)	Мысал пікірлер (N...)
Украинаны қолдау / антиимпериялық фрейм	44	N252: «Все империй рано или поздно разваливаются, эта участь ждёт и РФ...» \nN220: «...Путин... соғысты өзі бастады... жасасын Украин халқы»
Ресейді қолдау фреймі	21	N515: «Россия 🤝🤝🤝 Путин 👍👍👍» \nN214: «Россия мы с вами KZ 🇰🇿 RU 🇷🇺 🙏👍»
Батысқа қарсы / антибатыс фреймі	20	N513: «Не было бы России уже бы давно под Америкой ходили как рабы!» \nN516: «Азаттық это проект Америки... ...они хотят оранжевую революцию...»
Антисоғыс / бейбітшілік фреймі	10	N511: «Соғыс боламасын нет войны» \nN268: «...соғысты тоқтат... көршілеріңе тиспей...»
Скептикалық / бейтарап фрейм	5	N217: «Сасқан үйрек артымен жүзеді» \nN199: «Путиннин жолдау бизге не керек»
Барлығы	100	

Ескерту. Үлестер 2023 жылғы 2 пост (22 және 27 ақпан) пікірлерін кодтау нәтижесі бойынша есептелген.

2023 жылғы пікірлердің эмоциялық реңкі

2023 жылғы пікірлердің ең айқын ерекшелігі – эмоциялық реңктің трансформациясы: ашудан гөрі цинизм/сарказм басым эмоцияға айналады.

Кесте 4. 2023 жылғы пікірлердің эмоциялық реңкі (%)

Эмоциялық категория	Үлесі (%)	Мысал пікірлер (N...)
Цинизм / сарказм	36	N7: «🙄🙄🙄🙄🙄🙄🙄» \nN14: «😂😂😂 алжыды мынау»
Ашу / агрессия	28	N6: «Құрып кетсін путині де рессейі де» \nN12: «Путин өзі нағыз нацис терорис канішер»
Рационал / скептикалық	15	N17: «...если сравнить фактическое положение дел с цифрами многое не сходится...» \nN11: «Батыс анау деди, мынау деди, факт жок бырак, факт соғысты озин бастадын, мине сол факт»

Қайғы / жанашырлық	11	N41: «...бұлардың кесірінен қаншама қарапайым жандар зардап шегіп және қырылып жатыр.» \nN88: «Погибают малые народы...»
Қорқыныш / үрей	10	N156: «...бізге де соғыс ашады...» \nN249: «...она опасна для соседей...»
Барлығы	100	

Ескерту. Үлестер 2023 жылғы 2 пост пікірлерін кодтау нәтижесі бойынша есептелген.

2022 және 2023: фреймдердің уақыт бойынша салыстырмасы

Фреймдердің үлестік құрылымында түбегейлі ауысу байқалмайды, алайда 2023 жылы ресейді қолдау үлесі төмендеп, антибатыс дискурсы күшейген. Украинаны қолдау фреймі үлестік тұрғыдан тұрақты сақталғанымен, оның мазмұны гуманитарлық реңктен антиимпериялық-тарихи аргументтерге қарай кеңейеді.

Кесте 5. Фреймдердің уақыт бойынша салыстырмасы (%)

Фрейм	2022 (%)	2023 (%)	Динамика
Украинаны қолдау / антиимпериялық	44	44	тұрақты (мазмұны өзгерген)
Ресейді қолдау	26	21	төмендеу
Антибатыс	14	20	өсу
Антисоғыс / бейбітшілік	10	10	тұрақты
Скептикалық / бейтарап	6	5	аздап төмендеу

Ескерту. Үлестер тиісті кезеңдердегі посттар пікірлерін кодтау нәтижесіне негізделген.

2022 және 2023: эмоциялық реңктің уақыт бойынша салыстырмасы

Екі кезеңнің эмоциялық құрылымындағы айырмашылық айқын: 2022 жылы ашу/агрессия мен жанашырлық үстем болса, 2023 жылы цинизм/сарказм доминантқа айналады, ал жанашырлық екі есе төмендеді.

Кесте 6. Эмоциялық реңктің уақыт бойынша салыстырмасы (%)

Эмоция	2022 (%)	2023 (%)	Динамика
Ашу / агрессия	45	28	төмендеу
Қайғы / жанашырлық	22	11	екі есе төмендеу
Қорқыныш / үрей	12	10	аздап төмендеу
Цинизм / сарказм	11	36	күрт өсу

Рационал / эмоциясы әлсіз	10	15	есу
------------------------------	----	----	-----

Ескерту. Үлестер тиісті кезеңдердегі посттар пікірлерін кодтау нәтижесіне негізделген.

2023 ішіндегі салыстыру: 22 ақпан және 27 ақпан

2023 жылғы екі пост бір кезеңге жатса да, тақырыптық фокус әртүрлі болғандықтан, фреймдік және эмоциялық құрылымда да айырма бар.

Кесте 7. 2023 посттары бойынша фреймдер (%)

Фрейм	22 ақпан 2023 (%)	27 ақпан 2023 (%)
Украинаны қолдау / антиимпериялық	42	46
Ресейді қолдау	21	12
Антибатыс	19	21
Антисоғыс / бейбітшілік	10	9
Скептикалық / бейтарап	8	12
Барлығы	100	100

Ескерту. Үлестер әр посттың пікірлерін жеке кодтау нәтижесіне негізделген.

Кесте 8. 2023 посттары бойынша эмоциялар (%)

Эмоция	22 ақпан 2023 (%)	27 ақпан 2023 (%)
Цинизм / сарказм	34	38
Ашу / агрессия	27	29
Рационал / скептикалық	16	15
Қайғы / жанашырлық	11	10
Қорқыныш / үрей	12	8
Барлығы	100	100

Ескерту. Үлестер әр посттың пікірлерін жеке кодтау нәтижесіне негізделген.

Жалпы алғанда, пікірлердің фреймдік құрылымы екі кезеңде де поляризацияланған кеңістіктің сақталғанын көрсетеді: Украинаны қолдау/антиимпериялық және Ресейді қолдау/антибатыстық бағыттар пікірталаста бәсекелеседі. Эмоциялық деңгейде негізгі өзгеріс байқалды: 2022 жылы пікірлердің өзегі ашу мен жанашырлық болса, 2023 жылы сарказм/цинизм доминантқа айналды.

Талқылау

Бұл бөлімде зерттеу нәтижелері теориялық тұжырымдармен байланыстырыла отырып түсіндіріледі және Instagram пікірлеріндегі фреймдер мен эмоциялық реңктің уақыт бойынша өзгеру логикасы талқыланады. Талқылау фрейминг теориясының (Entman, 1993) негізгі қағидаларына, Papacharissi (2014) сипаттаған «аффективті публиктер» ұғымына және онлайн пікірталастардың жиі инцивильді сипат алатыны туралы тұжырымдарға (Coe, Kenski & Rains, 2014) сүйенеді. Сонымен бірге Қазақстанның ақпараттық кеңістігіндегі сыртқы ақпарат

көздерінің ықпалы және соғыс тақырыбының геосаяси мәні ескеріліп, нәтижелердің контекстік түсіндірмесі беріледі.

Фрейминг және мағынаны ұйымдастыру: «не маңызды?» және «кім кінәлі?»

Зерттеу нәтижелері соғыс тақырыбындағы пікірлер «өздігінен» бейтарап талқыландығының, керісінше мағынаның белгілі бір интерпретациялық шеңберлер арқылы ұйымдастырылатынын көрсетті. Энтман (1993) бойынша фрейм – ақпараттың кей элементтерін іріктеп (selection) ерекше айқындау (salience) арқылы аудиторияға оқиғаны түсіндірудің «дайын» схемасын ұсынатын құрылым. Бұл зерттеуде фреймдер ең алдымен екі әрекет арқылы көрінеді: (а) мәселені анықтау (соғыс - агрессия ма, қорғаныс па?) және (ә) себеп пен жауапкершілікті бекіту (кім бастады? кім кінәлі?).

Украинаны қолдау/антиимпериялық фреймнің жетекші болуы аудиторияның едәуір бөлігі үшін соғыс «агрессор-құрбан» бинарлы схемасында мағыналанатынын білдіреді. Мұндай схема моральдық тұрғыда түсінікті: ол әрекеттің этикалық бағасын тез қалыптастырады, ал тараптарды айқын ажыратады. Дегенмен, уақыттық салыстыру У краинаны қолдау фреймінің ішкі мазмұны тұрақты емес екенін көрсетті: 2022 жылы ол көбіне гуманитарлық-эмпатиялық аргументтерге (қайғы, жанашырлық, әділетсіздікке реакция) сүйенсе, 2023 жылы антиимпериялық және тарихи аргументтер (отарлау тәжірибесі, геосаяси қауіп, империялық кеңістіктің «кұлауы» туралы ойлар) жиілейді. Яғни фрейм үлесі сақталғанымен, оның «негіздеу» репертуары өзгеріп, гуманитарлық дискурс саяси-тарихи түсіндірулермен толыққан.

Ресейді қолдау және антибатыстық фреймдер балама түсіндіру ұсынады. Бұл жерде соғыс «қауіпсіздік», «сыртқы қысым», «геосаяси тепе-теңдік» категорияларымен анықталады және жауапкершілік көбіне Украинаға немесе Батысқа (АҚШ/НАТО) ығыстырылады. Энтман (1993) логикасында бұл - жауапкершілікті қайта бөлу (responsibility attribution) тәсілі: бір оқиғаға қатысты моральдық кінәні басқа акторға жүктеу арқылы өз тарапын легитимдеу. Мұндай фреймдер әсіресе ресми мәлімдемелерге реакция беретін посттарда белсенді көрінуі ықтимал, себебі контенттің өзі белгілі бір нарративті триггерлейді: «кінә кімде?» деген сұраққа дайын жауап ұсынады. Осылайша, фреймдер тек аудиторияның «пікірі» емес, нақты медиалық контекстің де өнімі ретінде көрінеді.

«Аффективті қоғамдық орталар» және эмоциялық реңктің трансформациясы

Папахарисси (2014) «аффективті қоғамдық орталар» тұжырымдамасында әлеуметтік желілердегі қоғамдық пікір көбіне рационалды аргументациядан гөрі эмоцияның айналымы арқылы қалыптасатынын көрсетеді. Бұл зерттеудің деректері осы қағиданы қуаттайды: 2022 жылғы корпус эмоциялық реакцияның «жедел» сипатын берді және ашу/агрессия және жанашырлық жоғары деңгейде болады. Соғыс басталған сәтте ақпарат көлемі күрт өсіп, белгісіздік күшейеді; аудитория тез позиция ұстануға ұмтылады. Мұндай жағдайда эмоция мобилизациялық функция атқарады: ұжымдық моральдық шекаралар белгіленіп, «біз» бен «олар» бөлінісі жылдам қалыптасады. Instagram сияқты қысқа және реактивті платформада бұл үдеріс одан әрі жеделдейді: пікір жазу – тез жауап беру, ал эмоциялық үндеу – көрінуді арттыратын әлеуметтік сигналға айналады.

2023 жылғы корпус эмоциялық құрылымның айқын өзгергенін көрсетті: цинизм/сарказм жетекші эмоцияға айналып, жанашырлық екі есе төмендеді. Бұл өзгерісті бірнеше өзара байланысты механизм арқылы түсіндіруге болады. Біріншіден, ұзаққа созылған қақтығыс жағдайында «эмоциялық шаршау» пайда болады: аудитория бір мазмұнды ұзақ уақыт тұтынған сайын эмпатиялық ресурстар әлсіреп, қорғаныс реакциясы ретінде ирония мен сарказмға

ауысуы ықтимал. Екіншіден, «қалыптану» (normalization) үдерісі іске қосылады: соғыс «төтенше оқиға» мәртебесінен «үздіксіз жаңалық фонына» айналғанда, эмоцияның формасы да өзгереді. Үшіншіден, сарказм әлеуметтік желі мәдениетінің өз логикасымен де байланысты: мемдік тіл, қысқа қалжың, кекесін - аудитория үшін «тиімді» коммуникациялық құрал, өйткені ол бір мезетте позицияны білдіреді және топшілік қолдауды (лайк, жауап, репост) жинауы мүмкін.

Сарказмның артуы қолдаудың немесе қарсылаудың әлсіреуін міндетті түрде білдірмейді. Керісінше, бұл позицияның «стилінің» өзгеруі болуы мүмкін: 2022 жылы ашу тікелей айыптау арқылы берілсе, 2023 жылы сол айыптау ирониялық немесе келемеж формасына ауысады. Демек, аффективті қоғамдық орталар динамикасы эмоцияның мөлшерін ғана емес, оның әлеуметтік айналымдағы рөлін өзгертіп отырады.

Пікірлер кеңістігіндегі позициялық айырмашылықтардың тұрақтылығы және олардың формалық өзгерісі

Зерттеу нәтижелері уақыт өте пайдаланушылар ұстанымдарының әлсірегенін емес, керісінше пікірлер кеңістігінде белгілі бір позициялық құрылымның тұрақты сақталғанын көрсетеді. Мұндағы негізгі өзгеріс пікірталас формасының трансформациясымен байланысты. Кевин және басқалары (2014) онлайн пікірталастардың жиі дәрежесі және қақтығысқа бейім болатынын атап өтеді. Бұл зерттеуде де конструктивті пікірталастан гөрі қарсы тарапты делегитимдеу, кемсіту немесе эмоциялық қысым арқылы үстемдік орнату стратегиялары жиі байқалады.

2022 жылы мұндай әрекеттер көбіне тікелей агрессия және моральдық айыптау түрінде көрінсе, 2023 жылы олар сарказм мен ирония арқылы берілетін символдық қысым формасына ауысады. Бұл «инцивильділік» феноменінің тек тілдік дәрежелілікпен шектелмей, коммуникациялық мәдениетке тән үстемдік тәсілдері арқылы да көрінетінін аңғартады. Сонымен қатар антибатыс фреймінің 2023 жылы күшеюі пікірталас құрылымының кеңейіп, бастапқы «Ресей-Украина» интерпретациялық шеңберінен «Ресей-Батыс» немесе «Батыс-әлем» сияқты кеңірек геосаяси түсіндірулерге ауысқанын көрсетеді. Мұндай жағдайда пікірталас моральдық бағалаумен қатар геосаяси реализм тілін де қолдана бастайды: кінә, жауапкершілік және мүдде туралы ұғымдар алдыңғы орынға шығады. Бұл дискурс кей аудиторияны «күмәнданушы» позицияға итермелесе, басқа бөлігінде қарсы тараптың уәждерін толық жоққа шығаратын интерпретациялар күшейеді: мысалы, бір тарап кез келген аргументті «пропаганда» ретінде қабылдаса, екінші тарап оны «батыстық манипуляция» ретінде түсіндіруі мүмкін. Нәтижесінде пікірталаста ортақ фактілік база (shared factual ground) әлсіреп, қатысушылар арасындағы келісімге келу мүмкіндігі шектеледі.

Уақыттық салыстырудың мәні: 2022 «шок» және 2023 «консолидация/шаршау»

Уақыттық салыстыру соғыс дискурсының статикалық емес екенін көрсетті. 2022 жылы пікірлердің эмоциялық ядросы – шок, ашу, жанашырлық; ал 2023 жылы – сарказм, рационализация және белгілі бір дәрежеде «қалыптанған» реакция. Бұл айырма қоғамның дағдарысқа бейімделу логикасына ұқсас: бастапқы кезеңде эмоция күшті, кейінірек ол стильдік және мағыналық тұрғыдан қайта құрылымдалады. Мұндай өзгеріс фреймдердің үлестік таралуы толық өзгермесе де, олардың ішкі аргументациялық репертуары мен тілдік формасының ауысқанынан көрінеді. Яғни фреймдердің жиілігі тұрақты, бірақ фреймнің «қалай айтылатыны» және «немен дәлелденетіні» өзгерген.

Платформалық ерекшелік және Қазақстан контексті

Instagram – визуалды және қысқа форматтағы платформа. Мұнда пікірлердің көпшілігі қысқа, эмоцияға бай және реактивті сипатта болады. Лайк/жауап механизмі өткір, қысқа, сарказмды пікірлердің көбірек көрінуіне жағдай жасай алады. Сол себепті Instagram дискурсын «қоғамның толық репрезентациясы» ретінде емес, қоғамдық пікірдің аффективті және символдық күреске бейім бөлігінің көрінісі ретінде түсіндіру орынды. Сонымен қатар Қазақстан контекстінде соғыс тақырыбы кейде ұлттық тарихи жадымен және геосаяси қауіп қабылдауымен қабаттасады: бұл соғысты сыртқы оқиға ретінде ғана емес, «өз қауіпсіздігі» және «ұлттық болашақ» категориялары арқылы талқылауды күшейтеді. Мұндай қабаттасу украинаны қолдау/антиимпериялық фреймді де, антибатыстық фреймді де әртүрлі топтар үшін маңызды ете алады, өйткені екі тарап та «қауіп» ұғымын өз интерпретациясына сәйкес қолдана алады.

Әдіснамалық шектеулер және зерттеуді күшейту мүмкіндіктері

Зерттеудің басты артықшылығы – бес мыңнан астам пікірді қамтуы және уақыттық салыстыру арқылы эмоциялық динамиканы көрсетуі. Дегенмен, шектеулерді нақтылау қажет. Біріншіден, талдау бес постпен шектеледі; бұл толық парақшадағы барлық дискурсты түгел қамтымайды. Алайда таңдалған уақыттық нүктелер (соғыс басталуы және бір жылдық межелі дата) динамиканы байқауға жеткілікті. Екіншіден, дедуктивті кодтау зерттеуші интерпретациясына тәуелді; сондықтан кодтау ережелерін (кодбук) қосымша нақтылау және кодтаушыаралық келісімді (intercoder reliability) енгізу зерттеудің әдіснамалық салмағын арттырады. Үшіншіден, тілдік фактор (қазақша/орысша пікірлер) және боттық/үйлестірілген белсенділік ықтималдығы бөлек талдауды қажет етуі мүмкін; бұл болашақ зерттеулерге бағыт ретінде ұсынылады.

Қорытындылай келе, зерттеу Instagram пікірлерінде соғыс тақырыбы тұрақты фреймдер арқылы мағыналанып, жоғары поляризацияланған аффективті кеңістік қалыптастыратынын көрсетті. Уақыттық салыстыру эмоциялық реңктің өзгерісін айқындап, 2022 жылғы ашу/жанашырлықтың 2023 жылы сарказм/цинизмге ауысқанын көрсетті. Бұл әлеуметтік медиа дискурсын зерттеуде фрейм және эмоция өлшемдерін қатар қолданудың аналитикалық әлеуетін нақтылайды.

Қорытынды

Бұл зерттеу Азаттық радиосының Instagram парақшасында Ресей-Украина соғысына қатысты жарияланған бес посттың астындағы бес мыңнан астам пікірге сандық контент-анализ жүргізу арқылы әлеуметтік желідегі дискурстың фреймдік құрылымын және эмоциялық динамикасын анықтауға бағытталды. Зерттеу корпусы екі уақыттық кезеңді қамтыды: соғыс басталған алғашқы кезең (2022 жылғы 4,6,9 наурыздағы үш пост) және соғысқа бір жыл толғаннан кейінгі кезең (2023 жылғы 22 және 27 ақпандағы екі пост). Нәтижелер пікірлердің соғыс туралы мағынаны қалыптастыруда фреймдердің тұрақты рөл атқаратынын және бұл фреймдердің эмоциялық реңкпен тығыз байланыста дамитынын көрсетті.

Фреймдердің жалпы жиілігі бойынша соғыс тақырыбындағы пікірлер кеңістігінде Украинаны қолдау (антиимпериялық) фреймі жетекші позицияда сақталды. Сонымен қатар, Ресейді қолдау және Батысқа қарсы (антибатыс) фреймдер бәсекелес интерпретациялар ретінде тұрақты көрінді. Антисоғыс/бейбітшілік және скептикалық/бейтарап позициялар екі кезеңде де салыстырмалы түрде төмен үлеспен шектеліп, пікірталастың негізгі тональдылығын

анықтаушы факторға айнала алмады. Бұл құрылым Instagram пікірталасының жоғары позициялық айырмашылықтар айқын байқалатын пікірталас құрылымы және аудиторияның соғыс тақырыбын көбіне «кінәлі тарапты белгілеу» және «моральдық бағалау» логикасымен түсіндіретінін білдіреді.

Зерттеудің ең маңызды қорытындысы эмоциялық реңктің уақыт бойынша айқын өзгеруімен байланысты. 2022 жылғы пікірлерде ашу/агрессия және қайғы/жанашырлық басым эмоциялар ретінде көрінсе, 2023 жылы цинизм/сарказм жетекші эмоцияға айналды, ал жанашырлық үлесі төмендеді. Бұл динамика соғыс дискурсының әлеуметтік желіде «қалыптануы» және ұзаққа созылған қақтығыс жағдайында аудиторияда эмоциялық шаршаудың (emotional fatigue) күшеюі мүмкін екенін көрсетеді. Яғни уақыт өте пікірталас эмоциясының мазмұны ғана емес, оны білдіру формасы да өзгереді: тікелей ашық агрессиядан ирониялық, кекесінді тілге ауысу жиілейді.

Сонымен бірге, 2023 жылғы екі посттың салыстырмасы пост тақырыбының фреймдердің белсенуіне әсер ететінін көрсетті: ресми мәлімдемелерге құрылған контент Ресейді қолдайтын және антибатыстық аргументтерді қозғауы мүмкін, ал «Ресейдің болашағы/ыдырауы» тәрізді тақырыптар антиимпериялық дискурсты күшейтіп, Украинаны қолдауға жақын фреймдерді алға шығарады. Бұл нәтиже медиа контенттің пікірталас құрылымын «қоздыратын» триггерлік функциясы бар екенін дәлелдейді.

Жалпы алғанда, зерттеу әлеуметтік желідегі пікірлердің соғыс тақырыбын түсіндіруде фреймдер арқылы мағынаны ұйымдастыратынын және бұл үдерістің эмоциялық динамикамен қатар жүретінін көрсетті. Алдағы зерттеулерде пост түрлері (reel vs жаңалық пост), тілдік айырмашылық (қазақша/орысша), сондай-ақ ұйымдасқан белсенділік белгілерін талдау сияқты бағыттар қосылса, әлеуметтік медиа дискурсының қалыптасу механизмдерін тереңірек ашуға мүмкіндік береді.

Бұл нәтижелерді интерпретациялауда бірқатар шектеулерді ескеру қажет. Біріншіден, зерттеу тек Азаттық радиосының Instagram парақшасындағы бес посттың пікірлерімен шектеледі, сондықтан алынған қорытындыларды Instagram-дағы немесе жалпы әлеуметтік желілердегі барлық соғыс дискурсына теңестіруге болмайды. Екіншіден, пікірлер мәтіні қысқа, ауызекі әрі көп жағдайда ирония/сарказм, эмпати, мемдік тіркестер арқылы берілетіндіктен, эмоциялық реңк пен фреймді кодтау барысында интерпретациялық элементтің ықпалы болуы мүмкін. Үшіншіден, кодтау нәтижелері комментарий авторларының бот/ұйымдасқан әрекет ықтималдығын немесе аудиторияның демографиялық құрамын ажыратып көрсетпейді; сондықтан анықталған поляризация мен эмоциялық динамика контенттің таралу логикасымен және платформалық алгоритмдермен де байланысты болуы ықтимал. Осы шектеулерге қарамастан, зерттеу Instagram пікірлеріндегі соғыс дискурсының фреймдік құрылымы мен эмоциялық өзгерісін эмпирикалық деректер негізінде сипаттап, әлеуметтік медиадағы саяси пікірталастың қалай қалыптасатынын түсіндіруге үлес қосады.

Пайдаланылган әдебиеттер

- Alafwan, B., Siallagan, E., & Putro, A. Y. (2023). Comments analysis on social media: A review. *EAI Endorsed Transactions on Scalable Information Systems*, 10(6). <https://doi.org/10.4108/eetsis.3843>
- Allan, S. (2025). Book Review: *Conflicted: Making news from global war* by Isaac Blacksin. *The International Journal of Press/Politics*, 30(4), 1159–1161. <https://doi.org/10.1177/19401612251317269>
- Alyukov, M., Kunilovskaya, M., & Semenov, A. (2023). Wartime Media Monitor (WarMM-2022): A study of information manipulation on Russian social media during the Russia-Ukraine war. In *Proceedings of the 7th Joint SIGHUM Workshop on Computational Linguistics for Cultural Heritage, Social Sciences, Humanities and Literature* (pp. 152–161). Association for Computational Linguistics. <https://aclanthology.org/2023.latechclfl-1.17.pdf>
- Chouliaraki, L. (2013). *The ironic spectator: Solidarity in the age of post-humanitarianism*. Polity Press.
- Coe, K., Kenski, K., & Rains, S. A. (2014). Online and uncivil? Patterns and determinants of incivility in newspaper website comments. *Journal of Communication*, 64(4), 658–679. <https://doi.org/10.1111/jcom.12104>
- D’Angelo, P., & Kuypers, J. A. (2010). *Doing news framing analysis: Empirical and theoretical perspectives*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203864463>
- Ekman, P. (n.d.). *Universal emotions*. PaulEkman.com. <https://www.paulekman.com>
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989). Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1–37. <https://doi.org/10.1086/229213>
- Gennaro, G., & Ash, E. (2022). Emotion and reason in political language. *The Economic Journal*, 132(643), 1037–1059. <https://doi.org/10.1093/ej/ueab104>
- Human Rights Watch. (2025, July 22). *Kazakhstan: Journalists denied accreditation*. <https://www.hrw.org>
- Kobilke, L. (2023). Blaming it on NATO? Framing the role of NATO in the full-scale Russian invasion of Ukraine. *Frontiers in Political Science*. <https://doi.org/10.3389/fpos.2023.1122439>
- Kudaibergenova, D. T. (2019). *Rewriting the nation in modern Kazakh literature: Elites and narratives*. Lexington Books.
- Matthes, J., & Kohring, M. (2008). The content analysis of media frames: Toward improving reliability and validity. *Journal of Communication*, 58(2), 258–279. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2008.00384.x>
- Mohammad, S. (n.d.). *NRC Word-Emotion Association Lexicon (EmoLex)*. <https://saifmohammad.com/WebPages/NRC-Emotion-Lexicon.htm>
- NATO Strategic Communications Centre of Excellence. (2014). *Framing of the Ukraine-Russia conflict in online and social media* (Report). <https://stratcomcoe.org>
- Ojala, M., Pantti, M., & Kangas, J. (2018). Professional role enactment amid information warfare: War correspondents tweeting on the Ukraine conflict. *Journalism*, 19(3), 297–313. <https://doi.org/10.1177/1464884916671158>
- Papacharissi, Z. (2014). *Affective publics: Sentiment, technology, and politics*. Oxford University Press.

- Papathanassopoulos, S., & Giannouli, I. (2025). Political communication in the age of platforms. *Encyclopedia*, 5(2), 77. <https://doi.org/10.3390/encyclopedia5020077>
- Prier, J. (2017). Commanding the Trend: Social Media as Information Warfare. *Strategic Studies Quarterly*, 11(4), 50–85. <http://www.jstor.org/stable/26271634>
- Radio Free Europe/Radio Liberty. (n.d.). *Kazakh Service*. <https://www.rferl.org>
- Reporters Without Borders. (2025, August 20). *Kazakhstan: RSF condemns the non-renewal of RFE/RL accreditations as a political decision*. <https://rsf.org>
- Rodrigo-Ginés, F.-J., Carrillo-de-Albornoz, J., & Plaza, L. (2024). A systematic review on media bias detection: What is media bias, how it is expressed, and how to detect it. *Expert Systems with Applications*, 237, 121641. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2023.121641>
- Ross, A. S., & Rivers, D. J. (2017). Digital cultures of political participation: Internet memes and the discursive delegitimization of the 2016 U.S. presidential candidates. *Discourse, Context & Media*, 16, 1–11. <https://doi.org/10.1016/j.dcm.2017.01.001>
- Sairambay, Y., & Kamza, A. (2024). The effects of the Russo-Ukrainian war on the Kazakhstani online media landscape. *Slavonica*, 29(1), 16–31. <https://doi.org/10.1080/13617427.2025.2452794>
- Shevchenko, I. (2022). American social media on the Russia–Ukraine war: A multimodal analysis. *Cognition, Communication, Discourse*, (25), 65–79. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2022-25-05>
- Urman, A. (2025). My war is your special operation: Engagement with pro- and anti-regime framing of the war in Ukraine on Russian social media. *International Communication Gazette*. <https://doi.org/10.1177/17506352251371864>
- Voices on Central Asia. (2021). *Hashtag activism: Youth, social media and politics in Kazakhstan*. <https://voicesoncentralasia.org>
- Wolfsfeld, G., Segev, E., & Sheaffer, T. (2013). Social media and the Arab Spring: Politics comes first. *The International Journal of Press/Politics*, 18(2), 115–137. <https://doi.org/10.1177/1940161212471716>
- Кәп, Е., & Жасарал, Н. (2025). Цифрлық дәуірде дәстүрлі медианың трансформациялануында медиаконвергенцияның әсері мен рөлі: «Азаттық» радиосы мысалында. *Хабаршы. Журналистика сериясы*, 2(76). <https://doi.org/10.26577/HJ202576203>
- Раймбекова, А. А. (2024). *Ресей–Украина соғысы: медиация мүмкіндіктері мен тәуекелдері*. *ISMO*, 56(2). <https://doi.org/10.48371/ISMO.2024.56.2.012>

References

- Alafwan, B., Siallagan, E., & Putro, A. Y. (2023). Comments analysis on social media: A review. *EAI Endorsed Transactions on Scalable Information Systems*, 10(6). <https://doi.org/10.4108/eetsis.3843>
- Allan, S. (2025). Book review: *Conflicted: Making news from global war* by Isaac Blacksin. *The International Journal of Press/Politics*, 30(4), 1159–1161. <https://doi.org/10.1177/19401612251317269>
- Alyukov, M., Kunilovskaya, M., & Semenov, A. (2023). Wartime Media Monitor (WarMM-2022): A study of information manipulation on Russian social media during the Russia–Ukraine war. In *Proceedings of the 7th Joint SIGHUM Workshop* (pp. 152–161). <https://aclanthology.org/2023.latechclfl-1.17.pdf>

- Chouliaraki, L. (2013). *The ironic spectator: Solidarity in the age of post-humanitarianism*. Polity Press.
- Coe, K., Kenski, K., & Rains, S. A. (2014). Online and uncivil? Patterns and determinants of incivility in newspaper website comments. *Journal of Communication*, 64(4), 658–679. <https://doi.org/10.1111/jcom.12104>
- D'Angelo, P., & Kuypers, J. A. (2010). *Doing news framing analysis: Empirical and theoretical perspectives*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203864463>
- Ekman, P. (n.d.). Universal emotions. <https://www.paulekman.com>
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989). Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1–37. <https://doi.org/10.1086/229213>
- Gennaro, G., & Ash, E. (2022). Emotion and reason in political language. *The Economic Journal*, 132(643), 1037–1059. <https://doi.org/10.1093/ej/ueab104>
- Human Rights Watch. (2025, July 22). Kazakhstan: Journalists denied accreditation. <https://www.hrw.org>
- Kap, E., & Zhasaral, N. (2025). Tsifrlyq daurde dasturli medianyń transformaciyalanuynda mediakonvergenciyanyń áseri men róli: «Azattyq» radiosy mysalynda [The role and impact of media convergence in the transformation of traditional media in the digital age: The case of Azattyq Radio]. *Habarshy. Zhurnalistika seriyasy*, 2(76). <https://doi.org/10.26577/HJ202576203>
- Kobilke, L. (2023). Blaming it on NATO? Framing the role of NATO in the full-scale Russian invasion of Ukraine. *Frontiers in Political Science*. <https://doi.org/10.3389/fpos.2023.1122439>
- Kudaibergenova, D. T. (2019). *Rewriting the nation in modern Kazakh literature: Elites and narratives*. Lexington Books.
- Matthes, J., & Kohring, M. (2008). The content analysis of media frames: Toward improving reliability and validity. *Journal of Communication*, 58(2), 258–279. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2008.00384.x>
- Mohammad, S. (n.d.). NRC Word-Emotion Association Lexicon (EmoLex). <https://saifmohammad.com/WebPages/NRC-Emotion-Lexicon.htm>
- NATO Strategic Communications Centre of Excellence. (2014). *Framing of the Ukraine-Russia conflict in online and social media* (Report). <https://stratcomcoe.org>
- Ojala, M., Pantti, M., & Kangas, J. (2018). Professional role enactment amid information warfare: War correspondents tweeting on the Ukraine conflict. *Journalism*, 19(3), 297–313. <https://doi.org/10.1177/1464884916671158>
- Papacharissi, Z. (2014). *Affective publics: Sentiment, technology, and politics*. Oxford University Press.
- Papathanassopoulos, S., & Giannouli, I. (2025). Political communication in the age of platforms. *Encyclopedia*, 5(2), 77. <https://doi.org/10.3390/encyclopedia5020077>
- Prier, J. (2017). Commanding the trend: Social media as information warfare. *Strategic Studies Quarterly*, 11(4), 50–85. <http://www.jstor.org/stable/26271634>
- Radio Free Europe/Radio Liberty. (n.d.). Kazakh Service. <https://www.rferl.org>
- Raimbekova, A. A. (2024). Rossiisko–Ukrainskii sogysy: mediaciya mumkindikteri men tauyekelderi [The Russia–Ukraine war: Opportunities and risks of mediation]. *ISMO*, 56(2).

<https://doi.org/10.48371/ISMO.2024.56.2.012>

- Reporters Without Borders. (2025, August 20). Kazakhstan: RSF condemns the non-renewal of RFE/RL accreditations as a political decision. <https://rsf.org>
- Rodrigo-Ginés, F.-J., Carrillo-de-Albornoz, J., & Plaza, L. (2024). A systematic review on media bias detection. *Expert Systems with Applications*, 237, 121641. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2023.121641>
- Ross, A. S., & Rivers, D. J. (2017). Digital cultures of political participation. *Discourse, Context & Media*, 16, 1–11. <https://doi.org/10.1016/j.dcm.2017.01.001>
- Sairambay, Y., & Kamza, A. (2024). The effects of the Russo-Ukrainian war on the Kazakhstani online media landscape. *Slavonica*, 29(1), 16–31. <https://doi.org/10.1080/13617427.2025.2452794>
- Shevchenko, I. (2022). American social media on the Russia–Ukraine war: A multimodal analysis. *Cognition, Communication, Discourse*, (25), 65–79. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2022-25-05>
- Urman, A. (2025). My war is your special operation. *International Communication Gazette*. <https://doi.org/10.1177/17506352251371864>
- Voices on Central Asia. (2021). Hashtag activism: Youth, social media and politics in Kazakhstan. <https://voicesoncentralasia.org>
- Wolfsfeld, G., Segev, E., & Sheafer, T. (2013). Social media and the Arab Spring. *The International Journal of Press/Politics*, 18(2), 115–137. <https://doi.org/10.1177/1940161212471716>

IRSTI:19.31.00

Changing Emotional Frames of War on Instagram: A One-Year Comparative Analysis of Comments on the Russia-Ukraine War

Aibike Zhumabay

SDU University, Kaskelen, Kazakhstan

email: 221308006@stu.sdu.edu.kz

Askhat Yerkimbay

SDU University, Kaskelen, Kazakhstan

email: askhat.yerkimbay@sdu.edu.kz

Abstract

This study aims to identify the dominant orientations of audience responses to social media information about the Russia-Ukraine war. The research object is a quantitative content analysis of more than 5,000 comments selected from the Instagram page of “Radio Azattyq” over the period from February 2022 to March 2023. Since media distortion is often produced through topic selection and framing, the study adopts Robert Entman’s framing theory as its analytical foundation. Papacharissi’s concept of “affective publics” is used to interpret the emotional tonality of comments. Coe et al. note that online discussions frequently become uncivil; accordingly, this study also examines whether similar tendencies are present in the comment sections of Radio Azattyq’s page. The findings indicate that most comments contain elements of emotional response and political polarization, while constructive deliberation is relatively rare. Importantly, the analysis also reveals a temporal shift in the discursive core of the dominant position: during the early phase of 2022, it was more strongly driven by humanitarian sensitivity and moral condemnation (the perceived injustice of the war, the tragedy of victims, empathy for civilians), whereas by 2023 its internal content expanded to include anti-imperial and historical arguments. Thus, even when the overall share of the frame remained relatively stable, its discursive nucleus shifted within a year from a humanitarian-empathetic tone toward political-historical interpretation. These conclusions resonate with recent scholarly observations regarding informational risks and patterns of ideological differentiation.

Keywords: Emotional frames, framing theory, Russia-Ukraine war, social media comments

МРНТИ:19.31.00

Изменение эмоциональных фреймов войны в Instagram: сравнительный анализ комментариев о российско-украинской войне за один год

Айбике Жумабай

Университет SDU, Каскелен, Казахстан

email: 221308006@stu.sdu.edu.kz

Асхат Еркимбай

Университет SDU, Каскелен, Казахстан

email: askhat.yerkimbay@sdu.edu.kz

Аннотация

Данное исследование направлено на выявление того, в каком направлении формируются

читательские реакции на информацию о российско-украинской войне, публикуемую в социальных сетях. В качестве объекта исследования проведён количественный контент-анализ более 5000 комментариев, отобранных на Instagram-странице «Радио Азаттык» в период с февраля 2022 года по март 2023 года. Поскольку медиа манипуляции часто реализуются через выбор темы и фрейминг, аналитической основой исследования выступает теория фрейминга Роберта Энтмана. Концепция «аффективных публиков», предложенная Папачариси, позволяет интерпретировать эмоциональную тональность комментариев. Коу и другие отмечают, что онлайн-дискуссии нередко приобретают грубый характер; настоящее исследование также проверяет наличие подобных тенденций в комментариях на странице «Радио Азаттыка». Результаты показывают, что большинство комментариев содержит элементы эмоциональной реакции и политической поляризации, тогда как конструктивное обсуждение встречается редко. Кроме того, выявлена важная временная динамика: в ранний период 2022 года доминирующие позиции чаще усиливались гуманитарной чувствительностью и моральным осуждением (несправедливость войны, трагедия жертв, сочувствие мирным жителям), тогда как в 2023 году внутреннее содержание этих позиций расширилось и дополнилось антиимперскими и историческими аргументами. Иными словами, при относительной стабильности доли фрейма его дискурсивное ядро за год сместилось от гуманитарно-эмпатической тональности к политико-историческим интерпретациям. Данные выводы соотносятся с наблюдениями об информационных рисках и тенденциях идеологической дифференциации, представленными в работах исследователей последних лет.

Ключевые слова: Эмоциональные фреймы, теория фрейминга, российско-украинская война, комментарии в социальных сетях

Келіп түсті: 10 ақпан, 2026 жыл
Қабылданды: 16 наурыз, 2026 жыл

DOI: <https://doi.org/10.47344/sdubss.v58i.001>

IRSTI: 19.31

Social Media Humor and Loneliness during COVID-19 Quarantine: Experiences of Asian Students in Japan

Dildar Serdaly

SDU University, Kaskelen, Kazakhstan

email: dildar.serdaly@sdu.edu.kz

Abstract

The COVID-19 pandemic radically disrupted social life, intensifying experiences of loneliness for many university students. This qualitative study examines how Asian students studying at Japanese universities experienced loneliness during the pandemic, and how humorous content on social media supported their emotional coping. Drawing on a narrative approach and semi-structured interviews, this study included in-depth interviews with five students from Japan, India, the Philippines, Turkey, and Kazakhstan who were enrolled in Japanese universities between March and December 2020. Timelines of “a typical day in quarantine” and narrative sketches were developed for each participant, focusing on their everyday rhythms, social ties, and media practices. The findings show that loneliness emerged not only from physical isolation and closed borders, but also from disrupted routines, cancelled rituals, and uncertainty about the future. Participants turned to familiar humorous series, memes, and short videos as a way to “escape,” feel “lighter,” and maintain mediated togetherness with distant friends and family. Humor on social media did not remove loneliness, but helped participants reframe it, soften emotional overload, and sustain a sense of shared experience across distance. The article argues that social media humor can act as a form of affective companionship and low-threshold emotional support for international and domestic students in times of crisis.

Keywords: COVID-19, loneliness, social media, humor, Asian students, Japan

Introduction

The COVID-19 pandemic profoundly disrupted social and academic life across the world. In Japan, as in many other countries, universities closed campuses, shifted to online teaching, and introduced restrictions on mobility and social gatherings. For both domestic and international students, these measures limited face-to-face interactions, interrupted everyday routines, and created conditions in which loneliness became a central emotional experience.

This article investigates how Asian students in Japan experienced loneliness during the COVID-19 pandemic and how they used humorous content on social media as a coping resource. While existing scholarship has highlighted rising anxiety, depression, and stress during the pandemic (Czeisler et al., 2020; Olah & Ford, 2021; Starcevic et al., 2020), less attention has been paid to the lived narratives of loneliness among international and local students in Japan, and to the role of humor in mediating that loneliness.

Building on research that links humor to emotion regulation and coping (Abel, 2002; Strick, 2021), this study focuses specifically on mediated humor such as sitcoms, memes, short videos, and humorous posts shared via platforms such as Facebook, YouTube, Instagram, Messenger, WhatsApp, and LINE. Rather than treating humor only as a way to reduce anxiety, this article examines how

humorous media functioned as a form of companionship, continuity, and “emotional background noise” that helped students live with and reinterpret loneliness.

The study addresses two main research questions:

1. How did COVID-19 quarantine measures shape experiences of loneliness among Asian university students in Japan?
2. How did humorous media content on social media help these students cope with loneliness and social isolation during the pandemic?

Methodologically, the article is based on a narrative approach and semi-structured interviews with five Asian students who were studying in Japan between March and December 2020. The author collected qualitative data through online and offline interviews, constructed timelines of a “typical day in quarantine,” and developed narrative sketches for each interviewee.

The article proceeds as follows. The literature review discusses global mental health during COVID-19 with an emphasis on loneliness, and then examines humor as a coping mechanism in crisis. The methodology section describes the narrative design, data collection, and analysis procedures. The findings present four thematic clusters related to loneliness and humorous media. The discussion situates these findings within existing scholarship and reflects on their implications for support structures for international and domestic students. The conclusion summarizes the main arguments and points to future research directions.

Literature Review

Global Mental Health and Loneliness During COVID-19

The declaration of COVID-19 as a global pandemic in March 2020 triggered rapid and far-reaching changes in everyday life (Olah & Ford, 2021). Travel was restricted, universities moved online, public gatherings were cancelled, and people were urged to stay at home and avoid close contact with others. While these measures were necessary from a public health perspective, they had serious consequences for mental well-being. Studies have reported increased levels of anxiety, depressive symptoms, substance use, and suicidal ideation (Czeisler et al., 2020). In this context in particular, loneliness, understood as the subjective experience of insufficient or unsatisfying social relationship, became a key concern. Both objective and subjective aspects of mental well-being were affected (Brooks et al., 2010; Quervain et al., 2020). Although some individuals reported improved mental states due to a slower pace of life and time for reflection, many others experienced heightened feelings of isolation, abandonment, and disconnection from their usual communities (Quervain et al., 2020). For international students, closed borders and travel bans meant that physical separation from family could not be easily remedied by temporary visits home, which intensified worries about the health and safety of relatives.

Loneliness during the pandemic was not only a result of physical distancing. It also derived from disrupted rituals and milestones, such as cancelled graduations, club activities, or celebrations that normally affirm belonging and mark life transitions. In the narratives of students, loneliness often appeared mixed with boredom, fear, and uncertainty rather than as a single isolated feeling.

Humor, Social Media, and Coping with Loneliness

Humor has long been discussed as a psychological resource that helps individuals cope with stress, reframe negative events, and maintain emotional balance (Abel, 2002; Nezelek & Derks, 2001). Sigmund Freud considered humor a powerful defense mechanism, and later research has linked humor

to reduced anxiety and improved mood in experimental and clinical settings (Hussein & Aljamili, 2020; Robinson et al., 1990). Experimental studies show that humorous stimuli can buffer the emotional impact of distressing images, tasks, or anticipated threats, often increasing positive emotions such as interest and hope (Strick, 2021). Humor can function through several mechanisms: distraction from negative thoughts, cognitive reframing of stressful situations, and social bonding through shared laughter. However, not all types of humor are equally beneficial. Positive, self-enhancing humor tends to support well-being, whereas cynical or hostile humor may reinforce negativity (Strick, 2021).

During COVID-19, people across the world produced and circulated memes, jokes, and satirical content about the pandemic as a way to manage fear and uncertainty (Amici, 2020; Hussein & Aljamili, 2020). Strick (2021) found that humorous and emotionally moving media messages helped respondents down-regulate negative emotions and up-regulate positive ones during the pandemic. Abel (2002) showed that individuals with a stronger sense of humor used more positive reappraisal and problem-solving strategies and reported lower levels of stress. Social media platforms intensified and accelerated these dynamics. For many, they became one of the main arenas where both information and affect circulated. Humorous content on social media did not only provide distraction, it also signaled that others were going through similar experiences, thereby reducing the sense of being alone with one's fears or frustrations.

While there is growing work on humor and coping during COVID-19, most studies remain quantitative and focus on anxiety, perceived stress, or resilience (e.g., Olah & Ford, 2021; Strick, 2021). Qualitative research that traces how individuals narrate their loneliness and how humorous media becomes woven into their everyday attempts to live with that loneliness remains limited, particularly in the context of Asian students studying in Japan. Moreover, many studies treat humor primarily as a tool to reduce anxiety, rather than as a way to sustain a sense of connection and shared experience in situations of physical and emotional isolation. This article addresses these gaps by offering a narrative analysis of five Asian students' experiences of loneliness and their use of humorous social media content during the pandemic.

Methodology

Due to the lack of qualitative studies that describe in detail how individuals feel during a crisis and how they cope with those feelings, this paper adopted a narrative approach (Riessman, 1993). The aim was not to measure loneliness quantitatively, but to understand how students made sense of their experiences through stories, and how humor entered those stories as a coping resource. Semi-structured, in-depth interviews were chosen because they allow participants to move into narrative mode and elaborate on their own terms (McCance et al., 2001). Rather than relying on checklists or multiple-choice questionnaires, the author wanted to hear how students themselves described their days, their emotional states, and their media practices.

Five participants were selected using purposive sampling. The main criterion was that they were undergraduate or graduate students at Japanese universities during the first year of the pandemic (March–December 2020). They came from different parts of Asia (Japan, India, the Philippines, Turkey, and Kazakhstan) so that diverse cultural backgrounds could be included. All five had experienced some form of social disruption due to COVID-19: cancelled club activities, closed dorm common rooms, travel restrictions, or inability to visit family. However, they differed in personality (introverted/extroverted), living arrangements (alone, with roommates, with parents), and levels of

self-reported loneliness. This diversity allowed a nuanced exploration of how loneliness is shaped by context rather than being a uniform feeling. Informed consent was obtained from all participants. They agreed that anonymized transcripts and quotes could be used for research purposes.

Data were collected through a combination of online and offline interviews, depending on location and restrictions at the time. Zoom was used for online sessions; face-to-face meetings were held where possible while following health guidelines. Each participant took part in at least one extended interview of about 60 minutes, in some cases, follow-up sessions were conducted.

The first interview followed a semi-structured guide of 20 open-ended questions covering demographic information (age, gender, nationality, study program, living arrangements), experience of COVID-19 (infection status, family members' health, travel restrictions), emotional responses during quarantine (fear, uncertainty, loneliness, boredom, stress), coping strategies, including media use and humorous content, the platforms used (e.g., YouTube, Netflix, Instagram, Messenger, WhatsApp, LINE), and concrete descriptions of "one day in quarantine." Questions were flexible and could be rephrased or skipped, depending on the participant's comfort and narrative flow. In later sessions, the author invited participants to recount specific episodes that they remembered clearly, such as a "bad day" when loneliness felt strong or a "typical evening" watching humorous content with friends online.

All interviews were audio-recorded with permission. Recordings were transcribed using Microsoft Word's transcription function and then manually checked and corrected. Each transcript resulted in a document of approximately 22,000–24,000 words before condensation.

Data analysis proceeded in several steps:

1. Familiarization and initial coding. The author read each transcript multiple times, marking passages related to loneliness, isolation, social relationships, humor, media use, and emotional coping.
2. Timelines. Based on participants' descriptions, a timeline of a "typical day in quarantine" for each interviewee was constructed, indicating when and how they used devices and social media. Time spent with humorous or light content was highlighted, which made visible how humor was integrated into daily routines.
3. Narrative sketches. Following Riessman (1993) and McCance et al. (2001), the author wrote a narrative sketch for each participant that reformulated their story while preserving their voice, context, and key events. These sketches helped to see the trajectory of loneliness over time and how humor entered at different stages.
4. Thematic synthesis. Finally, sketches and timelines across cases were compared and recurrent themes related to loneliness and humorous media were identified. Four broader thematic clusters were developed and refined: (1) disrupted routines and the emergence of loneliness; (2) mediated togetherness through humorous content; (3) comfort and "escape" via familiar series; and (4) resisting loneliness through activity, self-development, and family support.

Ethically, the author paid attention to the emotional weight of certain stories, especially when participants spoke about panic attacks, physical pain, or fear of losing family members. Pseudonyms and generalized descriptions of locations and institutions were used to protect confidentiality.

Results

Disrupted Routines and Emerging Loneliness

For several participants, loneliness emerged gradually as their usual routines and social spaces disappeared. For instance, Participant 1, a Filipina graduate student at a research institute, lived on

campus in a dormitory only a few minutes from her lab. When strict rules were introduced, such as no group meetings in one room, closure of student lounges, cancellation of parties, her everyday life narrowed to a short corridor between her lab and her small room. At the same time, she developed severe back pain due to long hours of sitting at the computer, which made it difficult to work, walk, or even go grocery shopping. Over time, she described herself as “just laying down, scrolling social media and watching series.” The combination of physical immobility, closed borders, and inability to visit her family produced a deep sense of being “stuck” and alone.

She recalled taking an online personality test before and after the pandemic and noticing that she had shifted from “extrovert” to “introvert.” While she still enjoyed people, she no longer had energy for parties and began to stay at home, partly because of pain and partly because of fear. When she spoke about this change during the interview, she often looked away and laughed nervously, a reaction that suggested unresolved sadness.

Participant 2, a Kazakh undergraduate student in Tokyo, initially did not feel lonely. She lived in a dormitory with other international students, shared a kitchen and common space, and continued to work as an English tutor. She described the early months of COVID-19 almost as an opportunity to focus on her studies and self-development. However, when her dorm contract ended and she moved into a small apartment alone, the emotional climate changed. The turning point for her was New Year’s Eve 2020. New Year in Astana is a central family ritual for her, and for the first time in her life she had to celebrate alone in Japan. Because her friends were very strict about not meeting in person, she spent that night in her apartment, knowing that her family was far away. She said that this was when she felt “real sadness” and recognized that she was, in fact, lonely.

Participant 3, a Turkish student, insisted that he did not feel lonely in a classical sense, because he was constantly busy; first as a hotel receptionist, then as an Uber Eats delivery rider, and later as a student and startup co-founder. Yet his narrative was filled with moments where the absence of social life weighed on him: seeing Osaka’s normally crowded Shinsaibashi area become “a ghost city,” losing his hotel job and the daily contact with tourists, and restricting meetings with friends because they lived with elderly family members. He missed karaoke, casual dinners, and spontaneous encounters, and repeatedly described the situation as “weird” and “frustrating.” Loneliness here appeared as a quiet background – not explicit, but present as a sense of missing something essential.

Participant 4, a Japanese student living with her parents, experienced a milder form of loneliness. When club activities and her graduation ceremony were cancelled, she felt sad and disappointed. Friends moved away to other cities after graduation, and welcome events for new master’s students were also cancelled. She described herself as “used to being alone,” yet acknowledged moments when she felt the absence of peers and wished for new friendships.

Participant 5, an Indian PhD student, described perhaps the most intense mix of anxiety and loneliness. Japan’s borders were closed, her family in India contracted COVID-19, and she heard stories about international students who lost parents but could not return for funerals. While her laboratory remained open and work gave structure to her days, she felt emotionally disconnected from the outside world and afraid of losing her loved ones without being able to say goodbye. Living alone in a dorm room for the first six months amplified the feeling of being “stuck in the middle of the PhD and in the middle of a pandemic.”

Across these narratives, loneliness did not appear simply as “being alone,” but as being physically and emotionally separated from sources of comfort – family, friends, rituals, everyday spaces – and not knowing when or how this separation would end.

Mediated Togetherness Through Humorous Content

Humorous media on social platforms became one of the main ways to maintain a feeling of connection despite physical distance. For example, Participant 1, who mostly used Facebook and Messenger, did not post much herself, but regularly shared memes, screenshots from sitcoms, and short videos with her boyfriend, cousins, and close friends. She explained that when she sent a meme from *How I Met Your Mother* or *Modern Family*, she knew the other person had seen the series and could “relate to the situation and the character.” This shared reference became a small bridge: a way to say “this is how I feel” without having to explain everything in serious words. Exchanging memes often turned into longer conversations that went beyond the content itself and touched on their real worries.

Similarly, Participant 5 used Instagram and WhatsApp to keep in touch. She did not increase her overall screen time during COVID-19 because, as she joked, it was already high. However, she described memes as an “easy way” to show care and remain emotionally present in her friends’ lives without having to engage in energy-consuming phone calls. She forwarded “stupid memes” that made her and others laugh “like crazy people” for a moment. For her, this lightness was crucial in periods when anxiety was otherwise heavy.

In contrast, Participant 3 emphasized the importance of group chats and video calls via WhatsApp, LINE, Discord, and Zoom. While he did not rely on specific comedy shows as much as some others, he frequently shared YouTube shorts, including COVID-19 and mask-related jokes. Seeing that others around the world were also frustrated with masks, restrictions, and confusing official advice made him feel “not alone with this feeling.”

In all cases, humorous media acted as a low-threshold form of mediated togetherness. It allowed participants to check in on each other, express affection, and experience simultaneous laughter, even when time zones and obligations made long conversations difficult.

Comfort, Familiarity, and “Escape” Through Sitcoms

Another pattern in the data was the turn towards familiar humorous series as “comfort shows.” Rather than exploring new genres, participants often rewatched comedies they already knew by heart. In particular, Participant 1 started watching *Friends* and *Modern Family* during the pandemic and later rewatched episodes whenever she felt down. She stressed that, before COVID-19, she almost never rewatched films or series. During the pandemic, however, she intentionally chose something whose jokes she could anticipate: “You expect to laugh at this episode.” For her, this predictability was soothing. She described the experience as “more like an escape,” allowing her to forget her pain and obligations for a while and then “reset” to continue working.

Participant 2 rewatched the Russian sketch show *Once Upon a Time in Russia*, which she had first watched as a teenager on TV in Kazakhstan. She could spend several hours lying in bed, watching episode after episode on YouTube. She emphasized that she understood Russian and Kazakh humor much better than American or other foreign humor, and that the exaggerated situations in the show were funny precisely because they resonated with her cultural background. Watching this program gave her a sense of being “back home” mentally, even when borders remained closed.

Participant 5, who loved binge-watching new series before COVID-19, found herself unable to handle any serious or dramatic content during periods of high anxiety. For four to five months she watched nothing new and instead returned to *Friends*, *The Big Bang Theory*, and similar sitcoms. These shows required little cognitive effort, did not add more heaviness, and created a reliable emotional atmosphere in which she could relax after long days at the lab.

Across participants, humorous series functioned as emotional safe spaces. They offered

familiar characters, recurring jokes, and light narratives that contrasted sharply with the uncertainty and fear of the outside world. This did not erase loneliness, but it made it more bearable.

Resisting Loneliness: Activity, Self-Development, and Family Support

Loneliness was mitigated not only by humorous media, but also by active efforts to structure time and maintain meaningful activities. Participant 2 responded to the pandemic by disciplining her days: she created personal projects, studied Japanese, read books, and ran in the park every evening. She deliberately stopped reading constant COVID-19 news, arguing that it only added negativity without increasing her ability to act. Instead, she tried to see the pandemic as a time to focus on herself. Humorous content became her main way to relax and “turn off seriousness” for a few hours.

Participant 4 combined media consumption with creative hobbies. She watched Korean and Chinese dramas with her mother almost every evening, invited a friend to play the piano at her house, and started working with clay. She also followed online live concerts by her favorite Japanese artist, whose messages and songs encouraged her not to give up. Her parents’ presence and support clearly played a protective role, cushioning loneliness.

Participant 3 used work itself – both physical jobs and later entrepreneurial projects – as a way to resist feeling lonely. Delivering food around Osaka or traveling for startup business trips kept him in motion and gave him a sense of purpose. Humor in his case was more embedded in quick online content and group chats rather than long series, but it still helped him see that others were going through similar frustrations.

Participant 1 and 5, who experienced more severe emotional distress, both emphasized the importance of family contact via calls and video chats. For participant 1, the decision to return home to the Philippines for several months was crucial in restoring both physical and emotional health. After rehabilitation and time with her family, she felt more able to care for herself and more aware of her limits.

These strategies show that humorous media was one coping layer among others. It worked in combination with structured routines, physical activity, creative practices, and supportive relationships.

Discussion

This study has examined how five Asian students in Japan narrated their experiences of loneliness during the COVID-19 pandemic and how humorous social media content supported their coping. The findings support and extend previous research on humor and mental health in several ways.

First, the narratives confirm Strick’s (2021) argument that humorous media can help down-regulate negative emotions and up-regulate positive ones in times of crisis. Participants consistently described humorous content as something that made them feel “lighter,” “better than before watching,” or able to “escape” from heavy thoughts for a while. They did not claim that humor solved their problems, but they recognized its emotional utility.

Second, the study resonates with Abel’s (2002) emphasis on positive reappraisal. Humor allowed participants to see certain aspects of the pandemic – from mask rules to awkward online teaching – as absurd or ironic rather than purely threatening. This cognitive shift did not remove loneliness, but made it easier to live with and talk about.

Third, the findings contribute to research on mediated sociality by showing how memes and sitcoms functioned as tools for maintaining connection across distance. Humor here was not only intra-

psychic (inside the individual) but also relational. Sharing a meme signaled attention and care; watching the same series and referencing its scenes created a common affective language between friends and partners.

Fourth, the narratives underline the heterogeneity of loneliness. Some participants, like 1 and 5, experienced intense loneliness intertwined with anxiety, physical pain, and fear of losing family members. Others, like 2 and 4, reported episodic sadness or boredom rather than chronic loneliness, shaped by their personality and living situation. This variation suggests that support measures for students during crises should not assume a single pattern of emotional response.

Finally, the study highlights the specific vulnerability of international students. Closed borders, travel bans, and different national responses to the pandemic created a situation in which students physically situated in Japan but emotionally attached to families abroad felt caught in between. Humorous media, especially in their native languages, helped them maintain a sense of belonging to their home cultures while navigating life in Japan.

From a practical standpoint, the findings suggest that universities and student support services could recognize and even strategically use positive humor in online communication, peer mentoring, and mental health promotion. At the same time, it is important to distinguish between inclusive, self-enhancing humor and forms of humor that may marginalize or trivialize students' suffering.

Conclusion

This article has explored how Asian students in Japan experienced loneliness during the COVID-19 pandemic and how they used humorous media on social networks to cope. Based on narrative interviews with five students from different Asian countries, the study shows that loneliness was shaped by cancelled rituals, restricted mobility, physical health problems, and closed borders, not only by formal lockdown rules. It highlights that humorous media, especially familiar sitcoms and memes, offered moments of emotional relief, a sense of continuity, and mediated togetherness with distant others. This research demonstrated that humor did not eliminate loneliness but contributed to making it more bearable and shareable. Moreover, it was revealed that coping with loneliness depended on a combination of factors, such as personal disposition, living arrangements, family support, self-chosen routines, and access to meaningful activities.

Considering the above findings, future research could further explore differences between international and domestic students, gendered experiences of loneliness and humor, and the long-term effects of pandemic-related media habits on well-being. Comparative studies across countries and educational systems would also help clarify how institutional responses either mitigate or intensify student loneliness. Ultimately, the narratives presented here remind us that humor, even in the form of a short meme or an over-watched sitcom, can act as a quiet but important ally in times when physical closeness is limited and the future feels uncertain.

References

- Abel, M. H. (2002). Humor, stress, and coping strategies. *Humor*, 15(4), 365–381. <https://doi.org/10.1515/humr.15.4.365>
- Amici, P. (2020). Humor in the age of COVID-19 lockdown: An explorative qualitative study. *Psychiatria Danubina*, 32, 15-20.
- Czeisler, M. É., Lane, R. I., Petrosky, E., Wiley, J. F., Christensen, A., Njai, R., Weaver, M. D.,

- Robbins, R., Facer-Childs, E. R., Barger, L. K., Czeisler, C. A., Howard, M. E., & Rajaratnam, S. M. W. (2020). Mental health, substance use, and suicidal ideation during the COVID-19 pandemic. United States, June 24–30, 2020. *MMWR. Morbidity and Mortality Weekly Report*, 69(32), 1049–1057. <https://doi.org/10.15585/mmwr.mm6932a1>
- Gardner, J. N. (1981). Developing faculty as facilitators and mentors. *New Directions for Student Services*, 1981(14), 67–80. <https://doi.org/10.1002/ss.37119811407>
- Grant, W. M., & Zies, B. (2017). Humor in medicine: A literature review of humor's potential therapeutic value in health care (Honors thesis). *ScholarWorks@UARK*, University of Arkansas.
- Hussein, A. T., & Aljamili, L. N. (2020). COVID-19 humor in Jordanian social media: A socio-semiotic approach. *Heliyon*, 6(12), e05696. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05696>
- McCance, T. V., McKenna, H. P., & Boore, J. R. P. (1997). Caring: Dealing with a difficult concept. *International Journal of Nursing Studies*, 34(4), 241–248. [https://doi.org/10.1016/S0020-7489\(97\)00011-4](https://doi.org/10.1016/S0020-7489(97)00011-4)
- McCance, T. V., McKenna, H. P., & Boore, J. R. P. (2001). Exploring caring using narrative methodology: An analysis of the approach. *Journal of Advanced Nursing*, 33(3), 350–356. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.2001.01671.x>
- Nezlek, J. B., & Derks, P. (2001). Use of humor as a coping mechanism, psychological adjustment, and social interaction. *Humor*, 14(4), 395–415. <https://doi.org/10.1515/humr.2001.011>
- Olah, A. R., & Ford, T. E. (2021). Humor styles predict emotional and behavioral responses to COVID-19. *Humor*, 34(2), 177–199. <https://doi.org/10.1515/humor-2021-0009>
- Pasquali, E. A. (1990). Humor: A holistic nursing intervention. *Journal of Holistic Nursing*, 8(1), 5–14. <https://doi.org/10.1177/089801019000800103>
- Quervain, D. de, Aerni, A., Amini, E., Bentz, D., Coynel, D., Freytag, V., Gerhards, C., Papassotiropoulos, A., Schick Tanz, N., Schlitt, T., Zimmer, A., & Zuber, P. (2020). The Swiss Corona Stress Study: Second pandemic wave, November 2020. *OSF Preprints*. <https://doi.org/10.31219/osf.io/6cseh>
- Riessman, C. K. (1993). *Narrative analysis*. Sage Publications.
- Robinson, L. A., Berman, J. S., & Neimeyer, R. A. (1990). Psychotherapy for the treatment of depression: A comprehensive review of controlled outcome research. *Psychological Bulletin*, 108(1), 30–49. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.108.1.30>
- Slepian, M. L., Young, S. G., Rutchick, A. M., & Ambady, N. (2013). Quality of professional players' poker hands is perceived accurately from arm motions. *Psychological Science*, 24(11), 2335–2338. <https://doi.org/10.1177/0956797613487384>
- Starcevic, V., Schimmenti, A., & Billieux, J. (2020). A model of multifaceted fear during the COVID-19 pandemic and balancing between overemphasising and neglecting the distinction between fear and anxiety: A reply to Heeren (2020). *Clinical Neuropsychiatry*, 17(4), 255–259.
- Strick, M. (2021). Funny and meaningful: Media messages that are humorous and moving provide optimal consolation in corona times. *Humor*, 34(2), 155–176. <https://doi.org/10.1515/humor-2021-0017>

FTAMP: 19.31

COVID-19 карантині кезіндегі жалғыздық және әлеуметтік желідегі әзіл-оспақ: Жапониядағы азиялық студенттердің тәжірибесі

Ділдар Сердалы

SDU University, Қаскелен, Қазақстан

email: dildar.serdaly@sdu.edu.kz

Аңдатпа

COVID-19 пандемиясы университет студенттерінің күнделікті өмірін түбегейлі өзгертті және көпшілігі үшін жалғыздық сезімін күшейтті. Бұл сапалық зерттеу Жапония университеттерінде оқитын азиялық студенттердің пандемия кезіндегі жалғыздық тәжірибесін және әлеуметтік желідегі күлкілі контенттің эмоционалды күйді реттеудегі рөлін қарастырады. Зерттеуде баяндау (narrative) тәсілі қолданылып, жартылай құрылымдалған тереңдетілген сұхбаттар жүргізілді. Сұхбат үшін 2020 жылдың наурыз-желтоқсан айлары аралығында Жапонияда бакалавриат немесе магистратура/докторантура бағдарламаларында оқыған Жапония, Үндістан, Филиппин, Түркия және Қазақстаннан барған бес студент таңдалды. Әр қатысушы үшін карантин кезіндегі «бір типтік күннің» хронологиясы мен жеке баяндау эскиздері жасалды. Зерттеу нәтижелері жалғыздықтың тек физикалық оқшауланудан немесе шекаралардың жабылуынан ғана емес, сонымен қатар күн тәртібінің бұзылуы, маңызды рәсімдердің болмауы және болашаққа деген белгісіздікпен байланысты екенін көрсетті. Қатысушылар өздеріне таныс комедия сериалдарын, мемдер мен қысқа видеоларды қарап, оларды достары мен отбасы мүшелеріне жіберу арқылы «қашып шығу», жеңілдеу және қашықтықтағы адамдармен байланысын сезіну мүмкіндігін тапты. Әлеуметтік желідегі әзіл-оспақ жалғыздықты жоймағанымен, оны қайта қарауға, эмоциялық ауыртпалықты жұмсартуға және ортақ тәжірибе сезімін сақтауға көмектесті.

Кілт сөздер: COVID-19, жалғыздық, әлеуметтік желілер, әзіл-оспақ, азиялық студенттер, Жапония

МРНТИ: 19.31

Юмор в социальных сетях и одиночество во время карантина COVID-19: опыт азиатских студентов в Японии

Сердалы Дильдар

SDU University, Каскелен, Казахстан

email: dildar.serdaly@sdu.edu.kz

Аннотация

Пандемия COVID-19 радикально изменила повседневную жизнь университетских студентов и усилила переживание одиночества. В данном качественном исследовании рассматривается, как азиатские студенты, обучающиеся в японских университетах, испытывали одиночество в период пандемии и каким образом юмористический контент в социальных сетях помогал им справляться с эмоциональными трудностями. Используя нарративный подход и полуструктурированные интервью, автор провела углублённые беседы с пятью студентами из Японии, Индии, Филиппин, Турции и Казахстана, обучавшимися в японских университетах в период с марта по декабрь 2020 года. Для каждого участника были составлены временные линии «типичного дня на карантине» и нарративные эскизы, отражающие ежедневный ритм, социальные связи и медиапрактики. Результаты показывают, что одиночество усиливалось не только из-за физической изоляции и закрытых границ, но и из-за нарушенных привычных рутин, отменённых ритуалов и неопределённости будущего. Участники обращались к знакомым комедийным сериалам, мемам и коротким видео как к способу «сбежать» от тяжёлых мыслей, почувствовать лёгкость и поддерживать медиированную близость с друзьями и семьёй на расстоянии. Юмор в социальных сетях не устранял одиночество полностью, но помогал переосмыслить его, смягчить эмоциональную перегрузку и сохранить ощущение разделённого опыта.

Ключевые слова: COVID-19, одиночество, социальные сети, юмор, азиатские студенты, Япония

Received: November 19, 2025

Accepted: March 12, 2026

DOI: <https://doi.org/10.47344/sdubss.v58i.002>

IRSTI: 19.45.91

After Karimov and Nazarbayev: Official Media Discourses on Central Asian Identity in Uzbekistan and Kazakhstan

Korkem Serikbek

Sapienza Università di Roma, Rome, Italy

email: serikbek.2252772@studenti.uniroma1.it

Abstract

Since the collapse of the Soviet Union, Central Asia has not developed a unified regional identity, as the young republics primarily focused on building national sovereignty and state-building. Leadership changes in Uzbekistan (2016) and Kazakhstan (2019) marked the end of long-standing rule since 1989, paving the way for a new regional dialogue. The article investigates how the new presidents Shavkat Mirziyoyev and Kassym-Jomart Tokayev “construct” the image of Central Asia in their official rhetoric. Despite the significant interest in regionalism, the way the presidents of the two countries represent the Central Asian identity in their official rhetoric remains underexplored. The discursive analysis and changes in rhetoric in the speeches of the two leaders from 2016 to 2025 were examined to address this existing gap. The result of the analysis demonstrated that Uzbekistan uses a shared historical memory and promotes cultural unity as the foundation of regional identity. Kazakhstan instead adheres to pragmatic cooperation and promotes itself as a responsible and active regional actor. Since 2022, both countries have increasingly emphasized sovereignty and regional self-determination in the context of geopolitical instability. By examining how identity is formed “from above,” this work contributes to understanding the political significance of today’s Central Asia and highlights the role of discourse in shaping regional unity in the post-Soviet space.

Key words: Central Asian identity, Kazakhstan, Uzbekistan, political discourse, regionalism, leadership change

Introduction

Thirty years after the collapse of the Soviet Union, regional cooperation between the Central Asian (CA) states remained a complex and controversial issue for researchers of the post-Soviet region. This was mainly because newly independent republics prioritized national sovereignty and state-building. Thus, the concept of Central Asian identity was sidelined and the emphasis shifted toward the construction of separate national narratives aimed at distancing from the Soviet past and highlighting differences from neighboring countries. As a result, official rhetoric, despite cultural and historical commonality, emphasized differences rather than unity. However, leadership changes in Uzbekistan (2016) and Kazakhstan (2019), from Islam Karimov to Shavkat Mirziyoyev and from Nursultan Nazarbayev to Kassym-Jomart Tokayev respectively, marked the beginning of a new stage in regional politics.

These political changes subsided lingering tensions and encouraged a more flexible approach. An important step was Shavkat Mirziyoyev’s 2018 initiative to create the consultative meetings of the heads of Central Asian states. Even without official institutional status, the above-mentioned summit is significant, where presidents openly declared support for regional unity. At the 2023 meeting, Shavkat Mirziyoyev for the first time spoke about the creation of an international media platform “The History and Culture of Central Asia: One Past and a Common Future” to strengthen mutual understanding and a shared regional identity. If earlier the idea of a common regional identity remained in the shadows or

was absent altogether, today it has become a visible element of the political discourse of regional leaders.

Nevertheless, despite the positive changes in cooperation, it remains unclear to what extent they actually perceive themselves as part of a single region. Existing literature has analyzed post-Soviet regional cooperation, sovereignty, and the uneven development of regionalism in detail (Tolipov, 2015; Dadabaev, 2018; Shermatova & Pyo, 2019; Kazhenova, 2024). Other studies have examined the roots of regional identity, starting with its historical foundations, symbolic aspects, and up to its connection with the formation of national identity (Paasi, 2003; Mirzayev, 2016; Uskembayeva, 2019). However, less attention has been paid to how the new leaders of Kazakhstan and Uzbekistan create a Central Asian identity in their official presidential discourses, especially in a comparative perspective. This article addresses this gap, relying on three research questions:

1. How is Central Asian regional identity constructed in the official presidential discourse of Kazakhstan and Uzbekistan in the post-Karimov and post-Nazarbayev era?
2. How do the official discourses of Kazakhstan and Uzbekistan converge or diverge in their representations of Central Asian regional identity?
3. Has there been any significant changes in this discourse following the war in Ukraine?

Based on the fact that presidential speeches are a tool of legitimation and symbolic representation, the research analyzes how the idea of regional identity is presented through them. The study is built on the constructivist approach, which focuses on the significance of norms, identity, and discourse in shaping foreign policy. Particular attention is given to Peter Katzenstein's work "The Culture of National Security" (1996), according to which culture and political identity have a direct influence on state interests.

Methodologically, this study relies on qualitative discourse-analytical approach supported by thematic coding in MAXQDA and examines over 280 presidential speeches by Shavkat Mirziyoyev and Kassym-Jomart Tokayev from 2016 to 2025. It analyzes recurring themes and rhetorical shifts with particular attention to consultative meetings of Central Asian leaders. Both deductive and inductive approaches to coding were used. By comparing the narratives of both countries, the research seeks to determine how a unified regional identity is formed and how this discourse has transformed after the Russian invasion of Ukraine in 2022.

Analyzing identity not as a fixed phenomenon, but as a discursive and political construct, the work reveals symbolic mechanisms through which states establish ideas of unity and sovereignty.

The article begins with a review of scholarly literature on regional identity in CA and the role of political leadership. The next section explains the methodology, data source, data analysis, and coding process. The results then present and discuss the similarities and differences in the rhetoric of the two countries. The conclusion summarizes the main findings and presents ideas on Central Asian regional identity.

Literature review

Conceptualizing regional identity

Regionalism has no single definition and can be interpreted in different theoretical frameworks and methodological approaches. While some scholars consider regionalism as an interstate interdependence and formal integration, others emphasize the role of culture, shared norms and values, interpreting regionalism primarily as a process of identity formation (Nye, 1968; Haas, 2004; Acharya, 1997). However, CA regionalism presents a unique case that does not quite fit with traditional

definitions of regionalism. As Buranelli (2021) argues CA is better understood through sovereignty, diplomatic relations and flexible forms of cooperation instead of rigid institutional structures. In this case, regional identity becomes the key to understanding how the region is constructed.

Regional identity has been recognized as a key element in making regions as social/political spaces, but it is difficult to elucidate what this identity consists of and how it affects collective action/politics” (Paasi, 2003, p. 477). It cannot be studied separately from how a region becomes institutionalised. Paasi noted that this process has four stages: territorial formation, institutional formation, symbolic formation, and recognition of the region as an element of the regional system. The most important thing occurs in the fourth stage, when the region acquires its own identity. This theoretical approach is particularly relevant for understanding the rhetoric of CA countries, where state narratives actively constrain or reconstruct CA regional identity. Notably, “symbolic shaping” of regions is especially relevant for understanding CA regional identity, because cultural symbols, narratives and institutional practices play a central role in defining the character of a region.

Models and approaches to regional identity formation change over time, but each era has its own specific model. Since ancient times, people have always sought to organise themselves into groups where they feel bound by common origins. However, formation of such communities is not a natural but a cultural process (Uskembayeva, 2019).

Thus, regional identity is a complex interplay of cognitive, emotional and social factors, binding a group of people to particular geographical areas, often through shared cultural practices, historical narratives and institutional structures.

Historical Background of Central Asian Identity

According to Mirzayev (2016), the identity of CA began in ancient times, when the region was inhabited by both sedentary and nomadic ethnic groups, which existed in conditions of close interpenetration and cultural exchange. Consequently, the inhabitants of CA identified themselves as tribal. In the 7th century, the Islam fostered a dual tribal-Islamic identity, laying the foundation for a collective regional consciousness that existed throughout further historical transitions. The formation of identity in CA was affected by the Turkic influence, which mixed nomadic and sedentary cultures. By the 16th century, the region became more connected, as sub-ethnic and religious identities became more important than tribal kinship. By the early 20th century, the desire for a common identity in the region encouraged Jadidists to promote a meta-ethnic “Turkestan” nation. This demonstrates that such historical movements can contribute to the development of a regional identity discourse. Finally, the incorporation of CA into the Soviet state and the introduction of artificial borders completely fragmented this common identity. Soviet policy ignored historical interconnectedness promoting individual ethno-national identities (e.g. Uzbek, Kazakh, Turkmen), limiting regional unity and suppressing supra-ethnic or pan-Turkic movements. The centralized Soviet economy exacerbated relations between the republics, increasing competition, weakening regional cohesion (Uskembayeva 2019; Tolipov, 2015).

Key Discursive Markers of Central Asian Identity

The Uzbek President’s efforts to strengthen cooperation and establish the consultative meetings of the heads of Central Asian states have laid the groundwork for a more active discussion of the regional identity concept (Rizoyon, 2024). Yet, unlike ASEAN or the European Union (EU), regional identity in CA remains underdeveloped, as newly independent countries have prioritised national

identity and “rejected the previous political regime’s experience” (Uskembayeva, 2019, p.81). Despite similarities in history, culture, and traditions, CA countries have pursued different paths of national identity formation, with less emphasis on regional identity. While in the early 20th century, the CA historical and cultural unity of the region was indisputable, then during the post-Soviet delimitation redirected state efforts toward national construction, “carried out through the fundamental division of the indivisible historical and cultural heritage” (Uskembayeva, 2019, p.82). Thus, artificially creating barriers between states led to a relatively successful manifestation of the national identity in each country, but weakened the “Central Asian ties...connected by ethnic, cultural, economic ties” (Uskembayeva, 2019, p.82). Thereby, “trying to get rid of everything Soviet, the new independent states began to reject their own collective 70-years existence within a single state, which gave a rise not only to their current territorial arrangements, but also to the very precedent of being a nation-state” (Tolipov, 2015). Shermatova and Pyo (2019) label this phase “Russia and Post-Soviet identity”, noting that post-Soviet identity in CA has been maintained primarily through the Russian language and the under-reformed Soviet education system, although the prevalence of the Russian is gradually decreasing.

Relatively little has been written about regional identity in connection with the processes of national identity formation, as well as what is required to integrate representatives of various cultural and ethnic groups into regional identity. If in 1995 the CA states were unsure about the issues in the formation of Central Asian identity (Fuller, 1994), now there is every reason to talk about the process of forming a Central Asian identity, its common and special features (Abdullaev, 2017). As stated earlier, after the launch of the consultative meetings, the use of the term “regional identity”/“Central Asian identity” has become widespread and is very often found in speeches by politicians, researchers, journalists, etc. (Rizoyon, 2024).

Role of Political Leadership in shaping identity

Leadership plays a key role in the formation of discourse on the regional identity of CA. According to Hall (1993), “identity is formed at the unstable point where the ‘unspeakable’ stories of subjectivity meet the narratives of history, of a culture”. Regional identity is not only related to how nations define themselves, but also with how management structures and social processes form individual and collective identity. Thus, the formation of regional identity occurs both from above, through state territorial control and management, and from below, through public identification, resistance and sociocultural practices (Paasi, 2003). In CA the creation of a regional identity was mainly done by the political elites, meaning in a “top-down” form. Due to the specifics of the states’ political systems, it is the most suitable way (Shermatova & Pyo, 2019). In this context, Kazakhstan and Uzbekistan are central to the formation of regional identity in CA. The long reign of Nazarbayev and Karimov allowed them not only to determine national priorities, but also to shape the perception of CA as a geopolitical and cultural space, setting a tone for a subsequent discourse of regionalism. As Shermatova and Pyo (2019) note, Kazakhstan and Uzbekistan are the most economically developed, the strongest military and the most stable countries of CA, and from the very beginning their leaders sought to unite the peoples and create an institutional structure based on a unified regional identity. Unfortunately, the vision of the political elites on regional identity was different.

Kazakhstan

Nursultan Nazarbayev was the first president of the Republic of Kazakhstan, serving from 1991 to 2019. One of President Nazarbayev’s focuses was on CA countries. In 2005, Nazarbayev said that the CA states have collective “economic interests, cultural heritage, language, religion, and

environmental challenges, and face common external threats”, further noting that the founding fathers of the EU “could only wish they had so much in common”. Nazarbayev wanted to move away from the Soviet term “Central Asia and Kazakhstan” and build a new identity. In his concept of identity, it would be the Turkic-Islamic heritage and the Eurasian bridge between Europe and Asia, which would help the region not to be too influenced by Russia. However, the Eurasian Economic Union (EAEU), initiated by Nazarbayev himself, showed a different reality in 2015. It turned out that the regional identity is “less Turkic and Muslim, more open to Russian heritage and more focused on Asian modernity. This, to some extent, complicates the formation of a unified identity” (Shermatova & Pyo, 2019 p.144).

As a result, there was a deep contradiction in Nazarbayev’s model. Despite the rhetoric of post-colonial independence, it was still based on Soviet administrative structures to promote regional cooperation. This contradiction emphasized the unresolved duality of the identity of CA: on the one hand, it sought to promote its unique culture, history, and to be an independent region, on the other hand, the influence of Soviet past was noticeable, thereby preventing complete formation of regional identity.

Uzbekistan

Islam Karimov, who served as president of Uzbekistan from 1991 to 2016, had a different approach to CA regional identity from the leader of Kazakhstan. One of the divergences that influenced their policies was economic priority: while Kazakhstan pursued an open-market approach, Uzbekistan under Karimov was state-controlled and protectionist, with limited liberalization in the 2010s.

Uzbekistan was one of the first countries with Kazakhstan to launch the first integration project in CA, which was later joined by Kyrgyzstan and Tajikistan (Kazhenova, 2024). But starting in the second half of the 1990s, Karimov declared that Uzbekistan would not join any reintegration scheme involving the creation of a transnational body (Dadabaev, 2018). In 1994, Karimov (1995) proposed the concept of “Turkestan - our common home”, “reviving the historical name and promoting an identity based on Turkish and Muslim values, which he called Turanism” (Shermatova & Pyo, 2019 p.144).

The distinguishing factor of Turkestanism/Turanism was that regional states should unite based on exceptional strength, without the influence of external powers maintaining the region’s independence. This approach was fully understandable, as one of Uzbekistan’s main priorities was to protect the sovereignty of the nation-state, emphasising the uniqueness of the country’s historical path. President Karimov sought to distance himself from Russia, and thus from Soviet identity as well, promoting a revision of historical narratives. Unlike Nursultan Nazarbayev, who promoted Eurasianism as the basis of regional identity, Karimov used elements of Turkestanist rhetoric to emphasise the cultural commonality of the region's Turkic peoples.

Interactions between the CA states have intensified since Uzbekistan's new president, Shavkat Mirziyoyev, came to power in 2016 (Kazhenova, 2024). After a hiatus of more than a decade, the states resumed multilateral cooperation, making it interesting to analyze what the new leaders of Kazakhstan and Uzbekistan see as Central Asia’s regional identity.

Overall, the existing literature shows that there is no common view of CA, even the interpretations clearly compete with each other. While some researchers focus on weak institutions and modest successes of formal regional cooperation, labeling regionalism as incomplete or even “failed” (Costa Buranelli, 2021; Dadabaev, 2018). Others challenge such assessments, because they are too institution-centered and often Eurocentric, overlooking the importance of diplomacy, symbolic region-

building, sovereignty and soft institutionalism (Costa Buranelli, 2021; Moldashev & Qoraboyev, 2018). However, through research on regional identity, it becomes clear that CA can not be perceived only through formal structures, since historical memory, narratives and top-down elite discourses play an equally critical role in shaping regional belonging (Paasi, 2003; Uskembayeva, 2019; Shermatova & Pyo, 2019). Based on this, CA should be studied not only as a political or economic union, but above all as a living regional community that is formed through the rhetoric of leaders. That is why official presidential rhetoric is particularly useful for learning about how CA identity is articulated. Moreover, due to the changes in the geopolitical situation in CA caused by the conflict between Russia and Ukraine, it is important to examine the impact of outside factors, such as Russia, on the processes of regional identity formation.

Theoretical framework

According to Katzenstein, national interests are not inherently given or exclusively objective, but are shaped in the process of creating and making sense of identity. He emphasises that “actors often cannot decide what their interests are until they know what they are representing, ‘who they are’, which in turn depends on their social relationships” (Katzenstein, 1996, p. 21). Thus, the foreign policy strategies of states, including their approaches to regional integration, largely depend on how political leaders perceive their country’s role, history and place in the region. Applying this logic to CA, the formation of regional identity is linked to how political leaders in Kazakhstan and Uzbekistan define ideas about the region’s unity. Although these two countries share a common post-Soviet experience and geographical proximity, their leaders have different interpretations of national identity. These divergences determine whether they perceive each other as partners in a common regional project or as independent players whose priority is the defence of their own sovereignty.

Methodology

At the center of this research lie Kazakhstan and Uzbekistan. It is largely these two countries that often provide the direction of integration in CA. The article analyzes how, despite their distinct national interests, they promote different and even incompatible strategies for the future of the region. Therefore, Kazakhstan and Uzbekistan are suitable countries to study.

Methodologically, the article uses a qualitative discourse-analytical approach supported by thematic coding in MAXQDA and limited frequency-based indicators used as additional analytical tools. In this article, political discourse is understood as official addresses and speeches of presidents at the local, national and international levels, following van Dijk’s (1997) approach to political discourse. The study also employs a comparative analytical perspective to find commonalities and differences in the way Uzbekistan and Kazakhstan construct their identities.

For Kazakhstan, attention was paid to the speeches of President Kassym-Jomart Tokayev, and 112 official speeches were analyzed, obtained from the official website of the President of the Republic of Kazakhstan (*akorda.kz*), from March 20, 2019, to March 14, 2025. For Uzbekistan, the analysis covered the rhetoric of Shavkat Mirziyoyev, with 169 official speeches analyzed, taken from the official website of the President (*prezident.uz*) from September 8, 2016, to April 4, 2025. In total, the corpus contained more than 3,000 pages of presidential material, included all official speeches published on the presidential websites within the selected time frame, as addresses to the nation, meetings of international organizations, government sessions, international forums, UN General Assemblies, ceremonies, the National Council, and so on.

For detailed analysis, a coding scheme was developed using the software program MAXQDA. The process combined both inductive and deductive approaches to coding. Initially, a deductive approach was applied to the presidents' speeches based on Katzenstein's theory, the literature review, and preliminary knowledge of political discourse on CA. Before reading the data, a codebook was created, with key codes such as "independence and sovereignty", "regional integration", "Central Asia as a region", "state as a leader in Central Asia", "Russia-Ukraine" (see figure 1, 2).

Figure 1. Code Structure for the Discourse of President Tokayev (Kazakhstan)

Code System	послания президентов 2-2	Послания Президентов_Токаев	SUM
Россия-Украина	6	4	10
Внешняя политика	4	18	22
RED	3	20	23
Идентичность	46	35	81
Евразийство	4	16	20
История	10	28	38
Независимость и суверенитет			0
Дистанцирование от России и Ки	9	9	18
Региональная независимость (ЦА)			0
Суверенитет Казахстана	14	32	46
Региональная интеграция	1	13	14
Культурно-образовательное	1	8	9
Экология	6	4	10
Безопасность	4	22	26
Экономическое сотрудничество	7	31	38
Политическая кооперация		7	7
Центральная Азия как регион	14	33	47
Казахстан-как лидер в ЦА	3	11	14
Казахстан как модель развития	5	31	36
Казахстан как дипломатический	12	23	35
Лидерство Казахстана в эконом	6	18	24
Paraphrased Segments		6	6
SUM	155	389	524

Note. Composed by author

During the analysis, it was revealed that the discourse on CA is mentioned the most at the consultative meetings. For this reason, consultative meetings' (2018-2024) speeches were analyzed as a distinct sub-corpus and examined in greater detail. At this stage, an inductive approach was used, where additional codes naturally emerged that had gone unnoticed during the first round of analysis. This led to the creation of themes: "fraternal rhetoric", "shared future", "trust and friendship" (see Figure 3).

Figure 2. Code Structure for the Discourse of President Mirziyoyev (Uzbekistan)

Code System	послания 2 шавкат	послания шавкат мирзиёев 1	SUM
RED	30	23	53
Uzbekistan's model		1	1
Russia-Ukraine	20		20
Foreign Policy	2	16	18
Identity	17	2	19
History	2	21	23
Independence and Sovereignty	1		1
Sovereignty of Uzbekistan	29	10	39
Regional Independence (CA without			0
Distancing from Russia and China			0
Regional Integration	3	8	11
Economic Cooperation	64	26	90
Political Cooperation	47	1	48
Security	31	15	46
Ecology	41	7	48
Cultural-Educational	30	9	39
Central Asia as a Region	57	66	123
Uzbekistan as a Leader in Central Asia	3		3
Uzbekistan's leadership in the econo	1	1	2
Uzbekistan as a diplomatic center	32	12	44
Uzbekistan as a model of developm	4	4	8
SUM	414	222	636

Note. Composed by author

While the study used quantitative methods, such as the frequency of codes and words, they were auxiliary for clarifying recurring themes and formulations. The main focus of the analysis remained qualitative: coded speech of the presidents were studied from the rhetorical and political context. Thus, frequency counts supported the analysis, but key conclusions were formed based on the interpretation of speeches.

Figure 3. Code Structure for the “Consultative Meetings of the Heads of Central Asian States”

Code System	Консультативные встречи ЦА	SUM
RED	5	5
Future and the Region as a Project		0
Shared Future	5	5
Sustainable Development	16	16
Emotional Rhetoric and Metaphors		0
Regional Solidarity	15	15
Trust and Friendship	29	29
Fraternal Rhetoric	11	11
Security and Stability		0
Regional Stability	28	28
Economic and Infrastructure Cooperatic		0
Economic Integration	39	39
Political and Strategic Unity		0
Common Development Path	22	22
Region as a Political Actor	17	17
Common Strategic Interests	16	16
Political Unity	33	33
Historical and Cultural Unity		0
Shared Cultural Traditions	13	13
Shared History	18	18
Paraphrased Segments	1	1
SUM	268	268

Note. Composed by author

A limitation of this study is the temporal asymmetry between the selected countries. Mirziyoyev’s rhetoric spans from 2016-2025, amounting to 8 years, while Tokayev’s covers 2019-2025, totaling 6 years. Therefore, the rhetoric of Nazarbayev’s period 1991-2019 was not analyzed separately. This imbalance may affect quantitative comparisons, though qualitative analysis helps to mitigate this discrepancy.

Results

In the speeches of the President of Kazakhstan, the theme of identity (81 times) (referring to national identity) is the most frequently mentioned (see Figure 1). Importantly, compared with speeches of President Shavkat Mirziyoyev, Kassym-Jomart Tokayev has significantly more addresses aimed at his own people. An interesting result of the frequency analysis showed that the phrase “Central Asia” appears 174 times, making it the most used phrase. This statistic raises doubts about his exclusive focus on the national narrative. On the contrary, it shows that regionalism and regional identity are deeply integrated into his political discourse. Frequent mentions of “Central Asia” suggests that for him Kazakhstan is a country that is closely connected with its region.

Turning to Mirziyoyev’s discourse, “Central Asia as a region” appears 123 times, making it the most frequent theme (see Figure 2). Such a high frequency reflects his perception of the region as

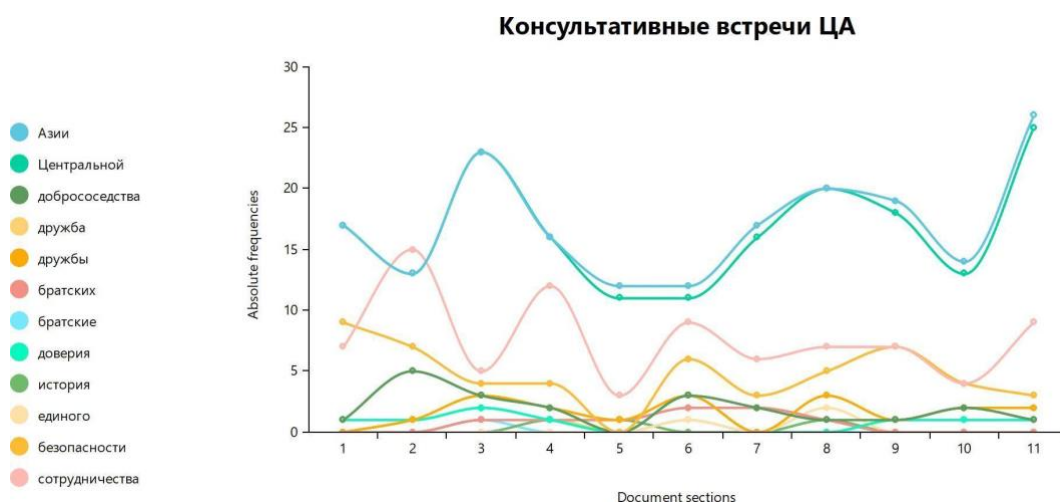
unified with a political future. The stylistic difference between the two presidents is also visible: Tokayev adheres to a pragmatic policy, while Mirziyoyev uses phrases like “common roots” and “common history”, leaning into a historical and cultural connection. But Uzbekistan should not be attributed only to the emotional narrative, as the mention of “economic cooperation” (90) clearly shows that the country is interested in market integration as well.

If we compare the number of mentions of “Central Asia”, we can see an obvious difference. Mirziyoyev mentions “Central Asia” 320 times in his speech, which is twice as much as Tokayev. It is important not to interpret that Kazakhstan is less interested in the region. Rather, it is a matter of historical self-positioning: while Uzbek discourse has always clearly seen itself as the heart of CA, Kazakh elites have often positioned Kazakhstan within a broader Eurasian context. The Frequency Index was used for an objective assessment of these indicators. The results confirmed that Mirziyoyev has a significantly high index ($FI \approx 35.5$), and Tokayev has ($FI \approx 29$) (see appendix A).

The analysis of the consultative meetings’ speeches covered 268 fragments, where the highest priority topic was “economic integration” (39) (see Figure 3). This is followed by the interesting ideological theme of “political unity” (33), as well as the emotional rhetoric of “trust and friendship” (29), showing the diversity of the regional agenda.

The vocabulary that is most often used in speeches clearly shows an interest in rapprochement within the region. The most common were “Asia” (189), “Central” (183), “countries” (122), “our” (107), “region” (105), “cooperation” (84), and “states” (78). Pronouns “our,” “ours,” and “all” are also regularly encountered, indicating a conscious construction of regional identity. Phrases such as “good neighborliness”, “interaction,” “security,” “development,” and “meetings” often have a pragmatic basis, but leaders still incorporate them into their inclusive discourse (see figure 4). In general, leaders avoid topics that can damage relationships, focusing more on themes such as “commonality” or “cooperation”.

Figure 4. *Word Frequencies in Speeches from the “Consultative Meetings of the Heads of Central Asian State” (2018-2024)*

Note. Composed by author

Kazakhstan

One of the most recurring rhetorical strategies of Kassym-Jomart Tokayev since the beginning

of his presidency has been the formation of Kazakhstan's image as a reliable partner for CA, in all directions; particularly economically, as a model of development, or as a diplomatic hub. Tokayev does not use explicitly hierarchical formulation, but positions Kazakhstan as economically potential and capable in organizing regional cooperation. Statements such as "Kazakhstan continues to serve as the economic locomotive of Central Asia" (Tokayev, 2023b), "Kazakhstan, as the largest economy in Central Asia" (Tokayev, 2019) and "Our country maintains leadership in attracting foreign direct investment in the Central Asian region," (Tokayev, 2023d) promote the country with the resources and responsibility to contribute to regional partnership. Arguably, Kazakhstan's influence is not based on dominance, but as a potential and capable regional partner.

He often asserts that Kazakhstan is the sole country in the region that voluntarily renounced nuclear weapons and completed border delimitation. Such rhetoric presents Kazakhstan as a responsible and stable actor that respects international norms. Here, regional identity is based on the representation of Kazakhstan as a country with experience and political weight, which can contribute to the development of the region.

Tokayev constantly emphasizes the cohesion of CA, a bright example of this is his article "*Renaissance of Central Asia: Toward Sustainable Development and Prosperity*." In the article, he directly declares regional identity and emphasizes the naturalness of integration, as the region is distinguished by "centuries-old history, mental proximity, common customs and traditions" (Tokayev, 2021). For him, CA is a "geopolitical and spiritual space" (Tokayev, 2024c). In this way, Tokayev, describing the past, simultaneously forms a regional identity in which historical experience serves as the basis for the future. Tokayev does not openly use hierarchical rhetoric, instead, he often talks about unity in diversity, helping to create an inclusive model of regional identity: "When each country of the region has accumulated its own unique experience... in the formation of national identity" (Tokayev, 2024c). At the same time, he positions Kazakhstan as the initiator of cooperation, pointing to national successes: "Kaspi.kz has unique experience," and offers "joint projects such as artificial intelligence to enhance the competitiveness of the region" (Tokayev, 2021). Thus, integration is not perceived as abstract, but as a tool of bringing tangible benefits to each country, in other words, *region-in-practice*. Tokayev stresses "avoiding unnecessary competition," as "competition harms our national interests," and the importance of a "coordinated approach" (Tokayev, 2021).

"In the context of global geopolitical turbulence, we have created a space of trust and indivisible security in the region." Here Tokayev regards security cooperation as a voluntary step based on consensus (Tokayev, 2024c). Presumably, regional identity is formed through shared vulnerability.

Interestingly, a topic that was previously perceived as an obstacle to CA integration is becoming a common interest. Environmental problems are now a new element of regional identity. Tokayev says that "Central Asia is a region where water security can only be achieved through close cooperation and effectively coordinated joint measures" (Tokayev, 2023b). He does not speak directly about sensitive political issues, but focuses on the problem itself, which can generate universal sympathy. Instead of blaming someone for the misuse of water or climate change, he highlights the possibilities of a joint solution. He presents CA as an ecologically responsible region and contributes to the *image-building policy*.

Kazakh President often emphasizes CA as a "common home," "spirit of friendship and solidarity," "fraternal state," and "preserving and strengthening kinship ties," which strengthens emotional-normative identity. Such discourses contribute to the perception of regional identity as a natural continuation of a fraternal region based on friendship and good neighborliness, rather than something artificial or imposed.

The “C5+” dialogue formats, which have increased in frequency, demonstrate that “Central Asia is not just a connecting link, but an independent actor...” (Tokayev, 2024c). Tokayev argues that “Central Asian identity means respect for common historical roots, intercultural dialogue, and interfaith harmony” (Tokayev, 2024c). He does not mention about past misunderstandings (border disputes or Soviet policy) that existed between the CA countries and intensified rivalry. He deliberately “forgets” them. This is a strategic practice of identity construction, where unnecessary memories are left unspoken in order not to disrupt the current narrative.

Russia’s military actions in Ukraine in 2022 also intensified rhetoric about Kazakhstan’s unity and civic cohesion. After the outbreak of the conflict, Tokayev spoke as if what was happening in Ukraine could affect the internal stability of Kazakhstan. In March 2022, he said: “Everything said [earlier] acquires particular importance in the context of the events around Ukraine. Our position must stem from the critical necessity of ensuring the security, sovereignty, and territorial integrity of our state” (Tokayev, 2022). Notably, he does not use the term “war” and carefully defines it as “events around Ukraine”. In his speeches, he increasingly uses phrases such as “unity in diversity,” “unity of the country,” “independence above all,” and “Every citizen must closely associate their future with the fate of independent Kazakhstan” (Tokayev, 2023a). Tokayev uses “the Assembly of the People of Kazakhstan” in his rhetoric to promote interethnic harmony. He describes the assembly not only as “a union of free and responsible citizens united by common ideals and values” but also as “a vivid manifestation of our national identity.”

At the same time, recent regional instability has led Tokayev to place greater emphasis on the Kazakh language and Kazakhstan’s history. The state language is not only presented as a language of communication, but also as a “a symbol of our civic identity” (Tokayev, 2023c). He also announced the restoration of Turkestan and the celebration of the 800th anniversary of the Ulus of Jochi as a symbol of historical legitimization. At the same time, he said, “The Russian language... is undoubtedly needed by all of us,” (Tokayev, 2024a), suggesting a cautious approach to nationalist narrative. Regarding the decisions to switch from Cyrillic to Latin, he announced that: “We must not rush,” indicating that the changes will be gradual balancing good-neighborly relations.

The changes in discourse may have two explanations. On the one hand, national identity is beginning to play a symbolic protective role in an unstable situation. However, this has its own problems, as it may revive competition between national and regional identities, potentially weakening the latter. On the other hand, speeches about civic unity allows Kazakhstan to position itself as an example for the entire multinational CA.

The growth of national identity has not hindered regional integration. Tokayev noted: “Empires rose and fell, but the unique originality of the region endured” (Tokayev, 2024b). He further said: “Thanks to the unity and wisdom of our peoples, we have strengthened territorial integrity, freedom, and independence,” and stressed that “today, each country in the region has accumulated its own unique experience in state-building and the formation of national identity” (Tokayev, 2024b). In such a discourse, the sovereignty and independence of each republic becomes not an obstacle, but a basis for closer integration. A practical example of this was the decision to establish a Council of Coordinators at the fifth consultative meeting of Central Asian leaders, demonstrating changes in integration.

In the case of Kazakhstan, national identity does not necessarily exclude regional identity. The President does not see these identities as mutually exclusive narratives, rather, he understands that these two concepts can coexist and even develop together. Eventually, the presence of national identity in Kazakhstan enables the country to pursue a more active political movement in the region. At the same time, by strengthening regional cooperation, the participating countries ensure their independence through collective security and stability.

In general, the President of Kazakhstan balances the idea of unity without domination, formulating Kazakhstan as a reliable partner, while avoiding the ambition of leadership. Using phrases like “our region,” “our common home”, alongside references to Kazakhstan’s active regional role, he creates an image of CA as a voluntary union.

Uzbekistan

From his first speech as President of Uzbekistan, Shavkat Mirziyoyev considered CA as “the main priority of foreign policy activity, directly linked to the national interests of our country” (Mirziyoyev, 2016). He stressed that “the main achievement of Uzbekistan’s foreign policy has been the fundamental changes in the development of good-neighborly relations in Central Asia” (Mirziyoyev, 2021a), which helps explain why the topic of CA is frequently mentioned. Mirziyoyev thinks that an important priority of the five countries is “turn Central Asia into a prosperous...region, a space of trust and friendship” (Mirziyoyev, 2021b). For him, CA is “a region united by a common history and religion, similar customs and traditions,” emphasizing the importance of “an established dialogue to strengthen friendship and good-neighborliness” (Mirziyoyev, 2021c, 2022a). For Mirziyoyev, cooperation is not an exceptional practical benefit, but a necessity arising from their common historical mission.

Shavkat Mirziyoyev is among the first presidents in CA to acknowledge the presence of a regional identity, noting that CA peoples are “united by the awareness of a regional identity.” He emphasized: “We not only share one past, but also a common future, and overlapping vital interests” (Mirziyoyev, 2023a). This type of rhetoric is a performative political act, which instills or reinforces a new sense of collective belonging. Under Karimov and Nazarbayev (especially in the 1990s-2000s), dominant discourse focused on independence and the uniqueness of each new national state. Mirziyoyev’s initiatives (digital libraries, museums, youth forums) naturalize the idea of shared memory, heritage, and destiny. At the same time, he notes that: “the meetings... should not be seen as a reason to talk about creating any new regional organization” (Mirziyoyev, 2019).

Mirziyoyev promotes integration in various fields, such as security, ecology, culture, education, and the economy. Economic rhetoric serves as a key pillar in constructing CA as a regional economic space. In one speech, Mirziyoyev noted the need to develop a single transport and logistics system across Central and South Asia, including the Termez-Mazar-i-Sharif-Kabul-Peshawar railway (Mirziyoyev, 2022b). Such initiatives aim to revive the historical role of CA as a “bridge between civilizations.” He often mentions the Great Silk Road as a historical parallel. Thus, this highlights a common destiny, and suggests that identity and interests are inseparable.

Mirziyoyev links regional integration with science and education as one of the features of his speeches. He proposed the creation of a common scientific platform, regional expert groups and simplified visa procedures for researchers in Central and South Asia. These initiatives contribute to cultural integration and the development of common knowledge space. Phrases such as “we must develop a common strategic thinking” and “forming relationships based on trust” demonstrate his performative political language, which aimed to shape political reality (Mirziyoyev, 2022c). Mirziyoyev also promotes “implementation of new forms of cooperation” including dialogue platforms, energy councils, or joint projects. This helps to present CA as an independent region with its own institutions and logic of development, rather than as a dependent periphery.

He also proposed the creation of a counter-terrorism coordination body and a unified electronic network against cyberterrorism, emphasizing the idea of “indivisible security” (Mirziyoyev, 2021a). In

Mirziyoyev's speeches, the Aral Sea disaster, climate change and water scarcity are considered not as a problem, but as "shared ecological traumas" whose solution can strengthen regional ties. His focus on environmental issues has a kind of purpose; he wants to demonstrate that such problems can even be a source of cooperation.

Mirziyoyev also notes that a "completely new atmosphere of constructive cooperation" makes it possible to resolve unresolved issues in the region, such as border delimitation and resource sharing, based on good-neighborliness relations (Mirziyoyev, 2022a). Moreover, this rhetoric creates an image of Uzbekistan as an initiator of dialogue.

Despite the absence of explicit leadership claims, his narrative positions Uzbekistan as an active and symbolic center of CA. Mirziyoyev frequently refers to the country's central geographical position, and regularly initiates summits, dialogue platforms, and international conferences in Tashkent or Samarkand. Consequently, the image is shaped of a country that plays a key role as an initiator of regional imagination.

Interestingly, a key element of his rhetoric is the frequent reference to national heroes – Jadids and reformers of the early 20th century. In his speeches, the Jadids are portrayed not only as national but also as regional heroes who fought for independence and education, cooperated with Turkish intellectuals and became victims of the totalitarian system. In December 2023, an international conference was held on his initiative titled "Jadids: National Consciousness, Ideas of Independence, and Statehood" (Mirziyoyev, 2023b). The Soviet past in his discourse is framed as a shared trauma that destroyed cultural and spiritual heritage and left the peoples of the region in a state of historical amnesia. His goal of restoring the names of heroes of the independence struggle strengthens not only national identity but also creates a regional dimension: many of these heroes are revered across CA. Thus, the president constructs a shared CA pantheon, embedding a postcolonial undertone that unites the peoples of the region through collective memory of a shared past. Compared to Kazakhstan, where regional integration is framed as a means to strengthen the sovereignty of each individual state, Mirziyoyev, through references to the Jadids and historical memory, shapes the image of CA as a unified civilizational space.

It can be observed that Russia's invasion of Ukraine does not occupy a central place in Mirziyoyev's discourse; however, the discursive framing of the situation and Uzbekistan's position remains extremely cautious. In domestic speeches, he barely mentioned the war directly, demonstrating a "controlled silence". Mirziyoyev noted that "the global and regional situation has changed fundamentally, requiring more active support from European partners for the processes of integration in Central Asia". Interestingly, after 2022, there was a noticeable intensification of "CA+1" formats (with the EU, USA, Japan), demonstrating how CA states are striving to decrease their geopolitical dependence on Moscow, while reinforcing their independence and integrity.

In a recent speech, Mirziyoyev remarked that through studying the legacy of the Jadids, "we find more correct answers to important questions" (Mirziyoyev, 2024). Notably, the Jadids are celebrated not merely as scholars, but as victims of the colonial system. As such, the frequent mention of the Jadids in the context of geopolitical tensions acquires new meaning. It becomes a discursive method of gently signaling a break with the colonial past, one that is not confined to national boundaries. It can be argued that the rhetoric on Uzbekistan's national identity intensified after the geopolitical changes, particularly through references to the Jadids' legacy, which is interpreted not only as meaningful within Uzbekistan, but for the entire CA region.

Overall, Mirziyoyev constructs a discourse in which the history of Uzbekistan is inseparably linked to the history of all CA. He builds regional identity on the foundation of a community of fraternal states with a shared past and future. His initiative to create the international media platform

“History and Culture of Central Asia: One Past and Common Future,” expected to become a meaningful advancement in this direction. These initiatives represent concrete steps in the production of shared identity discourse, not only through political declarations, but also through the involvement of academia, media, and civil society.

Discussion

How has Central Asian regional identity been discoursed in the official rhetoric of Kazakhstan and Uzbekistan in the post-Karimov and post-Nazarbayev era?

In contrast to former presidents, whose regional rhetoric was often uncertain or isolationist, Shavkat Mirziyoyev and Kassym-Jomart Tokayev’s discourses shifted toward the construction of Central Asian identity. They use narratives such as “fraternal states,” “good-neighborliness,” and shared historical consciousness to create a collective regional identity by uniting “we”.

Since Mirziyoyev came to power, Uzbekistan has moved away from Karimov’s isolationist approach, prioritizing relations with neighboring countries. The region is no longer perceived simply as a group of separate countries, but as a single civilizational space. In order to bring the countries even closer, Uzbekistan uses the rhetoric of a common history through the legacy of the Jadids and Golden Age scholars, who embody a shared past and collective desire for independence. Mirziyoyev is confident that “the peoples of CA are united by the awareness of a regional identity”. To further develop this idea, he proposed the creation of a media platform with a common regional content “History and Culture of Central Asia: One Past and Common Future”.

For Tokayev “shared heritage and mutual respect” is the foundation for partnership in CA. Also for him, Turkestan is more than a city, he acknowledges that it is “the center of all fraternal peoples” and as a reason for the rapprochement of countries. At the same time, there is a pragmatic position of Kazakhstan behind such a discourse: the country is presented as a responsible player. Interestingly, Tokayev’s speeches reflect a calculated diplomatic balance: he mentions CA identity but integrates it into Kazakhstan’s broader global foreign policy orientations.

In this way, both presidents promote a regional identity grounded in good-neighborly relations, fraternity, and shared historical memory, while avoiding confessional (Islamic), ethnic (Turkic), or geopolitical (Eurasianist) frameworks, which were in contrast advanced by their predecessors.

To what extent regional identity is shared and diverged in the official rhetoric of these countries?

Both states construct CA as a region united by a shared past and common future, yet a difference in approaches to building regional identity has been identified. In particular, Mirziyoyev’s rhetoric is more integrative and proactive. He interprets regional identity as a natural and inevitable extension of historical and cultural heritage. Mirziyoyev emphasizes shared trauma (environmental catastrophes, postcolonial legacy) and collective responsibility for development. It is evident that through references to the Jadids and various cultural initiatives, he creates an identity rooted in moral mission and memory. At the same time, he argues that cooperation does not contradict sovereignty; on the contrary, he proposes a new form of national pride embedded in the regional context. Tokayev’s discourse supports the idea of regional identity as well, but it is more restrained and stratified in nature. While he does not explicitly claim dominance, he regularly emphasizes Kazakhstan’s active role in the economic and diplomatic spheres. Unlike Uzbek rhetoric, Tokayev rarely emphasizes shared trauma, opting instead for a pragmatic approach to integration.

Importantly, both presidents seem to construct regional identity not only through cultural-historical ties, but also through pragmatic discourse of mutual benefit. An excessive focus on specific spheres of cooperation risks transforming regional identity into a problem-solving instrument, thereby creating a concept of “utilitarian solidarity” in which identity is valued not inherently, but for its productivity.

Overall, these divergences may be explained by the fact that, for Uzbekistan, regional integration is relatively new, following a period of isolation, and thus regional identity is used as a symbolic delegitimization of past policies. In contrast, Kazakhstan has long been a participant in regional processes and seeks to balance its regional role with global aspirations. Consequently, we observe complementary but not identical discourses: Uzbekistan as a *cultural integrator*, and Kazakhstan as an *institutional facilitator*.

Has there been any change in this discourse following the war in Ukraine?

Moscow’s armed intervention in Ukraine in 2022 became a pivotal moment that indirectly influenced identity-related rhetoric in both Kazakhstan and Uzbekistan. Neither Tokayev nor Mirziyoyev were quick to condemn Moscow’s actions, but their discourses show a high frequency of topics about national sovereignty and stability in the region.

Kazakhstan leverages phrases like “unity in diversity,” “independence,” and “territorial integrity,” as a discursive form of protection. Meanwhile, Uzbekistan prioritizes historical memory through the legacy of the Jadids, enabling Mirziyoyev to promote the idea of decolonization. The growing number of “CA+1” meetings also speaks volumes; CA no longer wants to depend on a single power. At the consultative meetings in 2022 and 2023, the presidents emphasized “maintaining common stability,” and the necessity to “speak with one voice”.

The research contributes to the constructivist paradigm, showing how elite rhetoric becomes an active tool in forming regional identity. This aligns with Dadabaev’s (2021) idea that political leaders use historical and ideological narratives to achieve political goals. The results demonstrate how discourse can change regional identity in a short time. In less than a decade, the image of CA in official rhetoric has changed from a fragmented space to a region where a sense of unity is purposefully formed. Based on Katzenstein’s framework, the study illustrates that in CA, symbolic politics are increasingly compensating for institutional weakness.

Conclusion

The article analyzed how discourse about regional identity is constructed in the official narratives of Tashkent and Astana. Based on 280 speeches by Mirziyoyev and Tokayev in 2016-2025, the study acknowledges a “new spring”, characterized by changes in integration and unity (Cornell & Starr, 2018). It explored how regional identity is created “from above”, whether they are similar or completely different, and whether the rhetoric changed after Russia's invasion of Ukraine.

The results reveal a difference in approaches: while Mirziyoyev focuses on cultural proximity, common historical heritage and the “brotherhood of nations”, Tokayev adheres to pragmatism based on cooperation and coordination. Despite these differences, both countries view CA as a region of good-neighborliness and mutual cooperation based on common future.

Notably, after the Ukrainian crisis, the discourse in both nations shifted toward sovereignty. Tokayev increasingly addressed the people of Kazakhstan, underscoring sovereignty and national

identity. Meanwhile, Mirziyoyev began reviving the region's historical community through historical heroes such as the Jadids. However, the geopolitical situation did not weaken the importance of the region's cultural proximity; rather, both leaders spoke for the first time about regional identity. In 2023 Mirziyoyev proposed a real measure to strengthen regional identity by creating the international media platform "*History and Culture of Central Asia: One Past and Common Future*". Tokayev (2024c) defined "regional identity" as "respect for common historical roots, intercultural dialogue, and interfaith harmony". The analysis confirms that Uzbekistan and Kazakhstan have realized a real convergence of integration, strengthening good-neighborly relations and mutually beneficial cooperation. However, in both countries integration remains cautious respecting sovereignty.

Understanding the concept of identity provides opportunities to assess the prospects of regionalism in CA. This is important for external players and policymakers, as any initiatives will work only if they take into account the attitude of Tashkent and Astana towards sovereignty.

The article explores the leaders' visions of the region's future in Kazakhstan and Uzbekistan. Although these ideas have not yet been institutionalized, they act as accelerators for regional integration. It is still difficult to predict the creation of official regional integration, but the constant attention of heads of state on unity indicates positive changes in regional identity.

The study has limitations that open the door for future research. It relied only on presidential discourse, whereas the social perception of these discourses remains unexplored. It would be extremely useful to explore how the media and cultural diplomacy spread the ideas of CA identity. Additionally, to complete the picture of regional identity, it would be meaningful to study other CA countries, such as Kyrgyzstan, Tajikistan and Turkmenistan.

Taking everything into account, it seems that Central Asian regionalism is undergoing important changes where informal diplomacy and shared rhetoric surpass institutional development. Mirziyoyev and Tokayev have increased the importance of the concept of "Central Asia", making regional consolidation and cooperation the main task.

References

- Abdullaev, I. (2017). Transformatsiya mezhdunarodnoy sistemy i geopoliticheskaya identichnost' Uzbekistana [Transformation of the international system and the geopolitical identity of Uzbekistan]. *Xalqaro munosabatlar (Mezhdunarodnye otnosheniya)*, 4, 100-108.
- Acharya, A. (1997). Ideas, identity, and institution-building: From the 'ASEAN way' to the 'Asia-Pacific way'? *The Pacific Review*, 10(3), 319–346. <https://doi.org/10.1080/09512749708719226>
- Cornell, S. E., & Starr, S. F. (2018). *Modernization and regional cooperation in Central Asia: A New Spring?* Central Asia-Caucasus Institute & Silk Road Studies Program. <https://www.silkroadstudies.org/resources/1811CA-Regional.pdf>
- Costa Buranelli, F. (2021). Central Asian regionalism or Central Asian order? Some reflections. *Central Asian Affairs*, 8(1), 1–26. <https://doi.org/10.30965/22142290-bja10015>
- Dadabaev, T. (2018). Uzbekistan as Central Asian game changer? Uzbekistan's foreign policy construction in the post-Karimov era. *Asian Journal of Comparative Politics*, 3(1), 1–14. <https://doi.org/10.1177/2057891118775289>
- Dadabaev, T. (2021). Manipulating post-Soviet nostalgia: Contrasting political narratives and public recollections in Central Asia. *International Journal of Asian Studies*, 18(1), 61–81. <https://doi.org/10.1017/S1479591420000443>

- Fuller, G. (1994). Central Asia: The quest for identity. *Current History*, 93(582), 145-150.
- Hall, S. (1993). Minimal selves. In A. Gray & J. McGuigan (Eds.), *Studying culture* (pp. 134–138). Edward Arnold.
- Haas, E. B. (2004). *The uniting of Europe: Political, social, and economic forces, 1950-1957* (2nd ed.). University of Notre Dame Press.
- Karimov, I. (1995). *Turkestan – nash obshchiy dom: Sbornik rechey i vystupleniy* [Turkestan – our common home: A collection of speeches and statements]. Tashkent.
- Katzenstein, P. J. (Ed.). (1996). *The culture of national security: Norms and identity in world politics*. Columbia University Press.
- Kazhenova, A. (2024). Leaders matter: Regional integration in Central Asia. *Revista Finanzas y Política Económica*, 16(2), 489-517.
<https://doi.org/10.14718/revfinanzpolitecon.v16.n2.2024.7>
- Mirzayev, J. (2016, April 12-18). *Regional identity formation in Central Asia from a historical perspective*. Weekly e-Bulletin (No. 63).
- Mirziyoyev, Sh. M. (2016, September 8). *Vystuplenie Prem'er-ministra Respubliki Uzbekistan Shavkata Miromonovicha Mirziyoyeva na sovmestnom zasedanii Zakonadatel'noy palaty i Senata Oliy Mazhlisa* [Speech of the Prime Minister of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the joint session of the Legislative Chamber and the Senate of the Oliy Majlis]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2019, November 29). *Zayavlenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva na brifinge po itogam Konsultativnoy vstrechi glav gosudarstv Tsentral'noy Azii* [Statement of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the briefing following the Consultative Meeting of the Heads of Central Asian States]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/3111>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2021a, July 16). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva na mezhdunarodnoy konferentsii "Tsentral'naya i Yuzhnaya Aziya: regional'naya vzaimosvyazannost'. Vyzovy i vozmozhnosti"* [Speech of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the international conference "Central and South Asia: Regional Connectivity. Challenges and Opportunities"]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/4484>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2021b, September 21). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva na 76-i sessii General'noy Assamblei Organizatsii Ob'edinennykh Natsii* [Speech of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the 76th Session of the United Nations General Assembly]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/4632>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2021c, November 28). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva na 15-m sammite Organizatsii ekonomicheskogo sotrudnichestva* [Speech of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the 15th Summit of the Economic Cooperation Organization]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/4792>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2022a, July 21). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva na chetvyortoy Konsultativnoy vstreche glav gosudarstv Tsentral'noy Azii* [Speech of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the fourth Consultative Meeting of the Heads of Central Asian States]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/5360>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2022b, October 14). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata*

- Mirziyoyeva na zasedanii Soveta glav gosudarstv – uchastnikov Sodruzhestva Nezavisimykh Gosudarstv* [Speech of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the meeting of the Council of Heads of State of the Commonwealth of Independent States]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/5615>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2022c, March 3). *Obrashchenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva uchastnikam Mezhdunarodnoy konferentsii vysokogo urovnya “Regional’noe sotrudnichestvo stran Tsentral’noy Azii v ramkakh Sovmestnogo plana deystviy po realizatsii Global’noy kontrterroristicheskoy strategii OON”* [Address by the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev to the participants of the High-Level International Conference “Regional Cooperation of Central Asian Countries within the Framework of the Joint Action Plan for the Implementation of the UN Global Counter-Terrorism Strategy”]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/5023>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2023a, September 20). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva na 78-i sessii General’noy Assamblei Organizatsii Ob’edinennykh Natsii* [Speech of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the 78th Session of the United Nations General Assembly]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/6679>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2023b, November 3). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva na zasedanii Soveta glav gosudarstv Organizatsii tyurskikh gosudarstv* [Speech of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the meeting of the Council of Heads of State of the Organization of Turkic States]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/6831>
- Mirziyoyev, Sh. M. (2024, August 26). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Uzbekistan Shavkata Mirziyoyeva na tseremonii otkrytiya trinadtsatogo Mezhdunarodnogo muzykal’nogo festivala “Shark taronalari”* [Speech of the President of the Republic of Uzbekistan Shavkat Mirziyoyev at the opening ceremony of the 13th International Music Festival “Shark taronalari”]. *President.uz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://president.uz/ru/lists/view/7498>
- Moldashev, K., & Qoraboyev, I. (2018). From regional integration to soft institutionalism: What kind of regionalism for Central Asia? In J. Nicharapova & S. Peyrouse (Eds.), *Integration processes and state interest in Eurasia* (pp. 83-96). American University of Central Asia.
- Nazarbayev, N. (2005, February 18). *Address of the President of the Republic of Kazakhstan to the people of Kazakhstan*. Akorda.kz. Retrieved February 27, 2025 from https://www.akorda.kz/en/addresses/addresses_of_president/address-of-the-president-of-the-republic-of-kazakhstan-nursultan-nazarbayev-to-the-people-of-kazakhstan-february-18-2005
- Nye, J. S. (1968). Comparative regional integration: Concept and measurement. *International Organization*, 22(4), 855–880. <https://doi.org/10.1017/S0020818300013837>
- Paasi, A. (2003). Region and place: regional identity in question. *Progress in Human Geography*, 27(4), 475–485. <https://doi.org/10.1191/0309132503ph439pr>
- Rizoyon, S. (2024, November 12). *Tsentralnoaziatskaya identichnost: Riski i vozmozhnosti* [Central Asian Identity: Risks and opportunities]. Cronos Central Asia. <https://cronos.asia/centralnaya-aziya/centralnoaziatskaya-identichnost-riski-i-vozmozhnosti>
- Shermatova, S., & Pyo, N. (2019). Analysis of Central Asian regional identity: Unity in diversity. *Journal of Global Politics*, 12(1), 133-158. <https://doi.org/10.35773/JGP.2019.12.1.133>
- Tolipov, F. (2015). *Pyat’ gosudarstv ili odin region? Natsional’no-regional’nyi dualizm v Tsentral’noi Azii* [Five states or one region? National-regional dualism in Central Asia]. Proekt ekspertnoi

gruppy CAPG. Almata Club.

- Tokayev, K. (2019, September 24). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Kazakhstan Kasym-Zhomarta Tokayeva na obshchikh debatakh 74-i sessii General'noy Assamblei OON* [Speech of the President of the Republic of Kazakhstan Kassym-Jomart Tokayev at the general debate of the 74th session of the UN General Assembly]. *Akorda.kz*. Retrieved April 15, 2025 from https://www.akorda.kz/ru/speeches/external_political_affairs/ext_speeches_and_addresses/vystuplenie-prezidenta-respubliki-kazahstan-kasym-zhomarta-tokaeva-na-obshchih-debatah-74-i-sessii-generalnoi-assamblei-oon
- Tokayev, K. (2021, August 6). *Vystuplenie Prezidenta Kazakhstana na Konsultativnoy vstreche glav gosudarstv Tsentral'noy Azii* [Speech of the President of Kazakhstan at the Consultative Meeting of the Heads of Central Asian States]. *Akorda.kz*. Retrieved April 15, 2025 from https://www.akorda.kz/ru/vystuplenie-prezidenta-kazahstanana-konsultativnoy-vstrec_he-glav-gosudarstv-centralnoy-azii-672341
- Tokayev, K. (2022, March 1). *Prezident Tokayev vyskazalsya o situatsii v Ukraine* [President Tokayev commented on the situation in Ukraine]. *Tengrinews.kz*. Retrieved April 15, 2025 from https://tengrinews.kz/kazahstan_news/prezident-tokaev-vyiskazalsya-o-situatsii-v-ukraine-463195/
- Tokayev, K. (2023a, April 27). *Vystuplenie Glavy gosudarstva Kasym-Zhomarta Tokaeva na XXXII sessii Assamblei naroda Kazakhstana "Spravedlivyy Kazakhstan: edinstvo, stabil'nost', razvitie"* [Speech of Head of State Kassym-Jomart Tokayev at the 32nd session of the Assembly of the People of Kazakhstan "Just Kazakhstan: Unity, Stability, Development"]. *Akorda.kz*. Retrieved April 15, 2025 from https://www.akorda.kz/ru/vystuplenie-glavy-gosudarstva-kk-tokaeva-na-xxxii-sessii-assamblei-naroda-kazahstana-spravedlivyy-kazahstan-edinstvo-stabilnost-razvitie-273_234
- Tokayev, K. (2023b, June 8). *Vystuplenie Prezidenta Respubliki Kazakhstan K. Tokayeva na plenarnoi sessii Mezhdunarodnogo foruma "Astana"* [Speech of the President of the Republic of Kazakhstan K. Tokayev at the plenary session of the "Astana" International Forum]. *Akorda.kz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://www.akorda.kz/ru/vystuplenie-prezidenta-respubliki-kazahstan-ktokaeva-na-plenarnoy-sessii-mezhdunarodnogo-foruma-astana-851830>
- Tokayev, K. (2023c, June 17). *Vystuplenie Glavy gosudarstva Kasym-Zhomarta Tokayeva na vtorom zasedanii Natsional'nogo kurultaya "Adiletty Kazakhstan – Adal azamat"* [Speech of Head of State Kassym-Jomart Tokayev at the second meeting of the National Kurultai "Fair Kazakhstan – Honest Citizen"]. *Akorda.kz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://www.akorda.kz/ru/vystuplenie-glavy-gosudarstva-kasym-zhomarta-tokaeva-na-vtorom-zasedanii-natsionalnogo-kurultayaadiletty-kazakstan-adal-azamat-175233>
- Tokayev, K. (2023d, November 24). *Vystuplenie Glavy gosudarstva Kasym-Zhomarta Tokayeva na Pervom forume rabotnikov sel'skogo khozyaistva* [Speech of Head of State Kassym-Jomart Tokayev at the First Forum of Agricultural Workers]. *Akorda.kz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://www.akorda.kz/ru/vystuplenie-glavy-gosudarstva-kasym-zhomarta-tokaeva-na-pervom-forume-rabotnikov-selskogo-hozyaystva-1510223>
- Tokayev, K. (2024a, April 25). *Vystuplenie Glavy gosudarstva Kasym-Zhomarta Tokaeva na XXXII sessii Assamblei naroda Kazakhstana "Edinstvo. Sozidanie. Progress."* [Speech of Head of State Kassym-Jomart Tokayev at the 32nd session of the Assembly of the People of Kazakhstan "Unity. Creation. Progress."]. *Akorda.kz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://www.akorda.kz/ru/vystuplenie-glavy-gosudarstva-kasym-zhomarta-tokaeva->
- Tokayev, K. (2024b, August 8). *Renessans Tsentral'noy Azii: Na puti k ustoychivomu razvitiyu i*

prosvetaniyu [The renaissance of Central Asia: Towards sustainable development and prosperity]. *Akorda.kz*. Retrieved April 15, 2025 from <https://www.akorda.kz/ru/renessans-centralnoy-azii-na-puti-k-ustoychivomu-razvitiyu-i-prosvetaniyu-1272135>

Uskembayeva, A. A. (2019). Formation of national identity in Central Asia. *Bulletin of the Karaganda University*, 95(3), 81-85.

https://rep.ksu.kz/bitstream/handle/data/8661/Uskembayeva_Formation_81-85.pdf?sequence=1&isAllowed=y

van Dijk, T. A. (1997). What is political discourse analysis? *Belgian Journal of Linguistics*, 11(1), 11-52. <https://doi.org/10.1075/bjl.11.03dij>

FTAMP: 19.45.91

Каримов пен Назарбаевтан кейін: Өзбекстан мен Қазақстандағы Орталық Азия бірегейлігі туралы ресми бұқаралық ақпарат құралдар дискурстары

Көркем Серікбек

Sapienza Università di Roma, Рим, Италия

email: serikbek.2252772@studenti.uniroma1.it

Аңдатпа

Кеңес Одағы ыдырағаннан бері Орталық Азияда біртұтас аймақтық бірегейлік қалыптаса қоймады, өйткені жас республикалар ең алдымен ұлттық егемендікті нығайту мен мемлекет құру ісіне басымдық берді. Өзбекстандағы (2016) және Қазақстандағы (2019) билік ауысуы 1989 жылдан бері жалғасып келген ұзақмерзімді саяси кезеңнің аяқталғанын білдіріп, өңірлік диалогтың жаңа кезеңіне жол ашты.

Мақалада жаңа президенттер Шавкат Мирзиёев пен Қасым-Жомарт Тоқаевтың ресми риторикада Орталық Азия бейнесін қалай “құрастыратыны” зерттеледі. Өңіршілдікке деген жоғары қызығушылыққа қарамастан, екі ел президенттерінің өздерінің ресми сөздерінде орталықазиялық бірегейлікті қалай көрсететіні әлі де жеткілікті түрде талданбаған. Осы олқылықтың орнын толтыру мақсатында екі лидердің 2016-2025 жылдар аралығындағы сөйлеген сөздеріне дискурстық талдау жасалып, риторикадағы өзгерістер зерттелді. Талдау нәтижесі көрсеткендей, Өзбекстан ортақ тарихи жадыны пайдаланып, мәдени бірлікті аймақтық бірегейліктің негізі ретінде алға тартады. Қазақстан болса, керісінше, прагматикалық ынтымақтастыққа сүйеніп, өзін жауапты әрі белсенді өңірлік актор ретінде көрсетеді. 2022 жылдан бастап геосаяси тұрақсыздық жағдайында екі ел де егемендік пен аймақтық өзін-өзі анықтау мәселелеріне көбірек көңіл бөле бастады. Бірегейліктің “жоғарыдан төмен” қарай қалыптасуын зерттей отырып, бұл жұмыс қазіргі Орталық Азияның саяси маңызын түсінуге үлес қосады және посткеңестік кеңістіктегі аймақтық бірлікті нығайтудағы дискурстың рөлін айқындайды.

Кілт сөздер: Орта Азия бірегейлігі, Қазақстан, Өзбекстан, саяси дискурс, өңіршілдік, көшбасшылықтың ауысуы

MPНТИ: 19.45.91

После Каримова и Назарбаева: Официальные медийные дискурсы об идентичности Центральной Азии в Узбекистане и Казахстане

Коркем Серикбек

Sapienza Università di Roma, Рим, Италия

email: serikbek.2252772@studenti.uniroma1.it

Аннотация

С момента распада Советского Союза в Центральной Азии не сформировалась единая региональная идентичность, поскольку молодые республики были преимущественно сосредоточены на укреплении национального суверенитета и государственном строительстве. Смена власти в Узбекистане (2016) и Казахстане (2019) ознаменовала завершение длительного периода правления, продолжавшегося с 1989 года, и открыла новый этап регионального диалога.

В статье исследуется, как новые президенты Шавкат Мирзиёев и Касым-Жомарт Токаев “конструируют” образ Центральной Азии в своей официальной риторике. Несмотря на значительный интерес к регионализму, то, как президенты двух стран представляют центральноазиатскую идентичность в своих официальных выступлениях, остается недостаточно изученным. Для устранения этого пробела были проведены дискурсивный анализ и изучение изменений в риторике речей двух лидеров с 2016 по 2025 годы. Результаты анализа показали, что Узбекистан использует общую историческую память и продвигает культурное единство как основу региональной идентичности. Казахстан, напротив, придерживается прагматичного сотрудничества и позиционирует себя как ответственного и активного регионального актора. С 2022 года обе страны в условиях геополитической нестабильности стали чаще делать акцент на суверенитете и региональном самоопределении. Изучая то, как идентичность формируется “сверху вниз”, данная работа вносит вклад в понимание политической значимости современной Центральной Азии и подчеркивает роль дискурса в формировании регионального единства на постсоветском пространстве.

Ключевые слова: Центральноазиатская идентичность, Казахстан, Узбекистан, политический дискурс, регионализм, смена лидеров

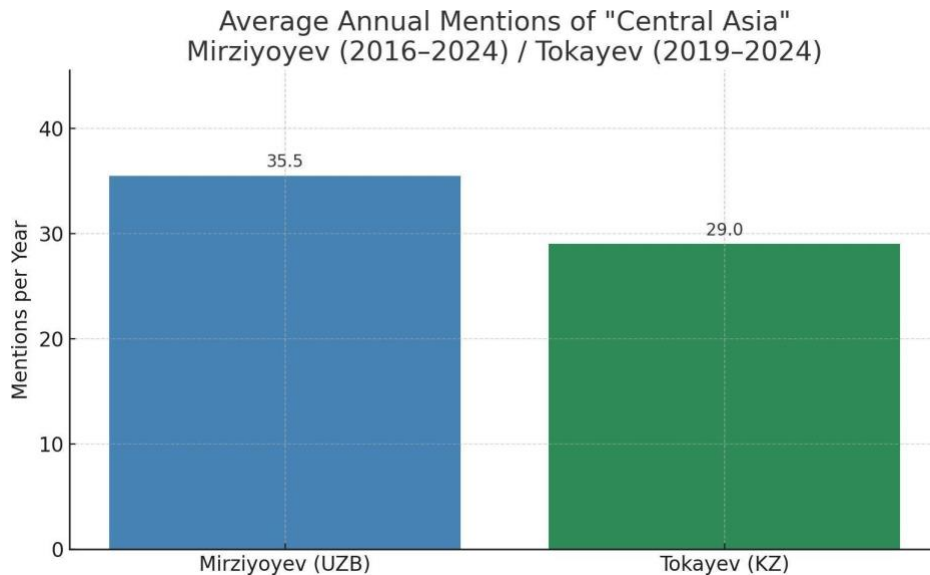
Received: January 31, 2026

Accepted: March 16, 2026

Appendices

Appendix A. Figures

Figure A.1. Average annual mentions of “Central Asia” Mirziyoyev (2016-2024) and Tokayev (2019-2024)

Note. Composed by author

The Frequency Index formula calculates the average number of mentions of the term “Central Asia” during the years of the presidency:

$$FI (\text{Frequency Index}) = \frac{N}{T}$$

Where:

N = total number of mentions of “Central Asia” in the presidential discourse

T = the total number of years covered by the analysis.

Using this formula:

$$FI (\text{Tokayev}) = \frac{174}{6} \approx 29.0$$

$$FI (\text{Mirziyoyev}) = \frac{320}{9} \approx 35.5$$

DOI: <https://doi.org/10.47344/8s5ffx83>

IRSTI: 19.45.91

Palestine Through the Central Asian Lens: Kazakhstan and Kyrgyzstan's Independent Media Narratives of the Gaza War (2023-2026)

Bekzhan Turdybek

KIMEP University, Almaty, Kazakhstan

email: bekzhan.turdybek@kimep.kz

Abstract

The October 2023 escalation of the war between Israel and Palestine led to a long-term controversy at the humanitarian and strategic level in the regions, such as Central Asia. This article focuses on the coverage and assessment of the stance of independent media outlets in Kazakhstan and Kyrgyzstan regarding their position on the Gaza war from October 2023 to February 2026. The government's position is being dealt with as a mediated object through framing instead of being a fixed diplomatic statement. The study is based on qualitative comparative analysis of the texts from three media sources in Kazakhstan (Ulysmidia, Orda, Radio Azattyq) and three in Kyrgyzstan (Radio Azattyk, 24.kg, AKIpress), obtained by keyword searching and screened for substantive reference to official positioning. Items were coded in terms of valence [positive/neutral/negative portrayal] and for the predominant narrative moves, i.e. legality and United Nations norms, humanitarian protection, security discourse, and procedural legitimacy. Findings indicate convergences in narratives of the formal diplomatic contents: both states are told through ceasefire calls, civilian protection, international law, and a two-state solution. Differences lie in emphasis. Kazakhstani coverage justifies its stance using governance and diplomacy, and Radio Azattyq prioritizes procedure around sustainable commitments. Kyrgyz media emphasize solidarity and humanitarian mobilization, while Azattyk highlights sharper morals-legal language and cues of accountability. Overall, the study illuminates domestication of war by looking at how Central Asian discourse presents war and reveals the influence of narration in the genesis of perceived legitimacy of foreign policy.

Keywords: media framing, conflict narratives, war in Gaza Strip, foreign policy communication, Kazakhstan, Kyrgyzstan

Introduction

The escalation of hostilities in Israel and the Occupied Palestinian Territory in October 2023 rapidly became a sustained international crisis with far-reaching humanitarian, legal, and diplomatic consequences. The United Nations (UN) investigative and human rights reporting has repeatedly conflicted about civilian protection concerns, detention-related issues, and issues of accountability, unilaterally putting the violence in the context-established international humanitarian law, and human rights law and norms (UNHRC, 2024; UNHCHR, 2024). In parallel, the UN humanitarian situation reporting has been following the decline in the living conditions and constant restrictions on the access of aid (UNOCHA, 2026a, 2026b). Together, these institutional sources enable the provision of the key categories through which the war is narrated and given judgment within public debate, including civilian protection, proportionality, access to humanitarian aid, and ceasefire diplomacy.

Narratives are important because they structure public meaning: they shape what the main problem is, which side appears to be legitimate, and what solutions are presented as acceptable. The

issue of Israel-Palestine is especially fought over because a number of registers are simultaneously encompassed - humanitarian suffering, competing legal claims, security issues, geopolitics, and religious symbolism. At the same time, an informational environment in the context of the war is conditioned by the risks and limitations of journalists, which influence what can be verified and multiplied (Committee to Protect Journalists, 2025; UNESCO, 2024). Influential protests on overlays are reshaping the circulation movement and evaluating the criteria of reporting content. Influential campaigns of freedom of media and referendum safeguards for democracy further added to influence the circulation of the conflict accounts and assessing solutions (Freedom House, 2024, 2025). Under these conditions, domestic media in third countries can become important intermediaries and can help to select authoritative sources and translate distant violence into locally meaningful political judgements.

This mediation can be usefully viewed from a vantage point in Central Asia. Kazakhstan and Kyrgyzstan are in a far-flung corner of the world from the theatre of war, yet the war is salient for domestic purposes as well as for the international standing of both states. Kazakhstan's Ministry of Foreign Affairs condemned the attacks on civilians and hostage taking, requested humanitarian access, called for restraint in an effort to avoid disproportionate harm to civilians, and reaffirmed its commitment to a two-state solution, similar to its longer-standing official determination (MFA of the Republic of Kazakhstan, 2023; MFA of the Republic of Kazakhstan, n.d.). As was also reported in public discourse, Kazakhstan's stances might also apply to deliberations on stabilization and recovery arrangements and are therefore open to potentially adaptive stance dynamics over time (Anadolu Agency, 2026). Kyrgyzstan also has had a similar signal preoccupation with humanitarian concern and negotiated settlement and has repeated indications of providing aid and solidarity with the civilians affected, and reiterated support for Palestinian statehood (MES of the Kyrgyz Republic, 2024; AKIpress, 2024). Reporting also directs their agenda to a governance dimension of "stance" in which authorities deal with public expression and polarisation as part of domestic stability (Eurasianet, 2023).

Independent media are key to this process. Official statements seldom enter into public debate as neutral text, but are recast in terms of their original context as either different or similar. Firstly, by the selection of headlines; secondly, the selection of quotes; thirdly, explanation and evaluative cues that encourage audiences to interpret official positioning as either principled, adequate, inconsistent, or performative. Even in the absence of any explicit editorializing, choices about what to foreground, even about deciding what is important to be heard in a complex media ecosystem from international law issues to humanitarian catastrophe, to security concerns, to domestic stability is challenging. Even without any explicit editorializing about the news, choices about what to foreground have an effect on interpretation in the media ecosystem (Internews, 2024). Despite the literature on Israel-Palestine framing in the Western and major international media, the systematic research on the ways the Central Asian independent outlets narrate and assess the positioning of the governments of their countries after October 2023 is limited.

This article fills this gap by examining independent media framing of the news in Kazakhstan and Kyrgyzstan between October 2023 and February 2026. How do media outlets present the view of the government position (positive, neutral, or negative) and what narrative moves underlie these? Conceptually, stance as a mediated object that is shaped by salience, sourcing, and evaluation is approached. Methodologically, the study reverts to qualitative analysis carried out by texts published in three outlets in Kazakhstan (Ulysmmedia, Orda, Radio Azattyq) and three in Kyrgyzstan (Radio Azattyk, 24.kg, AKIpress), obtained through keyword search and the relevance of texts. The research codes each item for the valence and justificatory moves (e.g., whether it is legal, whether it is for humanitarian reasons, whether it is for security reasons, procedural legitimacy, etc.). The article makes

the case that while both states converge upon (some) diplomatic grammar (ceasefire, humanitarian protection, international legality, two-state settlement), the receptacles of these diplomatic language digestions vary depending on the legitimization of lexicological dimension of each country/moment. The article continues on to include a framing of existing theories, a review of literature, methodology, comparative results, a discussion, and a conclusion.

Literature Review

Global Frames on Israel-Palestine Conflict: regime and contestation

A great amount of work has been done to study the way how Israel-Palestine war is portrayed in the Western press, along with major international media. A finding is reemerging that coverage is frequently skewed in a way that favors frames congruent with dominant political narratives in the political space from which the coverage originates, in particular “security threat”, “counterterrorism”, and “law and order”, while communities of Palestinians are pigeonholed, prednisone or made to be seen largely through vocabulary of violence and militancy (Park & Oliullah, 2025; Sjobeck, 2025). In a comparative study of different outlets in the United States, for example, Fox News is said to favor a high reliance on a “security threat” frame of the situation that emphasizes the necessity of Israel’s actions as defense, while The New York Times and CNN are said to emphasize a humanitarian crisis and moral responsibility frame more often (Park & Oliullah, 2025). Such findings have importance because they show that even within a given national media system, ideological orientation as well as newsroom practices can lead to a generation of systematically different interpretive emphases.

Comparative work outside the US realizes similar asymmetries in the representation of victims, use of words, and story structure. A mixed-method comparison of British and Swedish media from the post-October 2023 period highlights the importance of lexical choices (for example, the verbs used for deaths, labelling of the war, and visibility of casualties) that can influence moral attention/perceived innocence (Sjobeck, 2025). Even when media outlets seem to be reporting the same facts, framing differences are present through recurring narrative conventions: which deaths are individualised, whose voice anchors the storyline, which timeline is treated as a beginning, whether context is provided as structural history or immediate provocation, and so on.

Another piece of the literature relates to explicit bias and ideological positioning of the global broadcasters. A comparative headline analysis of Al Jazeera, CNN, Global Times, claims that it is the patterned choice of lexical and thematic vocabulary by particular headlines that reproduces different ideological narratives. In particular, Al Jazeera is claimed to have foregrounded Palestinian resilience via “narratives of strength” and of “resistance”. In CNN the vocabulary of its headlines is interpreted as more Israel centered in terms of saliency and labeling (Ibrar & Khan, 2025). While there are limitations to such headline-based designs (due, among other things, to their compression and tendency towards being designed to generate attention), this work illustrates how framing functions through the deployment of uneven language that leads audiences to specific causal and moral interpretations.

Recent studies have also developed the framing discussion through links with the peace/war journalism debates. As an example, work comparing CNN and Al Jazeera with the October 2023 escalation frames the contrast not only in terms of bias, but also display school of journalism. It distinguishes war journalism orientation towards violence and elite conflict and polarization and peace journalism orientation towards context, humanization and nonviolent options (Amer et al., 2025). The same conceptual shift is made in other framing studies, which view moral evaluation and solution

emphasis as key elements of framing. For example, a qualitative framing study using the application of Entman's four components explains how outlets can vary in the position mainly regarding moral judgement and remedies in the form of suggestions for action. It can be described as ranging from diplomatic neutrality to explicit condemnation rather than the basic event description (Ainani & Yudiansyah, 2025). These studies are useful, therefore, because they refocus attention away from "who is right" to how journalistic narratives tend to normalize particular moral and political conclusions.

However, the literature leaves several issues underexamined that are central to the present study. First, a lot of the Israel-Palestinian framing scholarship is conflict-centric; short stories or papers analyze how an outlet frames the story around Israel, Hamas, or Palestinians (especially in the case of security vs. humanitarianism). But in general, they do not acknowledge third-country government positioning as the primary object of analysis. As a result, we know much less about how media tell a story about a state's position, as that of a prudent, principled, inconsistent, constrained, or performative state, when the war is far away but politically important. Second, numerous comparative research highlights lexical asymmetries and biased claims, when they would benefit from going further in understanding and identifying how such textual patterns translate to evaluative outcomes of their own that audiences could realize (e.g., legitimacy, adequacy, procedural credibility). Relatedly, designs oriented towards headlines are able to shed light on salience and labelling, while at the same time their compression means that their illustrative capacity to capture wider narrative moves through which moral evaluation and policy implications are assembled is reduced (Ibrar & Khan, 2025). Third, approaches to peace/war journalism add an important normative distinction, but tend to be applied to major broadcasters and are not always able to take into account how media operate under different structural constraints. Such constraints may include smaller markets, hybrid regimes, and reliance on official sources, where evaluation may be expressed indirectly rather than through explicit editorial voice. Finally, the dominant geographical focus on the US, Western Europe, and global broadcasters means that the media ecosystems of Central Asia remain on the margins of this debate, even though the war and conflict terrains there provide a revealing site for studying the domestication of global conflicts under distinctive foreign policy strategies and under the conditions of domestic governance. Addressing these gaps, by reorienting attention away from the protagonists of the war and instead focusing on the government stance as a mediated object, this article uses a comparative Central Asian design, demonstrates how similar diplomatic repertoires can be narrated using different legitimacy logics in different outlets and contexts.

Central Asia: media structure, constraints, and implications for international conflict coverage

While a large body of literature exists on Israel-Palestine framing literature, the Central Asian media environment has been generally covered in the literature through the presentation of different sets of questions, including questions about ownership, political control, professional ethics, and audience consumption patterns. This scholarship offers a critical background of understanding why and how narratives may be crafted in Kazakhstan and Kyrgyzstan, even in contexts when the focal event may be external.

First, structural analyses underline the fact that media ownership and channels of influence in the region are politically consequential and also frequently non-transparent. In Kazakhstan, media ownership is said to be deeply centralized and tied to politically connected elites, as well as means of significant media footprints of Russian state-owned media and infrastructure (Dumont et al., 2021a). In

Kyrgyzstan, ownership is explained as relatively more diversified and, nevertheless, plagued by vulnerabilities caused by political pressure and elite capture as well as the strong presence of Russian state media (Dumont et al., 2021b). These patterns are relevant to the story of conflict internationally because they determine the overall ecosystem of greater and lesser permissible interpretations, sourcing routines, and strategic sensitivities of outlets operating under varying degrees of constraint. Second, audience-level research shows media usage and trust patterns to be different across Kazakhstan and Kyrgyzstan in ways that might play a role in what kinds of narratives are persuasive. Survey-based work reveals the dominance of television to date as a main source of information in both countries, while also reflecting differences in the relative role of radio, newspapers, and internet-based news use (Junisbai et al., 2015). From a framing perspective, this has important implications as the authority of certain media formats as well as the distribution of audiences across media platforms can influence the circulation of official framings and the survival of alternative framings.

Third, professional conditions, in particular ethical pressures and practical constraints, have been repeatedly found to be key characteristics of journalism in Central Asia. A comparative study of journalists in several Central Asian republics has brought out ethics such as imbalance and politicized reporting, where ethics have been formulated out of professional ideals but are structurally constrained choices (Kurambayev & Freedman, 2019). For studies of international crises, this body of work implies that stories about crises may not be derived from ideological content alone, but also from risk management: what is acceptable to say, who the acceptable sources are, and how critique is expressed (directly, indirectly, or by selective quotation).

Even so, these studies do not fully demonstrate the process of concretizing structural conditions into concrete storylines when the topic concerns a highly polarized foreign conflict. Ownership and influence profiles are profiles of concentration and vulnerability, but not very often mapping downstream with effects on framing choices: what sources will become safe, what will be emphasized, and what risk of ambiguity may be strategically kept in place (Dumont et al., 2021a, 2021b). Audience research does chart media habits but does little to help understand the ways independent, online-first sources are translating official diplomacy into persuasive narratives for various audiences (Junisbai et al., 2015). Work on journalistic ethics is useful in documenting professional pressures, but too often they stop before specifying the textual tactics by which critique is handled at risk (Kurambayev & Freedman, 2019). The result is a disconnect between the macro level of accounts of the media environment, as opposed to the microanalysis of the way an external war is domesticated. This article bridges that gap in the literature by exploring how independent outlets in Kazakhstan and Kyrgyzstan tell the story of the government's position on Gaza and detect the recurring narrative moves through which legitimacy is affirmed, bracketed, or questioned.

How frames are identified and “measured” in conflict framing research

Framing studies usually have a structure combining the theoretical definitions and observable textual indicators. Some designs use frame categories derived with deductive principles (often adapted from established typologies, especially by coding how and how not certain interpretive packages show up in headlines, leads, sourcing patterns, and recurrent theme patterns) (Matthes & Kohring, 2008; Park & Oliullah, 2025). Others apply inductive methods, letting the frames arise with close reading, thematic analysis, or qualitative coding, often concentrating on the structure of narrative, ethical assessment, and cues to solutions (Amer et al., 2025; Ainani & Yudiansyah, 2025). A further methodological direction focuses on standardization and clarity in the operationalization of how “frames” are spread across studies, and framing research has sometimes been fragmented in its

empirical practices (Saperas & Carrasco-Campos, 2015). Despite these varied approaches, however, the underlying logic is consistent with the logic of Entman's model in the sense that frames become visible in patterns of emphasis and omission that channel audiences toward particular definitions of the nature of what the conflict is, who matters, who is responsible, and what needs to be done (Entman, 1993).

Overall, there are solid bases in the literature from which analyses can be developed for how media narratives are framed by framing theory (Entman, 1993; Matthes & Kohring, 2008) and the empirical evidences on the framing of Israel-Palestine in western and major international media are substantial (Amer et al., 2025; Ibrar & Khan, 2025; Park & Oliullah, 2025). In parallel, Central Asia scholarship elucidates structural conditions, which shape journalism in the region-ownership patterns, the way stakeholders receive outside foreign influences, consumption by audiences, and limitations of journalistic work of professionals (Dumont et al., 2021a; Junisbai et al., 2015; Kurambayev & Freedman, 2019). Yet all too rarely do these literatures intersect: there has been little systematic study of how the post-October 2023 Israel-Palestine war was framed by Central Asian independent media, even less so the mediation of their own governments into a positioning within that war. Addressing this absence, the current article engages with the war mostly as a discursive background. It also reorients the analytical lens on government stance as a mediated object by exploring how the independent outlets in Kazakhstan and Kyrgyzstan tell the story of the official positioning as principled, cautious, contradictory, lackluster, or politically constrained, and how these depictions are the result of repetitive narrative moves and evaluative framing.

Theoretical framework

Framing has become one of the most popular methods in analyzing the construction of meaning of mediated political events. In its most frequently cited formulation, a frame functions by means of selection and salience: some features of a reality observed are foregrounded in order to favor a certain definition of a problem, causal interpretation, moral evaluation, and/or recommendation for treatment (Entman, 1993). This is particularly true in the case of war and international crises where, quite often, the same episode can be told in the form of a security crisis, a humanitarian disaster, a legal conflict, a moral breaking, or a geopolitical conflict. All suggest different "common-sense" conclusions about responsibility, legitimacy, and appropriate action.

At the same time, framing scholarship is often conceptualized as conceptually diverse and methodologically plural, which poses problems for comparability across studies (Matthes and Kohring, 2008). Meta-level work on framing research has thus called for a greater emphasis on making both the theory and empirical indicators more clearly operationalized as well as more transparent to the other (Saperas & Carrasco-Campos, 2015). In conflict contexts, this concern is not just a technical one: frames are not neutral descriptions but are interpretive packages that help to define which people are inside the boundaries of empathy or for whom the blame should be squarely placed and what legitimacy there is to the claims of actors. As a result, framing analysis is especially appropriate for the analysis of the depiction of the Israel-Palestine war, an issue that is laden with historically and morally laden interpretations in the various media systems and political space.

Methodology

This research engages in a comparative qualitative media analysis research methodology and assesses the narrative and evaluation of the position of the governments of Kazakhstan and Kyrgyzstan regarding the Israel-Palestine war from October 2023 to February 2026 in independent media outlets

of these countries. This time frame was selected to record coverage from the early initial escalation and first official reactions to the subsequent diplomatic and humanitarian time frames, including the debates over ceasefire/stabilization and positioning once more. The selected outlets for this analysis were six outlets that have been chosen for their relative independence and relevance to their audience: Kazakhstan: Ulysmmedia (n = 5), Orda (n = 9), and Radio Azattyq (n = 6), Kyrgyzstan: 24.kg (n = 7), AKIpress (n = 10), and Radio Azattyk (n = 4). In Kyrgyzstan, the chosen outlets are some of Kyrgyzstan's most widely read online news outlets and do not work within direct state media structures, while in Kazakhstan, they were chosen as some of the most popular outlets that are not controlled by the state, thus providing suitable access platforms for the analytical field of how non-state outlets mediate official foreign policy messages.

The corpus was compiled in a systematic way by using each outlet's internal search function and consistent conflict-related keywords in the relevant languages (e.g., Gaza, Palestine, Israel, Hamas, ceasefire, humanitarian aid, UN). Retrieved items were screened based upon inclusion criteria: (a) publication within the timeframe, (b) substantive reference to the positioning of national government, such that found in statements or actions taken by the president, the Ministry of Foreign Affairs (MFA), the parliament, government agencies, and/or official humanitarian initiatives, and (c) sufficient narrative content to make interpretable analysis possible. Exclusion criteria were: duplicate publications, reproduction of international news without an internal connection, and short notices that did not contain interpretive content. The final sample consisted of N = 41 articles published by 6 outlets (Kazakhstan: n = 20; Kyrgyzstan: n = 21).

Analysis continued using qualitative content analysis based on framing logic (Entman, 1993). Each article underwent a valence-based categorization of how the government's status was presented in the article, either positively, neutrally, or negatively, depending on the dominant evaluation signaled in the headline/lead and strengthened in the overall narrative closure, which was supported by text evidence extracts. To interpret the valence judgments, for every article, each of the main sources (who is quoted) and dominant frame (e.g., legal/UN, humanitarian, security, diplomacy, or procedural legitimacy) was noted. Findings are reported in the form of a comparative profile in terms of the legitimacy, neutrality, or problematization of official stances in the independent media in the two country cases and what recurring narrative moves lie behind these evaluations.

Results

Kazakhstan: 3 independent outlets, the mediated "stance" of the state

Across the Kazakhstan corpus, the government is careful never to position itself on the war in Israel-Palestine (Gaza) as a single fixed stance but rather constructs the issue within regularly recurring narrative routines showcasing various features of the state, such as principled diplomacy, humanitarian responsibility, protection of citizens, and information governance. While the dependence on official voices (presidential statements, MFA briefings, cabinet letters) is the same for Ulysmmedia.kz, Orda.kz, and Radio Azattyq (Kazakhstan service) report, assess, and contextualize the official position differently – from administrative reports to legitimization of voice accenting to evaluative scrutinizing (Ulysmmedia.kz, 2023, October 17; Orda.kz, 2023, November 29; Radio Azattyq, 2023, October 11).

Ulysmmedia.kz: position of citizen protection and "rules-based prudence"

Ulysmidia tells the story of Kazakhstan's position mostly in terms of consular action and crisis management. The government is characterized by its efforts of practical mobilization – tracking of citizens in Israel and Gaza, support by hotlines, and attempts at evacuations under the uncertainty (Ulysmidia.kz 2023 October 9; Ulysmidia.kz 2023 October 16). In this framing, “stance” is showcased in administrative responsibility as much as diplomacy. When reporting official content of foreign policy, Ulysmidia is reproducing a balanced and legal-diplomatic formula: condemnation of violence against civilians and rejection of terrorist methods paired with appeals for restraint in inflicting unnecessary damage on civilians, developing emphasis on the international legal framework, law related to the UN, and a two-state formula (Ulysmidia.kz, 2023, October 17). Presidential remarks are also written in a principled register – the use of terrorism as a means of settling long-standing disputes is portrayed as simply unjustifiable (Ulysmidia.kz, 2023, October 13). Overall, the mood of the message is neutral (if not positive) as obstacles are generally explained by the external restrictions, while the role of Kazakhstan inspires continuous engagement and responsibility. This continues over to information governance, when MFA reports are publicly taken to reject rumors (e.g. anticipated refugee relocation to Kazakhstan) and encourage crediting official irrefutable evidence (Ulysmidia.kz, 2025, June 22).

Orda.kz: position as humanitarian leadership and international activity

Orda.kz's conception is more outward-looking and explicitly legitimizing. It repeatedly demonstrates Kazakhstan as a humanitarian force responding to the “catastrophic” situation in Gaza, emphasizing further shipments of assistance (food, bedding, medicines) as a result of a presidentially initiated project (Orda.kz 2023, November 29). Orda.kz also relates humanitarian assistance to the developments related to evacuation, strengthening the image of a practical solidarity and not a symbolic concern (Orda.kz, 2023, December 11). In the context of multilateral diplomacy, Orda.kz focuses on Kazakhstan's support of UN General Assembly demands (ceasefire-related and humanitarian access) and explicitly explains the non-binding characteristics of General Assembly resolutions in comparison to Security Council decisions, which put Kazakhstan's position within an institutional order in which law and procedure are important (Orda.kz, 2023, December 13). The same logic goes further with its coverage of calls to escalate efforts towards a ceasefire and repeating the re-statement of the two-state formula and 1967 borders as the bases of settlement (Orda.kz, 2024, March 6).

Crucially, Orda.kz's tone is frequently changing from neutral relaying to affirmative evaluation. It reports on Kazakhstan being “supporting” peace initiatives and describes diplomatic developments as positive milestones (Orda.kz, 2024, June 4; Orda.kz, 2025, October 3). It also sets all information into the background: refugee-resettlement rumors are denied as false, and audiences are directed to official sources (Orda.kz, 2025, June 23). Even potentially sensitive strategic choices, such as joining the Abraham Accords are narrated as logical continuations of Kazakhstan's foreign policy (Orda.kz, 2025, November 7). By February 2026, Orda.kz maintains this legitimizing register since it reports about Kazakhstan being willing to provide personnel (including military/medical components) to new stabilization initiatives that are constructed as part of post-conflict arrangements (Orda.kz, 2026, February 20). In sum, Orda.kz creates a by and large positive account of Kazakhstan's position: humanitarian, active, and engaged with the world.

Radio Azattyq (Kazakhstan): justifying and procedural legitimacy

Azattyq treats overlapping themes of evacuation, official statements, and diplomatic coordination, but makes “stance” something that is to be checked and interpreted instead of accepted as official, settled news. There is an initial emphasis on mystification (denial of the fact of missing Kazakhstanis) and detachment from the certainty of the number of citizens remaining in Gaza (Radio Azattyq, 2023, October 15; Radio Azattyq, 2023, November 17). It also includes briefings on those left in Gaza through a register that highlights constraints and limits of information instead of valid performance narratives only (Radio Azattyq, 2023, November 6).

More importantly, Azattyq extends “stance” to issues of domestic legitimacy. When Kazakhstan’s foreign policy positioning is more strategic in terms of joining big diplomatic frameworks or discussing possible springs and possible security participation, Azattyq emphasizes interpretation and other institutional authorization. Its coverage of Kazakhstan’s accession to the Abraham Accords focuses on the move as one of strategic alignment to be explained (Radio Azattyq, 2025, November 7). In February 2026, Azattyq put up parliamentary procedure in relation to any potential military involvement possibly related to Gaza, at the end of which oversight and authorization play a key role in the narration of the issue (Radio Azattyq, 2026, February 20). This results in more of a mixed picture: Kazakhstan may have an internationally active face, but also a procedurally ambiguous face where external messaging or domestic decision process does not fit well together.

Synthesis - one side, three mediated meanings

Across all three outlets, the official repertoire is broadly consistent – condemnation of violence/terrorism, emphasis on civilian protection, emphasis on the use of international law and claws UN/process, ceasefire language, two-state solution, humanitarian assistance (Ulysmmedia.kz, 2023, October 17; Orda.kz, 2024, March 6; Radio Azattyq, 2023, October 15). The difference is in the manner in which this repertoire is domesticated. Ulysmmedia makes the state capacity and citizen protection out of the concept of stance (Ulysmmedia.kz, 2023, October 9). Orda.kz raises this position to humanitarian leadership and proactive diplomacy, more often than not in a legitimizing manner (Orda.kz, 2025, October 3). Azattyq, in the meantime, maintains an open position to be checked and subjected to a procedural criticism, especially where there are intersections between any strategic elementary commitment and a domestic institutional legitimacy (Radio Azattyq, 2026, February 20). This within-country variation is of analytical importance in light of the realization that government stance is not only available as communicated by officials, and to the extent that their words were likely adopted by outlets, but also in terms of how outlets rendered the communication of that message into stories of competence, moral responsibility, and correctness of procedure.

Kyrgyzstan: Independent Media Narratives of Government Positioning

Across the Kyrgyzstan corpus, the turn of the government on an Israel-Palestine (Gaza) war is built on repeated routines of narrative production where humanitarian solidarity to the community, multilateral legality, and, subsequently, repeated emphases on clear moral denunciation are present. While Radio Azattyk (Kyrgyz service), 24.kg, AKIpress also use the statements of official sources extensively, the three outlets differ in what they foreground: Azattyk has given the moral-legal technicality of statements made by elites the most importance, 24.kg has framed the humanitarian mobilization and mechanisms for delivery, and AKIpress stabilizes the position as policy continuity, while also imprints domestic discussion as well as activism (Radio Azattyk, 2023, October 9; 24.kg,

2023, November 12; AKI

Radio Azattyk (Kyrgyzstan): position in the perspective of moral urgency in the legal-diplomatic context

Azattyk cites the words of the first line of the MFA as cautious and de-escalatory: worry over escalation and an appeal to both sides to cease hostilities and to start political-diplomatic dialogue (Radio Azattyk, 2023, October 9). Over time, however, within the outlet, more emphasis is given to a sharper moral register in the elite discourse. In March of 2024, Azattyk, a senior official, denounces terrorism and reminds of Kyrgyzstan's condemnation of the October 7 attack, giving respect for self-defense in Israel and the immediate invocation of international law and international actions to halt what is explicitly named "genocide Bush" (Radio Azattyk, 2024, March 19). Later, the presidential speeches are framed by Azattyk's media as reaffirmation of the ceasefire urgency, the protection of the civilian population and civilian infrastructure under the international humanitarian law, and the two-state settlement formula based on the UN principles with explicit support of Palestinian self-determination and statehood (Radio Azattyk, 2024, July 4). By September 2025, risking heavily in the UN General Assembly, Azattyk advertised for the "genocide" to be "put to an end", international judicial investigation is demanded in parallel with condemnation of terrorism and the restatement of the two-state solution on 1967 borders (Radio Azattyk, 2025, September 24). In this outlet's narration, Kyrgyzstan's position is therefore "legal-diplomatic" according to its structure but increasingly moralized as to its contents.

24.kg: stand up as humanitarian solidarity as institutional action

In the coverage by 24.kg, the stance is told rather, through humanitarian empathy and practical help, without much focus on procedural critique. The outlet reports on the presidential calls to stop fighting, severely harming civilians, and initiating negotiations (24.kg, 2023, November 9). It then accords considerable salience to solidarity language in the context of Organization of Islamic Cooperation (OIC): Japarov is quoted saying catastrophic events in Palestine were expressed in its condolences and readiness to offer humanitarian aid to the civilians in the Gaza Strip (24.kg, 2023, November 12). A distinctive thing about 24.kg is that different mechanisms for institutionalizing solidarity are seen: announcements by the leadership of parliamentary institutions about donating the salary for one day (24.kg, 2023, November 14), a dedicated account of the government for receiving donations by the population (24.kg, 2023, December 19), delivery of humanitarian cargo through emergency services channels with transition via a humanitarian intermediary for distribution (24.kg, 2024, January 16). The outlet also reports some other official diplomacy, repeating that civilian suffering is a cause for concern and backing an end to hostilities in the country in favor of a peaceful and law-based settlement. (24.kg, 2025 June 25; 24.kg, 2025 October 9) Overall, 24.kg builds a neutral to positive image from the standpoint of governments by emphasizing the message of empathy, humanitarianism, and verifiability of official messages over time.

AKIpress: stance as policy continuity

AKIpress forms the creation of Kyrgyzstan's position by establishing continuity along policies and a constant flow of information about institutions: initiation of the first calls to end hostilities in AKIpress (2023, October 9), President have recognized the right of independence and sovereign statehood of the Palestinians AKIpress (2023, November 11), Opening of the dialogue between the

leader of parliament and the representative of Palestine AKIpress (2023, November 14). It then reinforces multilateral/legal positioning by reporting on official welcome of a declared derecognition of UN Security Council resolution on cease-fire (AKIpress, 2024, March 26) and regular diplomatic practices and consultations which provide repeated messaging for Palestinian statehood and UN-based settlement principles (AKIpress, 2024, May 20; AKIpress, 2025, January 16; AKIpress, 2026, February 24).

AKIpress is also unique in the way it exposes the domestic arena surrounding the stance. It not only reports parliamentary inquiry about the MFA's position early in the crisis period (AKIpress, 2023, October 16) but also reports a public action in support of Palestine in Bishkek (AKIpress, 2023, October 28) but also "stance" is narrated not just in terms of executive diplomacy but in terms of an issue of public and parliamentary salience. In addition, AKIpress features an opinion section in which a vehemently advocative writing is published, which has a stronger national argument and legal positioning regarding Gaza. In an analytical sense, it is important because it demonstrates how discourse on moral and legal issues can circulate outside of official statements and can potentially increase expectations of what a "sufficient" position should be (Malikov, 2025, May 1).

Synthesis: Three outlets, three legitimacy narratives

Despite the variation of the Kyrgyz outlets, the official rhetoric is generally similar; the repeated denunciations of violence, the necessity to spare civilian lives, open the way for humanitarian relief efforts, engage in covid diplomatic negotiations, as well as advocating for a two-state solution based on the international principles of law are all echoes heard throughout all three Kyrgyz outlets. (Radio Azattyk, 2023 October 9; 24.kg, 2023 November 9; AKIpress, 2024 March 26) The difference is the way in which this repertoire is domesticated. Azattyk foregrounds aspects of moral urgency and responsibility in the framework of law (Radio Azattyk, 2024, 19 March; Radio Azattyk, 2025, 24 September). 24.kg highlights humanitarian solidarity institutionalized through institutions and the delivery of aid (24.kg, 2023, 19 December; 24.kg, 2024, 16 January). On one hand, AKIpress stabilizes the continuation of policy, but functions on the other side based also on domestic visibility and debate (AKIpress, 2023, October 16; AKIpress, 2023, October 28). As a consequence, Kyrgyzstan's position is mediated less through narratives of consular competence (which are dominant in much of the coverage from Kazakhstan) and more through a combination of the registers of solidarity, legality, and, at key moments, explicit moral condemnation, which yields an overall portrayal of the stance that is neutral to positive, but rhetorically more emphatic.

Comparative Analysis of Kazakhstan and Kyrgyzstan

A cautious comparison of the two corpora reveals more similarity than difference in the formal structure of the stances by governments, but some divergence in rhetorical intensity and in the frame of diplomacy presented to the outside world, which are emphasized at different stages. In both of those cases, independent media outlets constantly repeat official rhetoric based on ceasefire/de-escalation, on the civilian population, humanitarian aid, a two-state settlement based on international law and UN principles (Ulysmidia.kz, 2023, October 17; Orda.kz, 2024, March 6; Radio Azattyk, 2024, July 4; AKIpress, 2024, March 26). Where there are differences, they are not clashing (both countries use multiple registers), but emerge with greater clarity when the coverage is read through time through momentary periods of escalation, while policy messaging is afterward communicated.

Phase 1: Emergency response to the October 2023 escalation (October 2023)

In both countries, the official position stated by the most independent outlets has been de-escalatory and diplomatic. Kyrgyzstan's MFA appeals to the sides to halt the steps of enmity and initiate political-diplomatic dialogue (Radio Azattyk 2023, October 9; AKIpress 2023, October 9). Kazakhstan's early position, as relayed in Ulysmidia, is characterized by a combination of de-escalation with more explicitly "balanced" condemnation structure consisting of condemning Hamas attacks and hostage taking as well as a demand on Israel to avoid disproportionate use of force, while at the same time persistently emphasizing international law and calling for a two-state solution (Ulysmidia.kz, 2023, October 17). In other words, both states are narrated in a tone that urges dialogue and restraint, but where Kazakhstan has early messaging (in your Kazakhstan corpus) that is more explicitly narrated in the tone of the language of condemnation and restraint, whereas Kyrgyzstan has an early language of concern and call to stop fighting.

During this first stage, there is also mention in the media of both countries about measures taken by the states, linked to citizens, and the response mechanisms in practical terms, however in the case of the Kazakhstan corpus, there is more detailed and continuous reporting on measures taken among citizens (hotlines, numbers, evacuation logistics) (Ulysmidia.kz, 2023, October 9; Radio Azattyq, 2023, October 11). This is not taken as a "unique" national characteristic rather it is only a difference about what is evident and elaborated in the specific texts sampled.

Phase 2: Institutionalization of solidarity & humanitarian response (November – December 2023)

By November-December 2023, the position in both countries becomes more palpable on an institutional level: not only in the form of a diplomatic declaration, but also in the form of equalization and signals in public. In Kyrgyzstan, the position is told through the performances of solidarity (parliamentary donation initiative) and public humanitarian readiness (Islamic multilateral environment) (24.kg, 2023, November 12; 24.kg, 2023, November 14; AKIpress, 2023, November 14). Kyrgyz coverage also brings to light a state-connected mechanism of fundraising (special account to collect money for the civilians in Gaza) (24.kg, 2023, December 19). In the case of Kazakhstan, Orda.kz describes humanitarian assistance as an action endorsed by the president following a "catastrophic" situation and describes UN General Assembly voting dynamics related to the ceasefire, where Kazakhstan voted in support of the resolution (Orda.kz, 2023, November 29; Orda.kz, 2023, December 13). At this stage a real difference is not that one country is humanitarian and the other is not (both are), but that Kyrgyz outlets (in your sample) give more prominence to mobilization instruments of the domestic population (donations, fundraising), while Kazakhstan outlets (especially Orda) give more prominence to the framing of multilateral voting and international diplomacy together with aid.

Phase 3: 2024 - Multilateral legality but rhetoric disagrees about intensity (March - July 2024)

In 2024, both states maintain being told as supporting a ceasefire and law-based settlement. However, the insertion of what is referred to as a strong moral legal register through statements among the elites in Kyrgyzstan. A notable example is how the speech of Edil Baisalov, denouncing terrorism and recognizing Israel's right to self-defense, also refers to Gaza as "genocide" and demands international action, explicitly labeling the United States as the major player to end it (Radio Azattyk, 2024, March 19; 24.kg, 2024, March 18). In the Kazakhstan corpus for a rather similar period, Orda.kz focuses on the pleas from Kazakhstan to strengthen the ceasefire actions and repeat the two-state

formula for a settlement and the borders of 1967 through diplomatic platforms (Orda.kz, 2024, March 6). This is not to say that Kazakhstan has “no moral language”, but rather asserts that the greatest moral escalation in Kyrgyz corpus is more explicit and more frequently highlighted by Azattyk.

By July 2024, the former of these two state-settlement principles and principles of international humanitarian law remained the basis of Kyrgyzstan’s presidential discourse, actively supporting Palestinian self-determination and statehood (Radio Azattyk, 2024, July 4). This is broadly consistent with Kazakhstan’s continued reliance on legality, language of negotiation on settlement (Ulysmidia.kz, 2023, October 17; Orda.kz, 2024, March 6). There is a convergence in the legal-diplomatic framework with moral vocabulary of the media in Kyrgyzstan.

Phase 4. Longer-term positioning/outside alignment (February 2025 - February 2026)

From mid-2025, for both cases, multilateral positioning and engagement continue. In particular in Kazakhstan, two topics emerge with great visibility in Orda.kz and Azattyk: (1) how to govern the information surrounding rumors of refugee resettlement, as they are publicly rejected by the MFA (Orda.kz, 2025, June 23; Ulysmidia.kz, 2025, June 22), and (2) how to position oneself at the top positions through the diplomatic frames of the US involving the recognition by the White House of Kazakhstan’s position, the membership in the Abraham Accords, the participation in Board of Peace. Azattyk Kazakhstan, meanwhile, addresses the ones reflecting the security orientation of key issues, via the domestic legitimacy with questions such as parliamentary procedure and authorization (Radio Azattyk, 2026, February 20).

In Kyrgyzstan during 2025, the corpus still focuses its attention on multilateral engagement (OIC-related meetings, diplomatic consultations) and contains the strongest manifestation of moral-legal discourse among the sample: the speech of the country’s president in the UN demanding a stop of “genocide”, and international judicial investigation, while the condemnation of terrorism and reiterations of the two-state solution based on the 1967 borders were repeated (Radio Azattyk, 2025, September 24). AKIpress ensures the continuity of the policies through diplomacy and references related to the ceasefire and multilateral through multiple diplomatic contacts up to February 2026 (AKIpress 2025, September 29; AKIpress 2026, February 24). A realistic contrast at this stage is that Kazakhstan outlets (especially Orda) more visibly frame positioning in terms of the US-linked initiatives and “peace plan” diplomacy, whereas Russian language and “peace-plan” diplomacy, in contrast to Kyrgyz outlets (especially Azattyk). They more visibly frame positioning in terms of moral-legal condemnation and accountability language, albeit even though both continue to cite two-state legality and ceasefire.

Discussion

The findings from comparisons support a more cautionary but no less reliable claim of convergence that the period from October 2023 – February 2026. There is a common diplomatic repertoire between multiple media houses in each of Kazakhstan and Kyrgyzstan to re-report, including calls to ceasefire/de-escalation, provision of humanitarian protection, international juridical underpinning and a two-state settlement solution, all corroborated by differences among media houses in one or both countries but mostly as a matter of accentuating rival perspectives and rhetorical intensity rather than opposing national sides. This is the congruence that suits the incentives of small and medium-sized states to limit the reputational and strategic costs of polarized conflicts through

anchoring positions in widely legitimate vocabularies. Kazakhstan's multivector diplomacy emphasizes balancing between partners and preventing sticking to narrow, strict alignment, thus making the language of legality and humanitarianism a low-risk position (Ussenova, 2022; Wang, 2024). Kazakhstan's voting in the UN General Assembly is also indicative of caution in controversial conflict resolutions, opposing legitimacy going forward, as well as with minimal commitment (Yuneman, 2023).

Within that common stock of repertoire, media stories vary in their construction of legitimacy. Framing theory explains the reason why: frames define problems, attribute responsibility, make moral evaluations, and imply remedies (Entman, 1993). In both corpora, the use of the word stance is more strongly legitimate when the fronts of assistance of humanitarian, multilateral diplomacy, and search for peace are framed against the background. Stance is more open for contestation when authorization, accountability, or incongruity are foregrounded between different outlets to which its domestic procedures are referred. Methodologically speaking, this is consistent with the idea that frames are patterned choices and structures of salience that frame meaning even when there is no conscious editorializing on the part of the authors (Matthes & Kohring, 2008).

The environment within the media and civic spaces is also conditioned in how critique can be voiced. In its assessment of the media landscape, it was found that in Kazakhstan, strong structural pressures favor reporting on official sources and safer worded reporting about sensitive issues (Internews, 2024). Regional documentation of shrinking civic space illustrates the fact that freedom of assembly and expression is often selectively constrained, and generally decides what gets narrated, and how mobilizations are regulated. Kazakhstan-focused submissions to UN organs additionally include ongoing concerns related to assemblies and media freedom. Such contexts help explain the often arbitrary nature of coverage that tends toward official source hegemony: evaluation is indirect rather than direct condemnation. Within-country variation is nonetheless meaningful because of the answer to questions about procedural scrutiny as "stance", in which case they recast a domestic legitimacy question.

The dialectical difference of rhetorical intensity, namely solidarity terms and the vocabulary of moral-legal rhetoric in some segments of the Kyrgyz corpus, may be analyzed according to the rules of identity politics and regime, while avoiding the interpretation of it as a fixed national characteristic. Research on nation-building in Kazakhstan evokes the emphasis on the selective accommodation of traditional Islam within the framework of a secular identity, as well as suspicion of politicized forms of religious expression (Yemelianova, 2014). Recent work conceptualized Islam in Kazakhstan as the securitized field where assertive secularism justified the extended state control (Sikhimbayeva et al., 2025). This context is consistent with narratives to prioritize legality, diplomatic performance, and the rationality of governance. In Kyrgyzstan, analyses of the Japarov period speak of authoritarian drift, the increase of pressure on the media, civil society, and re-traditionalisation in public symbolism (Berloto & Fasola, 2024). This combination can make solidarity narratives reconnected, yet are not subjected to governance.

Overall, the discussion shores up the contribution of the article, which focuses on the militarised conflict in Gaza as not only an external crisis but a domestic landscape of legitimacy, wherein official formulae are analogized, domesticated, through media stories which follow foreign policy strategy, the structural constraints of media, and morally salient cultural vocabularies.

Conclusion

This article dealt with the symbolic representation of the position of their respective governments on the cases of Israel-Palestine war in the independent media of Kazakhstan and Kyrgyzstan after the October 2023 escalation. Instead of taking “stance” as a fixed and diplomatic fact, however, the analysis held it to be a mediated object: a position intensified with the help of frames that recur, emphasis that is selective, and evaluative cues in news narratives. Between the two examples, there is great convergence in the formal language of positioning as official, combined with less significant but analytically important differences in what was put forward as the primary evidence of responsibility, legitimacy, and continuity over time in the sources.

At the level of official formulae reproduced by the outlets, no less than fifty times, both Kazakhstan and Kyrgyzstan are repeatedly presented as endorsing the cessation of hostilities, protection of civilians and humanitarian access, preference for political-diplomatic settlement and a two-state framework grounded in international law and UN principles (Ulysmidia.kz, 2023, October 17; Orda.kz, 2024, March 6; Radio Azattyk, 2024, July 4; AKIpress, 2024, March 26). In the immediate aftermath of the escalation, official message from Kyrgyz authorities is framed under a discourse of de-escalation, i.e. asking actors to stop fighting and initiate the dialogue (Radio Azattyk, 2023, October 9; AKIpress, 2023, October 9), while in the early messaging from Kazakhstan in Kazakhstan corpus is combined condensation of attacks against civilian population, calling for restraint and legalities (Ulysmidia.kz, 2023, October 17). As the conflict continues, both countries appear to continue to use legality and diplomacy as legitimizing vocabularies while publicly anchor their positions in internationally recognized norms.

Where the cases differ less is in the presence of humanitarian concern and more in the level of moral intensification, and in the diplomatic frames that come to salience in the later time period. In Kyrgyzstan, the attitude is re-told using the language of solidarity as well as institutional initiatives of humanitarian aid, namely through visits from parliamentarians raising funds, a fundraiser, and mechanisms for the delivery of aid (24.kg, 2023, December 19; 24.kg, 2024, January 16). In addition, there were in the Kyrgyz corpus (in particular of Azattyk) moments where the rhetoric of the elite was quite strongly moralized (including explicit framing of genocide and appeals for bringing to justice on the international stage), yet there was also the specific condemnation of terrorism and the invocation of the limitations of international law (Radio Azattyk, 2024, March 19; Radio Azattyk, 2025, September 24). In Kazakhstan the references to humanitarian and legal aspects are still very present, but the attention to multilateral diplomacy is also there in subsequent coverage. The emphasis of the sphere of peaceful initiatives connected to the United States (Orda.kz, 2025, October 3) and also to new international frameworks (Orda.kz, 2026, February 20). Meanwhile, Azattyq Kazakhstan has shown that in cases where that stance implies higher-level commitments, the independent media can provide a procedural test of legitimacy by placing it into the foreground, bringing in the parliamentary authorization and the domestic institutional consistency of some of the internal party lines (Radio Azattyq, 2026, February 20).

The contribution of this study is empirical in including a Central Asian perspective in the literature on Israel-Palestine media framing and analytical in rendering the focus not only on the frames relating to the conflict parties but also to frames relating to domestic government positioning. Even at the points where explicit editorial judgement is limited, government stance is assessed by narrative design: what is emphasised (humanitarian catastrophe, legality, solidarity actions, procedural legitimacy), whose voices are at the centre of interpretation, and what actions are made visible as legitimate responses of the state. Future research should expand the sample to television and social

media.

It should be noted that this research has some limitations. It can only be based on a purposeful sampling of selected independent outlets, and it does not claim that all media ecosystems are represented. Future work could help expand the outlet sample, include social media dynamics, and, conversely, triangulate the media narratives with public opinion data. Overall, the available evidence indicates that Kazakhstan and Kyrgyzstan fall on a mutual diplomatic grammar of ceasefire and legality. The Kyrgyz corpus emphasizes narrative practices of solidarity, performative positioning, and moral intensification, whereas the Kazakhstan corpus highlights governance performance, international engagement, and procedural considerations. Together, these patterns support the article's central argument that foreign policy guidance is continually produced and stabilized through media narratives.

References

- 24.kg. (2023, November 9). *President Sadyr Japarov called for cessation of hostilities in the Gaza Strip* [Sadyr Zhaparov prizval prekratit' boevye deistviya v sektore Gaza]. Retrieved February 10, 2026 from https://24.kg/vlast/279289_sadyir_japarov_prizval_prekratit_boevyie_deystviya_vsektore_gaza/
- 24.kg. (2023, November 12). *Kyrgyzstan recognizes Palestinians' right to independence-Sadyr Japarov* [Kyrgyzstan priznaet prava palestintsev na nezavisimost' - Sadyr Zhaparov]. Retrieved February 10, 2026 from https://24.kg/vlast/279498_kyrgyzstan_priznaet_prava_palestintsev_nanezavisimost_sadyir_japarov/
- 24.kg. (2023, November 14). *Jogorku Kenesh deputies will transfer one day's salary to Gaza residents* [Deputaty Zhogorku Kenesha perechislyat odnodnevnyuyu zarplatu zhitelyam sektora Gaza]. Retrieved February 10, 2026 from https://24.kg/vlast/279664_deputaty_jogorku_kenesha_perechislyat_odnodnevnyuyu_zarplatu_jitelyam_sektora_gaza/
- 24.kg. (2023, December 19). *A fundraising account has been opened in Kyrgyzstan to assist Gaza civilians* [V Kyrgyzstane otkryt schet dlya sbora sredstv v pomoshch' mirnym zhitelyam sektora Gaza]. Retrieved February 10, 2026 from https://24.kg/obschestvo/282575_vkyrgyzstane_otkryit_schet_dlya_sbora_sredstv_vpomosch_mirnyim_jitelyam_sektora_gaza/
- 24.kg. (2024, January 16). *Kyrgyzstan provided humanitarian assistance to Palestine* [Kyrgyzstan okazal gumanitarnuyu pomoshch' Palestine]. Retrieved February 10, 2026 from https://24.kg/obschestvo/284253_kyrgyzstan_okazal_gumanitarnuyu_pomosch_palestine/
- 24.kg. (2025, June 25). *Kyrgyzstan calls for a peaceful settlement in the Middle East* [Kyrgyzstan prizyvaet mirno uregulirovat' situatsiyu na Blizhnem Vostoke]. Retrieved February 10, 2026 from https://24.kg/obschestvo/334098_kyrgyzstan_prizyivaet_mirno_uregulirovat_situatsiyu_nablijnem_vostoke/
- 24.kg. (2025, October 9). *Kyrgyzstan supports the process of settling the situation in Gaza* [Kyrgyzstan podderzhivaet protsess uregulirovaniya situatsii v sektore Gaza]. Retrieved

- February 10, 2026 from https://24.kg/vlast/346588_kyrgyzstan_podderjivaet_protsess_uregulirovaniya_situatsii_vsekt_ore_gaza/
- AKIpress. (2023, October 9). *The Israeli–Palestinian conflict: Kyrgyzstan calls on the parties to cease hostilities* [Palestino-izraiskii konflikt. Kyrgyzstan prizyvaet storony k prekrashcheniyu boevykh deistvii]. Retrieved February 12, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:1999062/>
- AKIpress. (2023, October 16). *A deputy asked about the MFA position on the Israeli–Palestinian conflict* [Deputat pointeresovalsya pozitsiei MID Kyrgyzstana po palestino-izrail'skomu konfliktu]. Retrieved February 12, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:2003312/>
- AKIpress. (2023, October 28). *A rally in support of Palestine was held in Bishkek* [V Bishkeke proshla aktsiya v podderzhku Palestiny]. Retrieved February 12, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:2010370/>
- AKIpress. (2023, November 11). *Sadyr Japarov: Kyrgyzstan recognizes the Palestinian people's right to independence and a sovereign state* [Sadyr Zhaparov: Kyrgyzstan priznaet pravo palestinskogo naroda na nezavisimost' i sozдание suverennoogo gosudarstva]. Retrieved February 12, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:2017672/>
- AKIpress. (2023, November 14). *Speaker of parliament and Palestine's ambassador discussed the Middle East situation* [Spiker ZhK i posol Palestiny obsudili situatsiyu na Blizhnem Vostoke]. Retrieved February 12, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:2018829/>
- AKIpress. (2024, March 26). *Kyrgyzstan welcomes the UN Security Council resolution on a ceasefire in Gaza, says MFA* [Kyrgyzstan privetstvuet rezolyutsiyu Sovbeza OON o prekrashchenii ognya v Gaze,– MID]. Retrieved February 13, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:2082559/>
- AKIpress. (2024, May 20). *Kyrgyzstan and Palestine will hold inter-ministerial consultations* [Kyrgyzstan i Palestina provedut mezhmidovskie konsul'tatsii]. Retrieved February 13, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:2105958/>
- AKIpress. (2025, January 16). *Deputy foreign minister and Palestine's ambassador discussed the situation in Gaza* [Zamglavy MID KR i posol Palestiny obsudili situatsiyu v sektore Gaza]. Retrieved February 13, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:2217616/>
- AKIpress. (2026, February 24). *Kyrgyz foreign minister met with Palestine's foreign minister* [Glava MID Kyrgyzstana vstretilsya s ministrom inostrannykh del Palestiny]. Retrieved February 13, 2026 from <https://kg.akipress.org/news:2420801/>
- AKIpress. (2024, November 6). *Kyrgyzstan recognizes and supports right of the Palestinian people to establish their state, President Japarov*. Retrieved February 13, 2026 from https://kipress.com/news:804084:Kyrgyzstan_recognizes_and_supports_right_of_Palestine_people_to_establish_their_state_-_President_Japarov/
- Ainani, M., & Yudiansyah, F. (2025). Beyond objectivity-bias dichotomy: Media framing as soft power mechanism in international conflict. *Kajian Jurnalisme*, 9(1). <https://doi.org/10.24198/jkj.v9i1.59844>
- Amer, A., Shafi, H., & Mustaqeem, S. (2025). Peace or war journalism? Rethinking media narratives on the 2023 Israel–Gaza escalation. *Journal of Media Horizons*, 6(3). <https://doi.org/10.5281/zenodo.17112258>
- Anadolu Agency. (2026, February 19). *Kazakhstan to support Gaza stabilization force with military deployment: President*. <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/kazakhstan-to-support-gaza-stabilization-force-with-military-deployment-president/3835088>
- Berloto, S., & Fasola, N. (2024). Kyrgyzstan 2021–2024: Japarov's seizure of power amidst structural

- challenges. *Asia Maior: The Journal of the Italian Think Tank on Asia*, 35, 377–398. <https://www.asiamaior.org/?p=2337>
- Committee to Protect Journalists. (2025, December 11). *Under the radar: Israel steps up censorship and suppression of independent reporting*. <https://cpj.org/2025/12/under-the-radar-israel-steps-up-censorship-and-suppression-of-independent-reporting/>
- Dumont, E., Solis, J., & Zaleski, L. (2021). *Kazakhstan: Profile of media ownership and potential foreign influence channels*. AidData, William & Mary. <https://www.aiddata.org/publications/kazakhstan-profile-of-media-ownership-and-potential-foreign-influence-channels>
- Dumont, E., Solis, J., & Zaleski, L. (2021). *Kyrgyzstan: Profile of media ownership and potential foreign influence channels*. AidData, William & Mary. <https://www.aiddata.org/publications/kyrgyzstan-profile-of-media-ownership-and-potential-foreign-influence-channels>
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Eurasianet. (2023, October 31). *Kyrgyzstan authorities sanction Palestine solidarity while keeping a lid on pro-Israel sentiment*. <https://eurasianet.org/kyrgyzstan-authorities-sanction-palestine-solidarity-while-keeping-lid-on-pro-israel-sentiment>
- Freedom House. (2024, November 7). *Israel cannot remain a democracy without protecting press freedom*. <https://freedomhouse.org/article/israel-cannot-remain-democracy-without-protecting-press-freedom>
- Freedom House. (2025). *Freedom in the World 2025: Israel*. <https://freedomhouse.org/country/israel/freedom-world/2025>
- Ibrar, Z., & Khan, M. (2025). Framing and media bias in conflict reporting: A comparative analysis of Al Jazeera, CNN, and Global Times during the 2023 Palestine–Israel conflict. *Interdisciplinary Media and Communication Studies*, 2(3). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/4648403>
- Internews. (2024). *Media landscape assessment (December 2023–February 2024)*. Retrieved February 20, 2026 from https://internews.org/wp-content/uploads/2024/03/Internews_WBG_Media-Landscape-Assessment_11032024.pdf
- International Committee of the Red Cross. (2025, August 11). *Israel and the occupied territories: Key facts and figures*. <https://www.icrc.org/en/article/israel-and-occupied-territories-key-facts-and-figures>
- Junisbai, B., Junisbai, A., & Fry, N. Y. (2015). Mass media consumption in post-Soviet Kyrgyzstan and Kazakhstan: The view from below. *Demokratizatsiya: The Journal of Post-Soviet Democratization*, 23(3), 233–256. <https://research.nu.edu.kz/en/publications/mass-media-consumption-in-post-soviet-kyrgyzstan-and-kazakhstan-t/>
- Kurambayev, B., & Freedman, E. (2019). Ethics and journalism in Central Asia: A comparative study of Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, and Uzbekistan. *Journal of Media Ethics*. <https://doi.org/10.1080/23736992.2019.1700119>
- Malikov, K. (2025, May 1). *What can Kyrgyzstan do for the suffering people of Gaza? [Chto Kyrgyzstan mozhet sdelat' dlya stradayushchego naroda Gazy?]*. https://mnenie.akipress.org/unews/un_post:43024/
- Matthes, J., & Kohring, M. (2008). The content analysis of media frames: Toward improving reliability and validity. *Journal of Communication*, 58(2), 258–279. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2008.00384.x>

- Ministry of Emergency Situations of the Kyrgyz Republic. (2024, January 15). *Kyrgyzstan provided humanitarian aid to Palestine*. Retrieved February 23, 2026 from <https://www.mchs.gov.kg/en/news/kyrgyzstan-palestinaga-gumanitardyk-zhardam-korsottu/>
- Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Kazakhstan. (2023, October 17). *Kazakhstan condemns the attacks by Hamas against civilians in Israel and the capture of hostages...* Retrieved February 23, 2026 from <https://www.gov.kz/memleket/entities/mfa/press/news/details/637460?lang=en>
- Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Kazakhstan. (n.d.). *Message of solidarity* [Poslanie solidarnosti]. Retrieved February 24, 2026 from <https://www.un.org/unispal/document/message-of-solidarity-with-the-palestinian-people-kazakhstan/>
- Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. (2024, July 31). *Detention in the context of the escalation of hostilities in Gaza (October 2023–June 2024): Thematic report*. <https://www.un.org/unispal/document/thematic-report-detention-gaza-31jul24/>
- Orda.kz. (2023, November 29). *In connection with the catastrophic situation in Gaza, Kazakhstan will provide additional assistance to Palestine* [V svyazi s katastroficheskoj situatsiei v Gaze Kazakhstan okazhet dopolnitel'nyu pomoshch' Palestine]. Retrieved February 17, 2026 from <https://orda.kz/v-svjazi-s-katastroficheskoj-situaciej-v-gaze-kazahstan-okazhet-dopolnitelnuju-pomosch-palestine-379691/>
- Orda.kz. (2023, December 11). *Twenty-eight Kazakhstanis returned home from the Gaza Strip* [Gaza sektorinan 28 qazaqstandyq elge oraldy]. Retrieved February 17, 2026 from <https://kaz.orda.kz/gaza-sektorynan-28-kazakstandyk-elge-oraldy-121504/>
- Orda.kz. (2023, December 13). *Ceasefire in Gaza: Kazakhstan supported the UN General Assembly demand* [Prekratit' ogon' v Gaze: Kazakhstan podderzhal trebovanie Genassamblei OON]. Retrieved February 17, 2026 from <https://orda.kz/prekratit-ogon-v-gaze-kazahstan-podderzhal-trebovanie-genassamblei-oon-380226/>
- Orda.kz. (2024, March 6). *Kazakhstan called to intensify work to achieve a ceasefire in Gaza* [Kazahstan prizval usilit' rabotu po dostizheniyu peremiriya v sektore Gaza]. Retrieved February 17, 2026 from <https://orda.kz/kazahstan-prizval-usilit-rabotu-po-dostizheniju-peremirija-v-sektore-gaza-383444/>
- Orda.kz. (2024, June 4). *Kazakhstan supports a ceasefire between Israel and Hamas* [Kazahstan podderzhivaet prekrashchenie ognya mezhdou Izrailem i Khamas]. Retrieved February 17, 2026 from <https://orda.kz/kazahstan-podderzhivaet-prekrashchenie-ognya-mezhdou-izrailem-i-hamas-387266/>
- Orda.kz. (2025, June 23). *Will refugees from the Gaza Strip be resettled in Kazakhstan?* [Budut li pereselyat' v Kazakhstan bezhentsev iz sektora Gaza?]. Retrieved February 18, 2026 from <https://orda.kz/budut-li-pereseljat-v-kazahstan-bezhencev-iz-sektora-gaza-403401/>
- Orda.kz. (2025, October 3). *The White House noted Kazakhstan's position on settling the conflict in the Middle East* [Belyi dom otmetil pozitsiyu Kazakhstana po uregulirovaniyu konflikta na Blizhnem Vostoke]. Retrieved February 18, 2026 from <https://orda.kz/belyj-dom-otmetil-poziciju-kazahstana-po-uregulirovaniju-konflikta-na-blizhnem-vostoke-407448/>
- Orda.kz. (2025, November 7). *Kazakhstan will join the Abraham Accords* [Qazaqstan "Avraam kelisimine" qosylady]. Retrieved February 19, 2026 from <https://kaz.orda.kz/kazahstan-avraam-kelisimine-kosylady-135920/>
- Orda.kz. (2026, February 20). *Kazakhstan is ready to send military personnel and medics to Gaza: Results of the "Peace Council"* [Kazahstan gotov napravit' voennykh i medikov v Gazu: itogi

- “Soveta mira”]. Retrieved February 19, 2026 from <https://orda.kz/kazakhstan-gotov-napravit-voennyh-i-medikov-v-gazu-itogi-soveta-mira-411936/>
- Park, C. S., & Oliullah, M. (2025). Framing conflict: American media’s framing of the Israel–Hamas war. *International Journal of Mass Communication*, 3, 123–134. <https://doi.org/10.6000/2818-3401.2025.03.08>
- Pomson, O. (2023, October 16). *ICRC statement on Israel–Hamas hostilities: Violence and discerning legal intricacies*. <https://lieber.westpoint.edu/icrc-statement-israel-hamas-hostilities-violence-discerning-legal-intricacies/>
- Radio Azattyk. (2023, October 9). *Kyrgyz MFA issued a statement due to the escalation between Israel and groups in Gaza* [Kyrgyzstandyn Tyshky ishter ministrligi ... bildiruu taratty]. <https://www.azattyk.org/a/32629258.html>
- Radio Azattyk. (2024, March 19). *Kyrgyz authorities called on the international community to stop the war in Gaza* [Kyrgyz бийлиги ... чакырды]. Retrieved February 20, 2026 from <https://www.azattyk.org/a/bishkek-gazadagy-sogushtu-tezinen-toktotuuga-chakyrdy/32868296.html>
- Radio Azattyk. (2024, July 4). *Sadyr Japarov spoke about the Gaza conflict at the SCO summit* [Sadyr Zhaparov ... bildirdi]. Retrieved February 20, 2026 from <https://www.azattyk.org/a/33021744.html>
- Radio Azattyk. (2025, September 24). *Sadyr Japarov called to stop “genocide” against Palestinians in his UNGA speech* [Sadyr Zhaparov ... “genotsiddi tok totuu”]. Retrieved February 21, 2026 from <https://www.azattyk.org/a/33539267.html>
- Radio Azattyq. (2023, October 11). *Kazakhstan evacuated 124 citizens from Israel* [Qazaqstan Izrail’den 124 azamatyn evakuatsiyalady]. Retrieved February 17, 2026 from <https://www.azattyq.org/a/32633082.html>
- Radio Azattyq. (2023, October 15). *Kazakhstan MFA denied information about missing Kazakhstanis in Israel* [Qazaqstan SIM ... teristedi]. Retrieved February 21, 2026 from <https://www.azattyq.org/a/32638232.html>
- Radio Azattyq. (2023, November 6). *Briefing: 76 Kazakhstan citizens and their family members are in the Gaza Strip* [Gaza sektorında 76 azamat ... briefing]. Retrieved February 21, 2026 from <https://www.azattyq.org/a/32673154.html>
- Radio Azattyq. (2023, October 16). *More than 100 Kazakhstanis remain in Gaza: MFA briefing* [Gaza sektorında ... briefing]. <https://www.azattyq.org/a/32639476.html>
- Radio Azattyq. (2025, November 7). *Why is Kazakhstan joining the Abraham Accords?* Retrieved February 22, 2026 from <https://www.azattyq.org/a/why-is-kazakhstan-joining-the-abraham-accords-/33584069.html>
- Radio Azattyq. (2026, February 20). *Tokayev said Kazakhstan is ready to send troops to Gaza; parliament says the issue was not discussed* [Toqaev ... parlamenttik protsedura]. Retrieved February 24, 2026 from <https://www.azattyq.org/a/toqaev-qazaqstan-gazaga-asker-zhiberuge-daiyn-dedi-aqorda-aqparatynda-ol-zhaily-aitylmagan/33683096.html>
- Reporters Without Borders. (2025, January 15). *Gaza ceasefire: RSF calls to open borders for journalists and end impunity...* <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/gaza-ceasefire-rsf-calls-open-borders-journalists-and-end-impunity-israels-war-crimes>
- Reporters Without Borders. (n.d.). *Israel*. <https://rsf.org/en/country/israel>
- Saperas, E., & Carrasco-Campos, Á. (2015). The operationalization of the concept of framing in the *Journal of Communication* (2009–2013): Objects of study, research techniques, and theoretical construction. *Communication & Society*, 28(4), 49–66. <https://doi.org/10.15581/003.28.4.49-66>

- Sikhimbayeva, D., Toktarov, Y., Zhanabayev, D., & Bakytzhan, S. (2025). Islam, securitization, and secularism in post-Soviet Kazakhstan: Negotiating identity and state policy. *Millah: Journal of Religious Studies*, 24(2), 907–936. <https://doi.org/10.20885/millah.vol24.iss2.ar11>
- UNESCO. (2024, May 3). *Palestinian journalists covering Gaza war win UNESCO press freedom prize*. Retrieved February 25, 2026 from <https://www.aljazeera.com/news/2024/5/3/palestinian-journalists-covering-gaza-war-win-unesco-press-freedom-prize>
- United Nations Human Rights Council. (2024, August 23). *Report of the Special Rapporteur*. Retrieved March 1, 2026 from <https://www.un.org/unispal/document/report-special-rapporteur-23aug24/>
- United Nations Human Rights Council. (2024, May 27). *Commission of inquiry report (A/HRC/56/26)*. Retrieved March 1, 2026 from <https://www.un.org/unispal/document/coi-report-a-hrc-56-26-27may24/>
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. (2026, February 6). *Gaza humanitarian response situation report No. 66*. Retrieved March 1, 2026 from <https://www.un.org/unispal/document/ocha-gaza-humanitarian-response-situation-report-no-66/>
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. (2026, January 14). *Humanitarian situation update #353: Gaza Strip*. Retrieved March 1, 2026 from <https://www.un.org/unispal/document/ocha-humanitarian-situation-update-353-gaza-strip/>
- Ussenova, T. (2022). Kazakhstan's multi-vector foreign policy and its implications for the energy sector. *Journal of Global Social Sciences*, 3(10), 1–22. <https://doi.org/10.31039/jgss.v3i10.18>
- Wang, M. (2024). Balancing, challenges, and opportunities: Kazakhstan's multi-vector foreign policy after Ukraine crisis. *Trends in Social Sciences and Humanities Research*, 2(2), 89–97. <https://doi.org/10.61784/tsshrv2n2105>
- Yemelianova, G. M. (2014). Islam, national identity and politics in contemporary Kazakhstan. *Asian Ethnicity*, 15(3), 286–301. <https://doi.org/10.1080/14631369.2013.847643>
- Yuneman, R. (2023). How Kazakhstani multivector foreign policy works: Analysis of its voting in UNGA. *International Organisations Research Journal*, 18(1), 151–169. <https://doi.org/10.17323/1996-7845-2023-01-06>

FTAMP: 19.45.91

Орталық Азия призмасындағы Палестина: Қазақстан мен Қырғызстан тәуелсіз медиасының Газа секторындағы соғыс туралы нарративтері (2023-2026)

Бекжан Тұрдыбек
KIMEP University, Алматы, Қазақстан
email: bekzhan.turdybek@kimep.kz

Аңдатпа

2023 жылғы қазанда Израиль мен Палестина арасындағы соғыстың шиеленісуі гуманитарлық және стратегиялық деңгейде ұзақ мерзімді пікірталас тудырып, Орталық Азияға да әсер етті. Бұл мақала 2023 жылғы қазаннан 2026 жылғы ақпанға дейінгі кезеңде Қазақстан мен Қырғызстандағы тәуелсіз бұқаралық ақпарат құралдарының Газа соғысына қатысты өз елдерінің үкімет ұстанымын қалай жариялап, қалай бағалайтынын талдайды. Үкіметтің ұстанымы өзгермейтін дипломатиялық мәлімдеме ретінде емес, фрейминг арқылы медиада құрылатын (медиааланатын) объект ретінде қарастырылады. Зерттеу Қазақстандағы үш медиа дереккөздің (Ulysmmedia, Orda, Radio Azattyq) және Қырғызстандағы үш дереккөздің (Radio Azattyk, 24.kg, AKIpress) мәтіндерін сапалық салыстырмалы талдау негізінде жүргізілді. Материалдар кілт сөздер арқылы ізделіп, ресми позицияға мазмұнды түрде қатысты жарияланымдар іріктелді. Мәтіндер валенттілік бойынша (үкімет ұстанымын позитивті/бейтарап/негативті көрсету) және басым нарративтік тәсілдер бойынша кодталды. Олар: құқықтық шеңбер және Біріккен Ұлттар Ұйымы нормалары, гуманитарлық қорғаныс, қауіпсіздік дискурсы, және процедуралық легитимдік. Нәтижелер ресми дипломатиялық мазмұнның ұқсастығын көрсетеді, яғни екі елдің де ұстанымы атысты тоқтатуға шақыру, бейбіт тұрғындарды қорғау, халықаралық құқық және «екі мемлекет» формуласы арқылы баяндалады. Айырмашылықтар негізгі екпіндерде байқалады. Қазақстан бойынша материалдар көбіне ұстанымды басқарушылық тиімділік пен дипломатиялық белсенділік нарративтері арқылы легитимдейді, ал Radio Azattyq стратегиялық міндеттемелерге қатысты процедура, институттық легитимдік мәселелерін жиірек көтереді. Қырғызстан медиасы көбіне ынтымақтастық пен гуманитарлық жұмылдыруды алға шығарады, ал Azattyk моральдық-құқықтық лексиканы және жауапкершілікке қатысты сигналдарды айқынырақ көрсетеді. Жалпы, зерттеу соғыстың Орталық Азия дискурсында қалай жергіліктендірілетіндігінің және медиа нарративінің сыртқы саясат коммуникациясы легитимдігі қалай қабылданатынына ықпалын ашады.

Кілт сөздер: медиа фрейминг, қақтығыс нарративтері, Газа секторындағы соғыс, сыртқы саясат коммуникациясы, Қазақстан, Қырғызстан

МРНТИ: 19.45.91

Палестина сквозь призму Центральной Азии: нарративы независимых медиа Казахстана и Кыргызстана о войне в секторе Газа (2023-2026)

Турдыбек Бекжан
KIMEP University, Алматы, Қазақстан
email: bekzhan.turdybek@kimep.kz

Аннотация

Эскалация войны между Израилем и Палестиной в октябре 2023 года привела к долгосрочной гуманитарной и стратегической полемике, затронувшей, в том числе, Центральную Азию. В статье анализируется, как независимые СМИ Казахстана и Кыргызстана освещают и оценивают позицию своих правительств в отношении войны в Газе в период с октября 2023 года по февраль 2026 года. Государственная позиция рассматривается как медийно конструируемый объект (через фрейминг), а не как неизменное дипломатическое заявление. Исследование основано на качественном сравнительном анализе текстов трех медиаисточников Казахстана (Ulysmmedia, Orda, Radio Azattyq) и трех источников Кыргызстана (Radio Azattyk, 24.kg, AKIpress), отобранных с помощью поиска по ключевым словам и фильтрации по критерию содержательного упоминания официального позиционирования. Материалы кодируются по валентности (позитивное/нейтральное/негативное представление позиции правительства) и по доминирующим нарративным приемам: правовые рамки и нормы ООН, гуманитарная защита, дискурс безопасности и процедурная легитимность. Результаты показывают сходство формального дипломатического содержания: обе страны описываются через призывы к прекращению огня, защиту гражданского населения, соблюдению международного права и формулу двух государств. Различия проявляются в акцентах. В Казахстане освещение чаще легитимирует позицию через нарративы управленческой эффективности и дипломатической активности, тогда как Radio Azattyq чаще подчеркивает процедурные аспекты и вопросы институциональной легитимности стратегических решений. В Кыргызстане медиа чаще акцентируют солидарность и гуманитарную мобилизацию, а Azattyk выделяет более резкую морально-правовую лексику и сигналы ответственности. В целом, исследование показывает, как война «доместицируется» в центральноазиатском дискурсе и как медийные нарративы влияют на восприятие легитимности внешнеполитической коммуникации.

Ключевые слова: медийный фрейминг, нарративы конфликта, война в секторе Газа, внешнеполитическая коммуникация, Казахстан, Кыргызстан

Received: March 18, 2026

Accepted: March 30, 2026

DOI: <https://doi.org/10.47344/sdubss.v58i.004>

FTAMP: 19.45.91

Қаңтар оқиғасының халықаралық медиадағы репрезентациясы: The New York Times пен Financial Times материалдарының фреймдік талдауы

Дина Өскен

SDU University, Қаскелең, Қазақстан

email: 2111345001@sdu.edu.kz

Аңдатпа

Бұл мақала 2022 жылғы Қазақстандағы Қаңтар оқиғасының халықаралық бұқаралық ақпарат құралдарында қалай репрезентацияланғанын фреймдік талдау негізінде салыстырмалы түрде зерттеуге арналған. Зерттеудің негізгі мақсаты – Қаңтар оқиғасының The New York Times және Financial Times басылымдарында қандай интерпретациялық фреймдер арқылы ұсынылғанын анықтау және екі медианың репрезентациялық ерекшеліктерін салыстыру. Аталған басылымдар АҚШ пен Ұлыбританияның жетекші халықаралық медиалары ретінде таңдалып, олардың редакциялық және институционалдық айырмашылықтары зерттеу үшін маңызды контекст ұсынады. Зерттеу әдіснамасы сапалық контент-талдау мен фреймдік талдауға негізделеді. Әр басылымнан бес мақаладан іріктеліп, мәтіндер MAXQDA бағдарламасының көмегімен кодталды. Талдау барысында қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық, элиталар арасындағы билік үшін күрес, хаос пен тәртіпсіздік, әлеуметтік-экономикалық наразылықтар, мемлекеттік легитимділік және наразылықтың заңдылығы сияқты негізгі фреймдер анықталды. Бір мәтіндік фрагменттің бірнеше фреймді қатар қамту мүмкіндігі ескерілді және бұл медиадағы күрделі репрезентациялық құрылымды көрсетуге мүмкіндік берді. Зерттеу нәтижелері The New York Times басылымында қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық, хаос және тұрақсыздық фреймдерінің басым екенін, ал Financial Times материалдарында элиталық билік қатынастары, мемлекеттік басқару және институционалдық тұрақтылық фреймдеріне көбірек мән берілгенін көрсетті. Сонымен қатар, екі басылымда да әлеуметтік-экономикалық себептер мен наразылықтың легитимділігі шектеулі деңгейде репрезентацияланғаны анықталды. Мақала нәтижелері халықаралық медиада Қаңтар оқиғасының біртекті емес, әртүрлі интерпретациялық логика арқылы ұсынылғанын көрсетіп, фреймдік талдау әдісінің саяси оқиғаларды зерттеудегі тиімділігін айқындайды.

Кілт сөздер: фреймдеу, репрезентация, Қаңтар оқиғасы, халықаралық медиа, саяси дискурс, Қазақстан

Кіріспе

2022 жылғы Қаңтар оқиғасы Қазақстанның саяси тарихындағы күрделі кезеңдердің бірі ретінде бағаланады. 2022 жылдың басында Маңғыстау облысы Жаңаөзен қаласында сұйытылған отын газының қымбаттауына қарсы басталған бейбіт наразылық елдің басқа аумақтарына тарап, арты жаппай тәртіпсіздік пен саяси дағдарысқа ұласты. Бұл оқиғалар тек ел ішіндегі қоғамдық-саяси процестерге ғана емес, Қазақстанның халықаралық имиджі мен геосаяси позициясына да тікелей әсер етті. Осы тұрғыда Қаңтар оқиғасының халықаралық бұқаралық ақпарат құралдарында (БАҚ) қалай бейнеленгенін талдау ғылыми тұрғыдан өзекті мәселе болып табылады. Халықаралық медиа оқиғаларды бейтарап түрде ғана сипаттамай, оларды белгілі бір интерпретациялық шеңберлер, фреймдер арқылы ұсынады (Entman, 1993; Goffman, 1974). Фреймдер ақпаратты іріктеу, мағынalandыру және аудиторияға жеткізу

барысында маңызды рөл атқарады. Сондықтан Қаңтар оқиғасының шетелдік жетекші басылымдарда қандай фреймдер арқылы репрезентацияланғанын зерттеу медиа дискурс пен саяси коммуникацияны тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Бұл зерттеудің негізгі мақсаты – Қаңтар оқиғасының АҚШ-тың *The New York Times* және Ұлыбританияның *Financial Times* басылымдарында қандай фреймдер арқылы ұсынылғанын салыстырмалы түрде талдау. Аталған екі басылым батыстық медиа кеңістікте ықпалды әрі күн тәртібін қалыптастырушы рөл атқаратын ақпарат көздері ретінде таңдалды. Зерттеу барысында қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық, элиталар арасындағы билік күресі, әлеуметтік-экономикалық наразылықтар, мемлекеттік легитимділік, хаос пен тәртіпсіздік, сондай-ақ наразылықтың легитимділігі секілді фреймдерге ерекше назар аударылады. Зерттеудің өзектілігі Қаңтар оқиғасына қатысты халықаралық медиадағы репрезентацияның әлі де жүйелі әрі салыстырмалы тұрғыда жеткілікті зерттелмеуімен байланысты. Бұған дейінгі еңбектерде Қазақстандағы наразылықтар көбіне ішкі саяси контекст немесе жалпы посткеңестік кеңістіктегі тұрақсыздық аясында қарастырылған. Ал жетекші батыстық басылымдар арасындағы фреймдік айырмашылықтарды нақты деректер негізінде талдауға бағытталған зерттеулер аз. Мақаланың негізгі зерттеу сұрағы келесідей тұжырымдалады: Қаңтар оқиғасының *The New York Times* пен *Financial Times* басылымдарында қандай фреймдер арқылы репрезентацияланды және бұл фреймдердің басымдылығы мен айырмашылығы нені көрсетеді? Аталған сұраққа жауап беру үшін зерттеуде фреймдік талдау әдісі қолданылып, деректер MAXQDA бағдарламасының көмегімен жүйеленді және визуализацияланды. Зерттеу нәтижелері халықаралық медиа дискурста Қазақстандағы саяси дағдарыстың қалай түсіндірілгенін, сондай-ақ әр басылымның редакциялық және идеологиялық басымдықтарын анықтауға мүмкіндік береді.

Әдебиетке шолу

Қаңтар 2022 оқиғалары Қазақстан мен Орталық Азияны зерттейтін ғалымдардың назарын ерекше аударды. Соңғы жылдары бұл тақырыпқа арналған еңбектерде медианың дағдарыс жағдайындағы рөлі, саяси интерпретация тетіктері және фреймдеу стратегиялары кеңінен талдана бастады. Аталған зерттеулер Қаңтар оқиғасының әртүрлі медиа жүйелерінде қалай репрезентацияланғанын түсінуге мүмкіндік береді. Солтүстік және Орталық Азиядағы саяси тұрақсыздықты зерттеуге арналған еңбектердің бірі – Жан-Франсуа Каронның (Jean-François Caron) редакторлығымен жарық көрген *A Revolt in the Steppe* атты ұжымдық монографиясы (Caron, 2023). Бұл жинақта Қаңтар оқиғалары экономикалық себептермен қатар, элита ішіндегі билік үшін күрес, легитимділік дағдарысы және халықаралық факторлар контекстінде қарастырылады. Алайда еңбекте халықаралық батыс медиасының фреймдеу логикасына терең контенттік талдау жасалмайды, бұл зерттеу бағыты әлі де жеткіліксіз қамтылғанын көрсетеді.

Медиа зерттеушілер Назерке Муса, Қарлыға Мысаева және Майкл Браун (2025) өз зерттеуінде Қазақстандағы қақтығыстардың медиада фреймделуін талдай отырып, қауіпсіздік пен тұрақсыздық дискурсының басымдығын атап өтеді. Авторлар халықаралық және аймақтық медиада «қауіп», «тәртіпсіздік» және «зорлық-зомбылық» фреймдерінің жиі қолданылатынын көрсетеді. Бұл зерттеу фреймдердің саяси контексте қалай институционалданатынын ашып көрсеткенімен, нақты басылымдар арасындағы салыстырмалы талдау шектеулі деңгейде қалады. Сонымен қатар, зерттеушілер Акбота Карибаева мен Эдвард Лемонның (2023) еңбегінде Қаңтар оқиғасы Қазақстандағы билік легитимдігі мен мемлекет-саясат қатынастары тұрғысынан қарастырылады. Авторлар медиа дискурстың мемлекеттік нарративтерді

күшейтуге қалай ықпал ететінін талдай отырып, наразылықтарды көбінесе қауіп пен тұрақсыздық көзі ретінде репрезентациялау үрдісін анықтайды. Бұл зерттеу отандық және халықаралық медиадағы дискурстық айырмашылықтарды түсінуге маңызды үлес қосады, алайда батыстық ірі басылымдарға жүйелі контент-талдау жүргізілмеген.

Қаңтар оқиғасын мемлекеттік медиадағы репрезентация тұрғысынан зерттеген Есенгүл Қапқызы мен Айнұр Сламғажы (Karpyuzy & Slamgazhy, 2026) фреймдеу және agenda-setting теорияларына сүйене отырып, Қазақстанның мемлекеттік БАҚ-тарында оқиғаның қалай ұсынылғанын талдайды. Зерттеу нәтижелері мемлекеттік медианың билік ұстанымын легитимдеуге бағытталған фреймдерді белсенді қолданғанын көрсетеді. Бұл жұмыс Қаңтар оқиғасының ішкі медиа кеңістіктегі интерпретациясын түсіндіруге маңызды болғанымен, халықаралық медиамен салыстыруды қамтымайды. 2022 жылғы Қаңтар оқиғаларын кешенді саяси-әлеуметтік тұрғыдан талдаған зерттеулердің бірі Диана Кудайбергенова мен Марлен Ларуэльдің еңбегі. Авторлар Қазақстандағы жаппай наразылықтарды билік пен қоғам арасындағы қатынастар жүйесі арқылы түсіндіре отырып, қақтығыстың түпкі себептерін саяси легитимділіктің әлсіреуімен, әлеуметтік теңсіздікпен және элиталар арасындағы қайта бейімделу үдерістерімен байланыстырады (Kudaibergenova & Laruelle, 2022). Зерттеу барысында Қаңтар оқиғалары кенеттен орын алған әлеуметтік жарылыс ретінде емес, 2011 жылдан бері қалыптасып келе жатқан наразылық мәдениетінің логикалық жалғасы ретінде қарастырылады. Авторлар биліктің неолибералды экономикалық риторикасы мен азаматтардың әлеуметтік мемлекетке деген сұранысы арасындағы қайшылықтың ушығуы қоғамдық сенімнің дағдарысына алып келгенін атап көрсетеді. Бұл тұжырым Қаңтар оқиғаларын тек қауіпсіздік немесе тәртіпсіздік шеңберінде емес, құрылымдық легитимділік мәселесі ретінде интерпретациялауға мүмкіндік береді. Аталған зерттеу халықаралық академиялық дискурста Қазақстандағы саяси дағдарыстың күрделілігін көрсетіп, шетелдік медиадағы репрезентацияларды талдауға теориялық негіз ұсынады.

Жоғарыда қарастырылған зерттеулер Қаңтар оқиғасының саяси, әлеуметтік және институционалдық аспектілерін жан-жақты талдағанымен, медиадағы репрезентация мәселесі толық зерттелді деп айтуға болмайды. Атап айтқанда, халықаралық медиа кеңістігінде Қаңтар оқиғасының қалай интерпретацияланғанын жүйелі түрде талдаған еңбектер аз. Көптеген зерттеулер саяси себептер мен элиталық динамиканы түсіндіруге бағытталғанымен, медиадағы фреймдердің нақты құрылымы мен олардың басымдылығы жеткілікті деңгейде қарастырылмаған. Сонымен қатар, халықаралық ықпалды басылымдар The New York Times пен Financial Times секілді медиалардың Қазақстандағы Қаңтар оқиғасын қалай фреймдегенін салыстырмалы түрде талдаған зерттеулер өте шектеулі. Бұл басылымдар жаһандық аудиторияға ықпал ететін ақпараттық алаң болғандықтан, олардың оқиғаны қалай интерпретациялағаны халықаралық қоғамдық пікірдің қалыптасуына тікелей әсер етеді. Осыған байланысты халықаралық медиадағы фреймдердің құрылымы мен олардың сандық үлесін эмпирикалық деректер негізінде талдау маңызды ғылыми міндеттердің бірі болып табылады. Бұл зерттеу The New York Times пен Financial Times басылымдарындағы Қаңтар оқиғасының репрезентациясын салыстырмалы фрейм-талдау арқылы зерттей отырып, халықаралық медиа дискурста Қазақстандағы саяси дағдарыстың қалай интерпретацияланғанын анықтауды мақсат етеді.

Теориялық негіз

Қоғамдық-саяси оқиғалардың бұқаралық ақпарат құралдарында ұсынылуы медиа және саяси коммуникация саласындағы маңызды зерттеу бағыттарының бірі болып табылады.

Бұқаралық ақпарат құралдары әлеуметтік шындықты тек сипаттап қана қоймай, оны белгілі бір мағыналық құрылымдар арқылы түсіндіреді және қалыптастырады. Осы тұрғыда саяси дағдарыстар мен жаппай наразылықтар медиада бейтарап түрде емес, интерпретациялық шеңберлер фреймдер арқылы репрезентацияланады. Фрейм ұғымының теориялық негізін қалаған Э. Гоффман фреймдерді әлеуметтік тәжірибені ұйымдастыруға мүмкіндік беретін интерпретациялық құрылымдар ретінде сипаттайды (Goffman, 1974). Оның пікірінше, фреймдер адамдардың әлеуметтік жағдайларды қалай қабылдайтынын, қандай аспектілерге назар аударатынын және оқиғаларды қалай мағыналандыратынын айқындайды. Бұл тұжырым фреймдердің қоғамдық құбылыстарды қабылдау және түсіндірудегі маңызын көрсетіп, оларды әлеуметтік шындықты бейнелеудің негізгі тәсілдерінің бірі ретінде қарастыруға мүмкіндік береді. Гоффманның тұжырымдамасы кейін бұқаралық коммуникация саласында кеңінен дамытылды. Осы бағытта маңызды үлес қосқан Р. Энтман фреймдерді ақпаратты іріктеу және оны ерекше атап көрсету арқылы проблеманы анықтау, себептерін түсіндіру, моральдық баға беру және ықтимал шешімдерді ұсыну үдерісі ретінде анықтайды (Entman, 1993). Энтманның пайымдауынша, медиадағы фреймдер тек қандай ақпарат берілетінін ғана емес, сол ақпараттың қандай интерпретацияда ұсынылатынын да белгілейді. Бұл тәсіл фреймдердің саяси коммуникациядағы ықпалын айқындайды. Сонымен қатар фрейминг теориясының дамуына У. Гэмсон мен А. Модильянидің зерттеулері де маңызды үлес қосты. Авторлар медиадағы фреймдерді қоғамдық мәселелерді түсіндірудің мәдени интерпретациялық үлгілері ретінде қарастырады. Олардың пікірінше, медиа белгілі бір оқиғаларды түсіндіру барысында символдық құрылымдар мен дискурстық стратегияларды қолданады (Gamson & Modigliani, 1989). Бұл тәсіл медиадағы саяси оқиғалардың қоғамдық қабылдануына ақпараттық интерпретациялардың қалай әсер ететінін түсіндіруге мүмкіндік береді.

Медиадағы репрезентация мәселесін теориялық тұрғыда негіздеген С. Холл жаңалық мәтіндерін әлеуметтік шындықтың бейтарап көрінісі емес, мағынаны өндіру процесі ретінде қарастырады (Hall, 1997). Холлдың пікірінше, репрезентация белгілі бір мәдени және идеологиялық контексте қалыптасады. Осыған байланысты бұқаралық ақпарат құралдары арқылы ұсынылатын саяси оқиғалар белгілі бір дискурстық үлгілерге сәйкес мағыналандырылады. Бұл тәсіл халықаралық медиадағы саяси репрезентацияны талдауда маңызды теориялық негіз болып табылады. Наразылық қозғалыстарын түсіндіруде фреймдердің ролін зерттеген Сноу мен Бенфорд фреймдерді ұжымдық әрекетті мағыналандыратын дискурстық құрылымдар ретінде сипаттайды (Snow & Benford, 1992). Олардың зерттеулерінде наразылық фреймдері әлеуметтік әділетсіздік, саяси талаптар және легитимділік ұғымдарымен тығыз байланыстырылады. Бұл теориялық көзқарас наразылықтарды тек тәртіпсіздік немесе қауіп ретінде емес, әлеуметтік мағынасы бар құбылыс ретінде қарастыруға мүмкіндік береді. Фрейм және репрезентация теорияларын біріктіре қарастыру саяси оқиғалардың медиада қалай құрылымдалатынын, қандай аспектілердің басым көрсетілетінін және қандай мағыналардың екінші орынға ығыстырылатынын анықтауға мүмкіндік береді. Фреймдер арқылы белгілі бір интерпретациялар күшейтіліп, балама түсіндірулер шеттетілуі мүмкін. Осы тұрғыда медиадағы репрезентация билік, идеология және қоғамдық пікір қалыптастыру процестерімен тығыз байланысты. Осылайша, Гоффман, Энтман, Холл және Сноу мен Бенфорд, сондай-ақ Гэмсон мен Модильяни ұсынған теориялық тұжырымдамалар саяси оқиғалардың медиадағы репрезентациясын талдауға берік әдіснамалық негіз қалыптастырады. Бұл теориялық шеңбер Қаңтар оқиғасының халықаралық бұқаралық ақпарат құралдарында қалай фреймделгенін түсіндіруге және зерттеудің аналитикалық бағытын айқындауға мүмкіндік береді.

Зерттеу әдіснамасы

Бұл зерттеу 2022 жылы Қазақстанда орын алған Қаңтар оқиғасының халықаралық медиадағы репрезентациясын талдауға бағытталған және сапалық контент-талдау мен фреймдік талдау әдістеріне негізделеді. Зерттеудің басты мақсаты – Батыстың жетекші медиалары Қаңтар оқиғасын қандай интерпретациялық құрылымдар арқылы ұсынғанын және қандай фреймдерге басымдық бергенін анықтау. Зерттеу нысаны ретінде екі ықпалды халықаралық басылым – The New York Times және Financial Times таңдалды. Бұл медиалар Батыс ақпараттық кеңістігінде жоғары беделге ие және халықаралық аудиторияға бағытталған саяси-талдамалық мазмұн ұсынумен ерекшеленеді. Аталған басылымдарды таңдау олардың редакциялық саясатындағы айырмашылықтарды, сондай-ақ Қаңтар оқиғасын түсіндірудегі интерпретациялық ерекшеліктерді салыстыруға мүмкіндік береді.

Зерттеудің эмпирикалық базасын 2022 жылғы қаңтар айында жарияланған материалдар құрайды. Уақыттық шеңбер Қаңтар оқиғасының басталуынан бастап оның халықаралық медиада кеңінен талқыланған кезеңін қамтиды. Осы аралықта The New York Times пен Financial Times сайттарында жарияланған жаңалықтар, аналитикалық мақалалар мен саяси шолулар іріктеліп алынды. Іріктеу барысында Қаңтар оқиғасына тікелей қатысты материалдар ғана зерттеуге енгізілді. Деректерді жинау процесі мақсатты іріктеу (purposive sampling) әдісі арқылы жүзеге асырылды. Бұл тәсіл зерттеу мақсатына сәйкес келетін, мазмұны жағынан репрезентативті мәтіндерді таңдауға мүмкіндік береді.

Сонымен қатар зерттеуде қолданылған халықаралық медиаматериалдардың дереккөздеріне де назар аударылды. The New York Times және Financial Times басылымдары Қаңтар оқиғасы кезінде Қазақстандағы жағдай туралы ақпаратты бірнеше арна арқылы алған. Біріншіден, бұл басылымдардың халықаралық тілшілері мен аймақтық корреспонденттері пайдаланылды. Екіншіден, материалдарда халықаралық ақпарат агенттіктерінің (Reuters, Associated Press) мәліметтері жиі қолданылды. Үшіншіден, кейбір мақалаларда жергілікті саясаткерлердің, сарапшылардың және оқиға куәгерлерінің пікірлері келтірілді. Бұл дереккөздердің әртүрлілігі халықаралық медиадағы материалдардың мазмұнына және оқиғаның интерпретациясына тікелей әсер етеді.

Әр басылым бойынша материалдар саны теңестірілмеді, себебі зерттеудің негізгі міндеті сандық тепе-теңдік емес, фреймдердің нақты көрініс табу жиілігін анықтау болып табылады. Зерттеудің эмпирикалық базасын 2022 жылғы қаңтар айында жарияланған 11 медиаматериал құрады. Олардың ішінде алты мақала The New York Times басылымынан және бес мақала Financial Times басылымынан іріктеліп алынды. Осылайша, зерттеу барысында әр медиада басым қолданылған фреймдер табиғи түрде анықталды. Зерттеуде пайдаланылған мәтіндер мақала тілінде, яғни ағылшын тілінде талданды. Бұл шешім аударма барысында мағыналық бұрмалаулардың алдын алу және фреймдердің түпнұсқалық риторикалық құрылымын сақтау мақсатында қабылданды. Сонымен қатар, халықаралық медиадағы дискурс ерекшеліктерін дәл анықтау үшін түпнұсқа мәтіндермен жұмыс істеу маңызды деп танылды.

Зерттеу әдіснамалық тұрғыда фреймдік талдаудың классикалық тұжырымдамаларына сүйенеді. Атап айтқанда, фреймдерді қоғамдық оқиғаларды интерпретациялаудың құрылымдық тәсілі ретінде қарастыратын теориялық ұстанымдар зерттеудің негізін құрайды. Фреймдер белгілі бір оқиғаға мән беру, себептерін түсіндіру және салдарын бағалау арқылы медиалық мәтінде ерекше мағына қалыптастырады. Осы тұрғыдан алғанда, халықаралық медианың Қаңтар оқиғасын қалай сипаттағаны саяси және идеологиялық ұстанымдардың көрінісі ретінде талданды. Зерттеу деректерін жүйелеу және талдау үшін MAXQDA бағдарламасы қолданылды.

Бұл бағдарлама мәтіндік деректерді құрылымдауға, кодтауға және визуализация жасауға мүмкіндік береді. MAXQDA көмегімен әрбір мәтін фреймдер бойынша кодталып, олардың жиілік көрсеткіштері мен өзара байланыстары анықталды.

Зерттеудің негізгі аналитикалық кезеңі медиамәтіндерді фреймдер арқылы кодтауға негізделді. Фреймдік талдау медиадағы репрезентацияны құрылымдық тұрғыда анықтауға мүмкіндік беретін әдіс ретінде қарастырылды. Бұл зерттеуде фреймдер медиалық мәтіндерде белгілі бір интерпретациялық бағытты қалыптастыратын мағыналық құрылымдар ретінде түсіндірілді. Фреймдерді операцияландыру үдерісі теориялық әдебиеттерге сүйене отырып жүргізілді. Атап айтқанда, фреймдік талдаудың классикалық үлгілері (Goffman, 1974; Entman, 1993) негізінде Қаңтар оқиғасын сипаттауда жиі кездесетін интерпретациялық үлгілер анықталды.

Кодтау процесі индуктивті және дедуктивті тәсілдердің үйлесімі арқылы жүзеге асырылды. Алғашқы кезеңде теориялық әдебиеттерге сүйене отырып, бастапқы фреймдер анықталды (дедуктивті тәсіл). Кейін мәтіндерді терең оқу барысында кейбір фреймдердің ішкі мазмұны нақтыланып, олардың эмпирикалық көріністері толықтырылды (индуктивті тәсіл). Бұл әдіс фреймдердің мәтіндік контексте нақты қалай іске асатынын көрсетуге мүмкіндік берді. Зерттеуде кодтаудың негізгі бірлігі ретінде мағыналық фрагменттер алынды. Олар бір сөйлем, бірнеше сөйлем немесе тұтас абзац болуы мүмкін. Егер мәтіннің белгілі бір бөлігі нақты бір интерпретациялық бағытты айқын көрсетсе, сол фрагмент тиісті фреймге кодталды. Кодтау барысында бір мәтіндік фрагмент бірнеше фреймге қатар кодталуы мүмкін болды, себебі бір үзіндінің ішінде әртүрлі интерпретациялық логикалар тоғысып отырды. Бұл тәсіл медиамәтіндегі фреймдердің қабаттасуын және күрделі репрезентацияны көрсетуге мүмкіндік берді.

Барлық кодтау жұмысы MAXQDA бағдарламасы арқылы жүргізілді. Бағдарлама мәтіндерді жүйелі түрде өңдеуге, кодтарды құрылымдауға және олардың жиілік көрсеткіштерін автоматты түрде есептеуге мүмкіндік берді. Әрбір фрейм жеке код ретінде енгізіліп, оған сәйкес мәтіндік фрагменттер белгіленді. MAXQDA құралдары арқылы фреймдердің сандық таралуы визуализацияланып, *The New York Times* пен *Financial Times* арасындағы айырмашылықтар айқын көрсетілді. Фреймдердің жиілік көрсеткіштері зерттеудің маңызды нәтижелік индикаторы ретінде қарастырылды. Алайда зерттеу тек сандық деректермен шектелмей, әр фреймнің мазмұндық ерекшеліктерін сапалық тұрғыда талдауды да көздеді. Осылайша, қай фреймдердің басым болғаны ғана емес, олардың қандай контексте және қандай мағыналық екпінмен қолданылғаны анықталды. Зерттеудің сенімділігін қамтамасыз ету мақсатында кодтау логикасы алдын ала нақты анықталды және барлық мәтіндер бірдей әдістемелік қағидаларға сәйкес талданды. Фреймдердің анықтамалары мен қолдану шекаралары зерттеу барысында өзгертілмеді. Бұл тәсіл нәтижелердің ішкі үйлесімділігін сақтауға мүмкіндік берді.

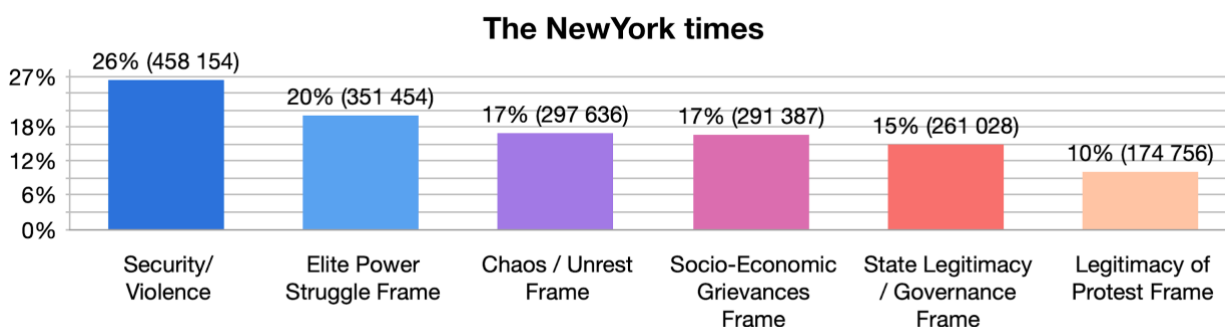
Сонымен қатар, зерттеудің белгілі бір шектеулері бар екенін атап өткен жөн. Біріншіден, зерттеу тек екі халықаралық медиамен шектеледі, сондықтан алынған нәтижелер Батыс медиасының толық көрінісін қамтымайды. Екіншіден, зерттеу ағылшын тіліндегі мәтіндерге негізделген, бұл басқа тілдік контексттердегі репрезентация ерекшеліктерін есепке алуға мүмкіндік бермейді. Дегенмен, тандалған әдіс пен деректер жиынтығы зерттеу мақсатына толық сәйкес келеді және Қаңтар оқиғасының халықаралық медиадағы фреймдік репрезентациясын терең түсіндіруге мүмкіндік береді.

Зерттеу нәтижелері

Осы негізде зерттеу барысында алты негізгі фрейм белгіленді. Олардың бірі – қауіпсіздік және зорлық-зомбылық фреймі (security/violence frame). Бұл фреймде Қаңтар оқиғасы қоғамдық қауіпсіздікке төнген қатер ретінде репрезентацияланады. Медиа мәтіндерде күш қолдану, қарулы қақтығыстар, тәртіпсіздік, қауіпсіздік құрылымдарының әрекеттері мен зорлық-зомбылық көріністеріне басымдық беріледі. Келесі көзқарас – элиталар арасындағы билік күресі фреймі (elite power struggle frame). Аталған фреймде Қаңтар оқиғасы халықтық наразылықтан гөрі саяси элиталар арасындағы ішкі тартыстың көрінісі ретінде түсіндіріледі. Хаос және тәртіпсіздік фреймі (chaos/unrest frame) Қаңтар оқиғасын бақылаудан шыққан, ретсіз және тұрақсыз жағдай ретінде бейнелейді. Медида «анархия», «қирау», «тәртіптің жоқтығы» сияқты сипаттамалар арқылы қоғамдық тұрақсыздыққа екпін жасалады. Әлеуметтік-экономикалық наразылық фреймінде (socio-economic grievances frame) Қаңтар оқиғасының негізгі себептері халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайымен, теңсіздікпен, бағаның өсуімен және тұрмыс сапасының төмендеуімен байланыстырылады. Назылықтар әлеуметтік әділетсіздікке жауап ретінде ұсынылады. Мемлекеттік легитимділік және басқару фреймінде (state legitimacy/governance frame) мемлекет пен биліктің әрекеттері, басқару қабілеті және саяси легитимділігі негізгі назарда болады. Медида үкіметтің шешімдері, саяси жауапкершілік және басқару жүйесінің тиімділігі немесе әлсіздігі талқыланады. Назылықтың легитимділігі фреймінде (legitimacy of protest frame) қаңтар оқиғасына қатысушылардың әрекеттері заңды, негізделген және моральдық тұрғыдан ақталған наразылық ретінде репрезентацияланады. Назылық азаматтық құқықтар мен саяси талаптардың көрінісі ретінде бағаланады. Бұл фреймдер Қаңтар оқиғасын халықаралық медида ұсынудың басым логикаларын қамтиды.

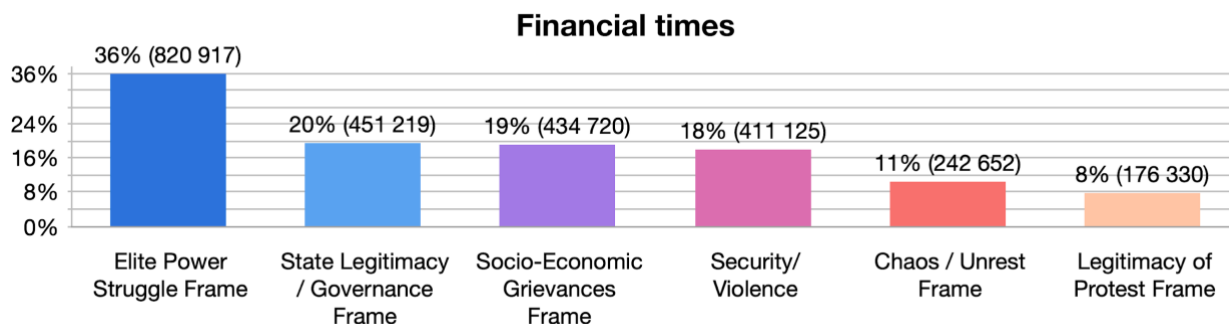
Зерттеу нәтижелері халықаралық медида Қаңтар оқиғасының әртүрлі интерпретациялық фреймдер арқылы ұсынылғанын көрсетті. МАХQDA бағдарламасы арқылы жүргізілген кодтау нәтижесінде The New York Times және Financial Times материалдарында қолданылған негізгі фреймдердің жиілігі анықталды. Төмендегі диаграммада екі басылымдағы фреймдердің салыстырмалы таралуы көрсетілген.

Диаграмма 1. *The New York Times* фреймнің жиілігі

Ескерту. Автордың зерттеу нәтижелеріне сәйкес құрастырылды.

Диаграмма 2. *Financial Times* фреймның жиілігі

Ескерту. Автордың зерттеу нәтижелеріне сәйкес құрастырылды.

Диаграммаларда фреймдердің пайыздық үлесімен қатар жақша ішінде берілген сандық көрсеткіштер әр фрейм бойынша кодталған мәтін фрагменттерінің жалпы символдар санын көрсетеді. Бұл көрсеткіш MAXQDA бағдарламасы арқылы автоматты түрде есептеліп, белгілі бір фреймнің мәтін ішіндегі көлемдік салмағын анықтауға мүмкіндік береді.

The New York Times

Жүргізілген контент-талдау нәтижесінде The New York Times басылымында 2022 жылғы Қаңтар оқиғасының репрезентациясы бірнеше негізгі фрейм арқылы жүзеге асқаны анықталды. MAXQDA бағдарламасы көмегімен кодталған мәтіндік фрагменттерді сандық өңдеу нәтижесінде әр фреймнің үлестік жиілігі белгіленді (Диаграмма 1). Аталған басылымда ең жоғары көрсеткішке ие болған фрейм – қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық фреймі (security/violence frame), оның жалпы үлесі 26%-ды құрады. Бұл фрейм көбіне қақтығыстардың қарқынды сипатталуы, қарулы күштердің қолданылуы, тәртіп сақтау органдарының әрекеттері, сондай-ақ адам шығыны мен жарақат алғандар туралы мәліметтер арқылы көрініс тапты. Материалдарда төтенше жағдай, әскери бөлімдердің тартылуы, атыс-шабыс және қоғамдық қауіпсіздіктің бұзылуы негізгі назарда болды. Нәтижесінде Қаңтар оқиғасы оқырманға ең алдымен зорлық пен қауіп арқылы бейнеленген. Екінші орында элиталар арасындағы билік үшін күрес фреймі (elite power struggle frame) орналасып, 20% үлесті көрсетті. Бұл фрейм Қазақстандағы саяси элита ішіндегі қақтығыстарды, бұрынғы және қазіргі билік өкілдерінің арасындағы ықпал үшін күресті, сондай-ақ билік транзитіне қатысты мәселелерді қамтыды. Материалдарда Нұрсұлтан Назарбаевтың саяси мұрасы, Қасым-Жомарт Тоқаевтың биліктегі орны және қауіпсіздік құрылымдарының қайта ұйымдастырылуы жиі аталды. Осылайша, оқиға ішкі саяси күрес контекстінде ұсынылды. Үшінші орын хаос пен тәртіпсіздік фрейміне (chaos / unrest frame) тиесілі болып, оның үлесі 17%-ды құрады. Бұл фрейм аясында қоғамдық тәртіптің бұзылуы, бақылаусыз наразылық, бейберекет әрекеттер мен мемлекеттік институттардың уақытша әлсіреуі сипатталды. Материалдарда елдегі тұрақсыздық, бақылаудан шыққан жағдай және белгісіздік атмосферасы басым түрде көрсетілді. Сол үлестік көрсеткішке ие болған тағы бір фрейм – әлеуметтік-экономикалық наразылықтар фреймі (socio economic grievances frame, 17%). Бұл фреймде Қаңтар оқиғасының әлеуметтік-экономикалық себептері, соның ішінде сұйытылған газ бағасының өсуі, әлеуметтік теңсіздік, халықтың тұрмыстық қиындықтары мен наразылық көңіл күйі қамтылды. Дегенмен бұл фрейм қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық фреймімен салыстырғанда екінші қатарда қалғаны байқалады. Мемлекеттік легитимділік және басқару фреймі (state legitimacy / governance frame) The New York Times материалдарында 15%

үлесті көрсетті. Бұл фрейм биліктің дағдарыс жағдайындағы әрекеттерін, саяси шешімдердің заңдылығы мен басқару жүйесінің тиімділігін сипаттауға бағытталған. Материалдарда биліктің жауапкершілігі мен басқару қабілетіне қатысты мәселелер көтерілгенімен, олар негізгі фокусқа айналмаған.

Ең төмен көрсеткішке ие болған фрейм - наразылықтың заңдылығы фреймі (legitimacy of protest frame), оның үлесі небәрі 10%-ды құрады. Бұл фрейм аясында азаматтардың наразылық білдіру құқығы, бейбіт жиналыстардың заңдылығы және қоғамдық қолдау деңгейі шектеулі түрде көрсетілді. Нәтижесінде наразылықтың қоғамдық тұрғыдан ақталуы The New York Times дискурсында маргинал сипатта қалған. Осылайша, The New York Times басылымында Қаңтар оқиғасы негізінен қауіпсіздікке қатер төндіретін, зорлық-зомбылыққа ұласқан және элиталық саяси қақтығыстармен байланысты құбылыс ретінде репрезентацияланғаны анықталды.

Financial Times

Financial Times басылымында жарияланған материалдарды контент-талдау нәтижелері бұл медиада Қаңтар оқиғасының репрезентациясы The New York Times-пен салыстырғанда өзгеше фреймдік құрылымға ие екенін көрсетті (Диаграмма 2). MAXQDA бағдарламасында жүргізілген кодтау нәтижесінде фреймдердің үлестік көрсеткіштері анықталды. Аталған басылымда ең жоғары жиілікке ие фрейм – элиталар арасындағы билік үшін күрес фреймі (elite power struggle frame). Оның үлесі 36%-ды құрады. Бұл фрейм аясында Қаңтар оқиғасы Қазақстан ішіндегі саяси элитаның қақтығысы, билік құрылымдары арасындағы текетірес және ықпал үшін күрес контекстінде сипатталды. Материалдарда биліктегі өзгерістер, қауіпсіздік құрылымдарының қайта бөлінуі, бұрынғы элитаның позициясы және президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың саяси маневрлері жиі аталды. Осылайша, Financial Times дискурсында оқиға бірінші кезекте саяси билік конфигурациясының өзгеруі ретінде көрсетілді. Екінші орында мемлекеттік легитимділік және басқару фреймі (state legitimacy / governance frame) орналасып, оның үлесі 20%-ды құрады. Бұл фреймде мемлекет тарапынан қабылданған шешімдердің заңдылығы, басқару жүйесінің тұрақтылығы және институционалдық жауапкершілік мәселелері қамтылды. Материалдарда биліктің дағдарыс жағдайындағы әрекеттері, басқару тиімділігі және халықаралық серіктестер алдындағы жауапкершілігі жиі талқыланды. Үшінші орынды әлеуметтік-экономикалық наразылықтар фреймі (socio-economic grievances frame) иеленіп, оның үлесі 19%-ды құрады. Бұл фрейм шеңберінде Қаңтар оқиғасының әлеуметтік-экономикалық себептері: халықтың тұрмыс деңгейі, баға өсімі, әлеуметтік теңсіздік және аймақтық айырмашылықтар кеңінен көрсетілді. Материалдарда бұл факторлар оқиғаның бастапқы триггері ретінде ұсынылды.

Қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық фреймі (security/violence frame) Financial Times материалдарында 18% үлеске ие болды. Бұл фреймде күш қолдану, әскер мен құқық қорғау органдарының әрекеттері, сондай-ақ Ұжымдық Қауіпсіздің Шарты Ұйымы (ҰҚШҰ) күштерінің Қазақстанға енгізілуі сипатталды. Дегенмен бұл фрейм The New York Times-пен салыстырғанда төменірек деңгейде көрініс тапқаны байқалады. Хаос пен тәртіпсіздік фреймі (chaos / unrest frame) Financial Times басылымында 11% үлеске ие болды. Бұл фрейм аясында қоғамдық тұрақсыздық, бейберекет наразылық және бақылаудың уақытша әлсіреуі сипатталғанымен, ол негізгі дискурстық фокусқа айналмаған. Ең төмен үлесті наразылықтың заңдылығы фреймі (legitimacy of protest frame) көрсетті (8%). Бұл фреймде азаматтардың наразылық білдіру құқығы мен қоғамдық талаптардың заңдылығы шектеулі түрде ғана қамтылды. Материалдарда наразылықтың моральдық немесе саяси тұрғыдан ақталуына басымдық берілмеген.

Жалпы алғанда, Financial Times басылымында Қаңтар оқиғасы қауіпсіздік мәселесінен гөрі саяси-экономикалық және институционалдық дағдарыс ретінде репрезентацияланғаны анықталды. Фреймдердің үлестік құрылымы бұл медианың оқиғаны халықаралық саяси және экономикалық контекстте түсіндіруге басымдық бергенін көрсетеді.

Талқылау

Зерттеу нәтижелері бұған дейінгі ғылыми еңбектермен белгілі бір дәрежеде сәйкес келеді. Мысалы, Mussa, Myssayeva және Brown (2025) халықаралық медиада қақтығыстарды репрезентациялау барысында қауіпсіздік пен тұрақсыздық фреймдерінің жиі қолданылатынын атап өткен. Бұл зерттеудің нәтижелері де The New York Times материалдарында қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық фреймінің басымдығын көрсетіп, аталған тұжырымды эмпирикалық тұрғыда растайды. Сонымен қатар, Карибаева мен Лемон (2023) Қаңтар оқиғасын саяси элиталар арасындағы қайта конфигурация контекстінде қарастырған. Financial Times материалдарында элиталық билік күресі фреймінің жоғары үлесі бұл интерпретацияның халықаралық медиада да кең таралғанын көрсетеді.

Зерттеу нәтижелері The New York Times пен Financial Times басылымдарының Қаңтар оқиғасын репрезентациялауда фреймдерді қолдану логикасы жағынан елеулі айырмашылықтарға ие екенін көрсетті. Бұл айырмашылықтарды түсіндіру үшін екі басылымның ұлттық, саяси және институционалдық контекстін ескеру маңызды. The New York Times – АҚШ-тың жетекші ұлттық газеті ретінде халықаралық оқиғаларды көбіне қауіпсіздік, зорлық-зомбылық және демократиялық құндылықтар тұрғысынан сипаттайды. Зерттеу нәтижелері бұл басылымда қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық фреймінің (26%) ең жоғары үлеске ие болғанын көрсетті. Бұл АҚШ медиасына тән дағдарыстық оқиғаларды әскери, күштік және қауіпсіздік перспективасынан түсіндіру дәстүрімен сәйкес келеді. Қаңтар оқиғасы The New York Times материалдарында қоғамдық тәртіптің бұзылуы, қақтығыстар, күш қолдану және халықаралық қауіпсіздікке төнген қатер ретінде ұсынылды. Сонымен қатар, The New York Times басылымында элиталар арасындағы билік үшін күрес фреймі (20%) және хаос пен тәртіпсіздік фреймі (17%) де елеулі орын алды. Бұл фреймдер оқиғаны саяси тұрақсыздық пен институционалдық әлсіздік тұрғысынан көрсетуге бағытталған. Мұндай репрезентация АҚШ медиасының посткеңестік кеңістіктегі оқиғаларды көбіне демократиялық транзит, элиталық бәсекелестік және басқару дағдарысы арқылы интерпретациялау үрдісін көрсетеді. Ал Financial Times – Ұлыбританияның іскерлік және экономикалық бағыттағы халықаралық басылымы ретінде Қаңтар оқиғасын өзге дискурстық шеңберде сипаттағаны байқалады. Бұл басылымда ең басым фрейм ретінде элиталар арасындағы билік үшін күрес фреймі (36%) анықталды. Мұндай фреймдік басымдық оқиғаны қауіпсіздік мәселесінен гөрі саяси-экономикалық жүйедегі өзгерістер, элиталық қайта конфигурация және басқару құрылымдарының трансформациясы ретінде түсіндіруге бағытталған. Financial Times материалдарында мемлекеттік легитимділік және басқару фреймі (20%) мен әлеуметтік-экономикалық наразылықтар фреймі (19%) де жоғары үлеске ие болды. Ұлыбритания медиасы үшін саяси дағдарыстың экономикалық салдары мен басқару сапасы басты назарда болғаны байқалады.

Екі басылым арасындағы айырмашылықты салыстырмалы түрде қарастырғанда, The New York Times оқиғаны көбіне қауіпсіздікке төнген қатер және қоғамдық тәртіптің бұзылуы ретінде репрезентацияласа, Financial Times оны элиталық билік қатынастары мен басқару жүйесіндегі дағдарыс контекстінде түсіндірген. Бұл айырмашылықтар тек редакциялық

саясатпен ғана емес, сондай-ақ әр елдің геосаяси мүдделері мен медиалық дәстүрлерімен де тығыз байланысты. Осылайша, зерттеу нәтижелері Қаңтар оқиғасының халықаралық медиада біртекті түрде емес, әр елдің ақпараттық логикасы мен институционалдық фокусына сәйкес түрлі фреймдер арқылы ұсынылғанын көрсетеді. Бұл жағдай халықаралық медиадағы репрезентацияның салыстырмалы сипатын және фреймдік құрылымдардың ұлттық контекстке тәуелді екенін дәлелдейді.

Зерттеу нәтижелерін тереңірек талдау фреймдердің сандық айырмашылығы тек техникалық көрсеткіш емес, халықаралық медиада Қазақстан туралы қалыптасатын мағыналық құрылымдардың индикаторы екенін көрсетеді. The New York Times пен Financial Times материалдарында кейбір фреймдердің басым, ал кейбірінің маргинал сипат алуы Қаңтар оқиғасының интерпретациясында белгілі бір дискурстық басымдықтардың орныққанын аңғартады. Екі басылымда да наразылықтың заңдылығы фреймінің ең төмен үлеске ие болуы (NYT - 10%, FT - 8%) ерекше назар аудартады. Бұл фрейм азаматтардың саяси және әлеуметтік талаптарын легитимді әрекет ретінде қарастыруға мүмкіндік беретін негізгі аналитикалық перспектива бола тұра, халықаралық медиада шектеулі түрде қолданылған. Мұндай жағдай наразылықты азаматтық құқықтар мен қоғамдық мүдделер контекстінде емес, көбіне салдар, қауіп және тұрақсыздық тұрғысынан сипаттауға алып келеді. Нәтижесінде, протест субъектілерінің дауысы екінші жоспарға ысырылып, оқиға құрылымдық себептерден гөрі дағдарыс ретінде ұсынылады. Сонымен қатар, әлеуметтік-экономикалық наразылықтар фреймі екі басылымда да салыстырмалы түрде орташа деңгейде көрініс тапты. Бұл Қаңтар оқиғасының бастапқы себептері бағаның өсуі, әлеуметтік теңсіздік, аймақтық айырмашылықтар, халықаралық медиада толыққанды басым интерпретациялық негізге айналмағанын көрсетеді. Әлеуметтік факторлардың шектеулі репрезентациясы оқиғаның күрделілігін төмендетіп, оны саяси немесе қауіпсіздік дағдарысына редуциялауға әкелуі мүмкін. The New York Times басылымындағы қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық фреймінің жоғары үлесі Қазақстан бейнесін тұрақсыз, қауіп-қатерге толы кеңістік ретінде қалыптастыруға ықпал етеді. Мұндай репрезентация посткеңестік мемлекеттерді жиі «қауіп аймағы» ретінде сипаттайтын батыстық медиадискурспен үндеседі. Ал Financial Times басылымындағы элиталар арасындағы билік үшін күрес фреймінің басым болуы Қазақстанды элиталық келісімдер мен билік қайта бөлінісіне тәуелді мемлекет ретінде сипаттайды. Бұл фрейм экономикалық және инвестициялық логикаға сәйкес келеді: саяси тұрақтылық элиталардың өзара қатынастары арқылы өлшенеді. Мұндай көзқарас қоғамның рөлі мен азаматтық қатысуды екінші орынға ысырып, билікті элиталық деңгейде шоғырланған процесс ретінде ұсынады.

Екі басылымда да мемлекеттік легитимділік және басқару фреймі маңызды орын алғанымен, оның интерпретациясы әртүрлі болды. The New York Times бұл фреймді көбіне дағдарыс пен басқару әлсіздігі контекстінде қолданса, Financial Times оны институционалдық тұрақтылық пен реформалар перспективасында ұсынды. Бұл айырмашылық халықаралық медианың Қазақстанға деген функционалдық көзқарасының әртүрлілігін көрсетеді. Теориялық тұрғыдан алғанда, зерттеу нәтижелері фрейминг теориясының негізгі тұжырымдарын растайды: медиа оқиғаны тек сипаттап қоймай, оны белгілі бір мағыналық құрылымға енгізу арқылы қоғамдық қабылдауды бағыттайды. Фреймдердің тең емес таралуы халықаралық аудитория үшін Қаңтар оқиғасының белгілі бір аспектілерін күшейтіп, басқаларын көмескілендіреді. Бұл жағдай Қазақстан туралы қалыптасатын халықаралық дискурстың фрагменттелген әрі асимметриялық сипатын айқын көрсетеді. Осылайша, зерттеу Қаңтар оқиғасының халықаралық медиадағы репрезентациясы көпфреймді болғанымен, олардың қолданылу жиілігі мен логикасы елдік, институционалдық және идеологиялық факторларға тәуелді екенін дәлелдейді. Бұл

тұжырымдар медиадағы саяси оқиғаларды салыстырмалы талдаудың маңызын арттырып, болашақ зерттеулер үшін теориялық және әдіснамалық негіз қалыптастырады.

Қорытынды

Бұл зерттеу 2022 жылғы Қаңтар оқиғасының The New York Times және Financial Times басылымдарында қалай репрезентацияланғанын фреймдік талдау негізінде салыстырмалы түрде зерделеуге бағытталды. MAXQDA бағдарламасының көмегімен жүргізілген сапалық контент-талдау нәтижелері халықаралық медиада Қаңтар оқиғасының біртекті емес, әртүрлі интерпретациялық логика арқылы ұсынылғанын көрсетті. Зерттеу нәтижелері The New York Times басылымында қауіпсіздік пен зорлық-зомбылық, хаос пен тұрақсыздық фреймдерінің басым болғанын, ал Financial Times материалдарында элиталар арасындағы билік үшін күрес, мемлекеттік басқару және институционалдық тұрақтылық фреймдеріне көбірек мән берілгенін анықтады. Бұл айырмашылықтар екі басылымның ұлттық, редакциялық және институционалдық ерекшеліктерімен, сондай-ақ АҚШ пен Ұлыбритания медиалық дәстүрлерінің айырмашылығымен байланысты екені талқылау бөлімінде негізделді. Теориялық тұрғыдан алғанда, зерттеу фрейминг және репрезентация теорияларының негізгі тұжырымдарын эмпирикалық деректер арқылы нақтылайды. Медиа оқиғаны тек баяндап қана қоймай, оны белгілі бір мағыналық шеңберге енгізу арқылы аудиторияның қабылдауын бағыттауы дөңгелектенді. Фреймдердің тең емес таралуы халықаралық аудитория үшін Қаңтар оқиғасының кейбір аспектілерін күшейтіп, ал әлеуметтік-экономикалық себептер мен наразылықтың легитимділігі сияқты қырларын шектеулі деңгейде көрсетуге алып келген.

Зерттеудің практикалық маңызы бірнеше бағытта көрінеді. Біріншіден, алынған нәтижелер халықаралық медиада Қазақстанның саяси оқиғалары қалай түсіндірілетінін түсінуге мүмкіндік береді, бұл медиа саясат, халықаралық коммуникация және имидждік стратегиялар үшін маңызды. Екіншіден, зерттеу нәтижелері журналистика, медиа сауаттылық және халықаралық қатынастар саласындағы оқу курстарында оқыту материалы ретінде қолданылуы мүмкін. Үшіншіден, бұл талдау отандық зерттеушілер мен медиа мамандар үшін халықаралық ақпараттық кеңістіктегі дискурстық үрдістерді бағалауға әдіснамалық үлгі ұсынады. Сонымен қатар зерттеудің белгілі бір шектеулері бар екенін атап өткен жөн. Біріншіден, зерттеу тек екі халықаралық басылыммен шектелді, сондықтан алынған нәтижелер Батыс медиасының толық көрінісін қамтымайды. Екіншіден, талдау белгілі бір уақыттық кезеңдегі материалдарға негізделген, бұл Қаңтар оқиғасының кейінгі интерпретацияларын қамтуға мүмкіндік бермейді. Үшіншіден, зерттеу тек мәтіндік материалдарды қамтып, визуалды немесе мультимедиалық контентті есепке алмады.

Болашақ зерттеулерде халықаралық медианың кең ауқымды корпусын қамтып, басқа елдердің басылымдарын қосу, сондай-ақ визуалды репрезентацияны фреймдік талдау арқылы зерделеу өзекті болмақ. Сонымен қатар қаңтар оқиғасының әлеуметтік желілердегі дискурсын немесе Қазақстандық және халықаралық медианы қатар салыстыру жаңа ғылыми нәтижелерге жол ашуы мүмкін. Қорытындылай келе, бұл зерттеу қаңтар оқиғасының халықаралық медиадағы репрезентациясын түсіндіруге үлес қосып, Қазақстан туралы қалыптасатын медиалық дискурстың күрделі әрі көпқырлы сипатын ашып көрсетті. Сонымен бірге, фреймдік талдау әдісі халықаралық саяси оқиғаларды зерттеуде тиімді құрал екенін тағы бір мәрте дәлелдеді.

Пайдаланылған әдебиеттер

- Astrasheuskaya, N. (2022, January 7). Kazakhstan protests mark end of Nazarbayev era. *Financial Times*. <https://www.ft.com/content/d6890bbc-5760-44fd-bdcf-dcdafcf0fd058> Соңғы қаралған күн: 10.03.2026.
- Astrasheuskaya, N. (2022, January 8). Kassym-Jomart Tokayev, the Kazakh president confronting a nation in turmoil. *Financial Times*. <https://www.ft.com/content/bb057022-1add-4395-98c0-68ed567a3b34> Соңғы қаралған күн: 15.03.2026.
- Astrasheuskaya, N. (2022, January 10). Kazakhstan unrest: ‘Bandits’, foreign ‘terrorists’ or messy power struggle? *Financial Times*. <https://www.ft.com/content/90355e64-c3bb-43ee-bec4-37e3e2c70a60> Соңғы қаралған күн: 11.03.2026.
- Bilefsky, D. (2022, January 5). Revolt in Kazakhstan: What’s happening and why it matters. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2022/01/05/world/asia/kazakhstan-protests.html> Соңғы қаралған күн: 15.02.2026.
- Burgis, T. (2022, January 13). Nazarbayev and the power struggle over Kazakhstan’s future. *Financial Times*. <https://www.ft.com/content/a1633129-2dc4-428e-96fa-5d52fd714a00> Соңғы қаралған күн: 05.03.2026
- Caron, J.-F. (Ed.). (2023). *A revolt in the steppe*. Palgrave Macmillan.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(3), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Financial Times Editorial Board. (2022, January 7). Kazakh protests are a warning for other ex-Soviet autocrats. *Financial Times*. <https://www.ft.com/content/560b1b28-c180-40ec-b19a-ecce58f214259> Соңғы қаралған күн: 03.03.2026.
- Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989). Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1–37. <https://doi.org/10.1086/229213>
- Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harper & Row.
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. SAGE Publications.
- Higgins, A. (2022, January 6). In Kazakhstan, Putin again seizes on unrest to try to expand influence. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2022/01/06/world/asia/kazakhstan-putin-russia.html> Соңғы қаралған күн: 10.03.2026.
- Hopkins, V. (2022, January 8). Amid crisis, Kazakhstan’s leader embraces Russia. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2022/01/08/world/europe/kazakhstan-russia.html> Соңғы қаралған күні: 01.03.2026.
- Hopkins, V., & Nechepurenko, I. (2022, January 5). Russia-allied forces to intervene as unrest sweeps Kazakhstan. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2022/01/05/world/europe/kazakhstan-protests-gas-prices.html> Соңғы қаралған күн: 11.03.2026.
- Kapkyzy, Y., Slamgazhy, A. (2026). Framing Bloody January: Analyzing state media narratives in Kazakhstan. *Central Asian Survey*. <https://doi.org/10.1080/02634937.2025.2611918>
- Karibayeva, Z., & Lemon, E. (2023). Kazakhstan’s January events and elite politics. In J.-F. Caron (Ed.), *A revolt in the steppe* (pp. 53–78). Palgrave Macmillan.
- Kudaibergenova, D. T., & Laruelle, M. (2022). Making sense of the January 2022 protests in Kazakhstan: Failing legitimacy, culture of protests, and elite readjustments. *Post-Soviet Affairs*, 38(2), 1–19. <https://doi.org/10.1080/1060586X.2022.2077060>

- Mussa, N., Myssayeva, K., & Brown, M. (2025). Framing conflict in Kazakhstan: International media perspectives. *Media Asia*, 52(2), 145–160
- Nechepurenko, I., & Higgins, A. (2022, January 7). In Kazakhstan's street battles, signs of elites fighting each other. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2022/01/07/world/asia/kazakhstan-protests.html> Соңғы қаралған күн: 12.03.2026.
- Snow, D. A., & Benford, R. D. (1992). Master frames and cycles of protest. In A. D. Morris & C. M. Mueller (Eds.), *Frontiers in social movement theory* (pp. 133–155). Yale University Press.

References

- Astrasheuskaya, N. (2022, January 7). Kazakhstan protests mark end of Nazarbayev era. *Financial Times*. Retrieved March 3, 2026 from <https://www.ft.com/content/d6890bbc-5760-44fd-bdcf-dcdafc0fd058>
- Astrasheuskaya, N. (2022, January 8). Kassym-Jomart Tokayev, the Kazakh president confronting a nation in turmoil. *Financial Times*. Retrieved March 15, 2026 from <https://www.ft.com/content/bb057022-1add-4395-98c0-68ed567a3b34>
- Astrasheuskaya, N. (2022, January 10). Kazakhstan unrest: 'Bandits', foreign 'terrorists' or messy power struggle? *Financial Times*. Retrieved March 11, 2026 from <https://www.ft.com/content/90355e64-c3bb-43ee-bec4-37e3e2c70a60>
- Bilefsky, D. (2022, January 5). Revolt in Kazakhstan: What's happening and why it matters. *The New York Times*. Retrieved February 15, 2026 from <https://www.nytimes.com/2022/01/05/world/asia/kazakhstan-protests.html>
- Burgis, T. (2022, January 13). Nazarbayev and the power struggle over Kazakhstan's future. *Financial Times*. Retrieved March 5, 2026 from <https://www.ft.com/content/a1633129-2dc4-428e-96fa-5d52fd714a00>
- Caron, J.-F. (Ed.). (2023). *A revolt in the steppe*. Palgrave Macmillan.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(3), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Financial Times Editorial Board. (2022, January 7). Kazakh protests are a warning for other ex-Soviet autocrats. *Financial Times*. Retrieved March 3, 2026 from <https://www.ft.com/content/560b1b28-c180-40ec-b19a-ece58f214259>
- Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989). Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1–37. <https://doi.org/10.1086/229213>
- Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harper & Row.
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. SAGE Publications.
- Higgins, A. (2022, January 6). In Kazakhstan, Putin again seizes on unrest to try to expand influence. *The New York Times*. Retrieved March 10, 2026 from <https://www.nytimes.com/2022/01/06/world/asia/kazakhstan-putin-russia.html>
- Hopkins, V. (2022, January 8). Amid crisis, Kazakhstan's leader embraces Russia. *The New York Times*. Retrieved March 1, 2026 from <https://www.nytimes.com/2022/01/08/world/europe/kazakhstan-russia.html>

- Hopkins, V., & Nechepurenko, I. (2022, January 5). Russia-allied forces to intervene as unrest sweeps Kazakhstan. *The New York Times*. Retrieved March 11, 2026 from <https://www.nytimes.com/2022/01/05/world/europe/kazakhstan-protests-gas-prices.html>
- Kapkyzy, Y., Slamgazhy, A. (2026). Framing Bloody January: Analyzing state media narratives in Kazakhstan. *Central Asian Survey*. <https://doi.org/10.1080/02634937.2025.2611918>
- Karibayeva, Z., & Lemon, E. (2023). Kazakhstan's January events and elite politics. In J.-F. Caron (Ed.), *A revolt in the steppe* (pp. 53–78). Palgrave Macmillan.
- Kudaibergenova, D. T., & Laruelle, M. (2022). Making sense of the January 2022 protests in Kazakhstan: Failing legitimacy, culture of protests, and elite readjustments. *Post-Soviet Affairs*, 38(2), 1–19. <https://doi.org/10.1080/1060586X.2022.2077060>
- Mussa, N., Myssayeva, K., & Brown, M. (2025). Framing conflict in Kazakhstan: International media perspectives. *Media Asia*. 52(2), 145–160.
- Nechepurenko, I., & Higgins, A. (2022, January 7). In Kazakhstan's street battles, signs of elites fighting each other. *The New York Times*. Retrieved March 12, 2026 from <https://www.nytimes.com/2022/01/07/world/asia/kazakhstan-protests.html>
- Snow, D. A., & Benford, R. D. (1992). Master frames and cycles of protest. In A. D. Morris & C. M. Mueller (Eds.), *Frontiers in social movement theory* (pp. 133–155). Yale University Press.

МРНТИ: 19.45.91

Репрезентация Январских событий в международных медиа: фреймовый анализ материалов *The New York Times* и *Financial Times*

Өскен Дина

SDU University, Каскелен, Қазақстан

email: 2111345001@sdu.edu.kz

Аннотация

Данная статья посвящена анализу репрезентации Январских событий 2022 года в Казахстане в международных медиа на примере материалов американского издания *The New York Times* и британского издания *Financial Times*. Теоретической основой исследования послужили теория фрейминга и концепция репрезентации. Эмпирическую базу исследования составили десять аналитических и новостных материалов, опубликованных в период активной фазы событий. Методологически исследование опирается на качественный контент-анализ с элементами фрейм-анализа, реализованный с использованием программного обеспечения MAXQDA. В ходе анализа были выделены шесть ключевых фреймов: «Безопасность/насилие», «Борьба элит за власть», «Хаос/беспорядки», «Социально-экономические требования», «Государственная легитимность и управление», «Легитимность протеста». Результаты исследования показывают, что *The New York Times* преимущественно акцентирует внимание на фреймах насилия и безопасности, а также хаоса и социальной нестабильности, в то время как *Financial Times* чаще использует фрейм борьбы элит и вопросы государственного управления. Выявленные различия свидетельствуют о неоднородности международного медиадискурса и различиях в интерпретации политических кризисов в зависимости от редакционных и национальных контекстов. Полученные выводы позволяют глубже понять механизмы

формирования международного образа Казахстана и подчеркивают значимость фрейминга как инструмента интерпретации политических событий.

Ключевые слова: фрейминг, репрезентация, Январские события, международные медиа, Казахстан.

IRSTI: 19.45.91

Representation of the January Events in International Media: A Framing Analysis of The New York Times and Financial Times

Dina Osken

SDU University, Kaskelen, Kazakhstan

email: 2111345001@sdu.edu.kz

Abstract

This article examines the representation of the January 2022 events in Kazakhstan in international media, focusing on coverage by the American newspaper The New York Times and the British newspaper Financial Times. The study is grounded in framing theory and the concept of representation as developed by Erving Goffman, Robert Entman, and Stuart Hall. The empirical corpus consists of ten news and analytical articles published during the peak of the crisis. The research employs qualitative content analysis combined with framing analysis, conducted using the MAXQDA software. Six dominant frames were identified: Security/Violence, Elite Power Struggle, Chaos/Unrest, Socio-Economic Grievances, State Legitimacy and Governance, and Legitimacy of Protest. The findings indicate that The New York Times places greater emphasis on frames related to violence, security, and social disorder, portraying the events primarily through the lens of instability and unrest. In contrast, Financial Times more frequently highlights elite power struggles and governance-related issues, situating the protests within broader political and institutional dynamics. These differences reveal the fragmented and asymmetric nature of the international media discourse surrounding Kazakhstan and demonstrate how national and editorial contexts shape the framing of political crises. The study contributes to media and conflict research by illustrating how framing practices influence the international perception of protest movements and state legitimacy in post-Soviet contexts.

Keywords: framing, representation, January events, international media, Kazakhstan.

*Келін түсті: 10 ақпан, 2026 жыл
Қабылданды: 17 наурыз, 2026 жыл*